

Бо мо савор шав! (Киштии начот)

Муҳаммад ибни Абдурраҳмон ал-

Арифӣ

Бо мо савор шав! Киштии начот:
китобчае аст, ки ҳоли мусулмонҳои
ин замонро баён мекунад, ки аз
ҷоҳили ва нодони рӯй ба ақоиди
фосид ва ширку дуъои ғайри
Худованд овардаанд. Ва ибодатҳое
ки хос барои Худованд аст, аз
ҷумлаи табаррук, тавассул, курбонӣ

ва назрро барои ғайри Худованд ба
чой меоранд.

<https://islamhouse.com/2807498>

- Бо мо савор шав! (Киштии
начот)

- Намунаи дуввум
- Дарёи хурӯшон
- Киштии начот
- Сароғози гумроҳӣ
- Кисса
- Ҳақиқат
- Кисса
- Воқеъияти дарднок
- Мақом ва манзилати шайх
- Баракот
- Дар онҷо чи корҳоро анҷом
медиҳанд?

- [Дилҳояшон монанди
ҳамдигар аст](#)
- [Ширк чигуна пайдо шуд?](#)
- [Ворисони ширк](#)
- [Чаҳор эътиroz](#)
- [Нидо.... Нидо](#)
- [Сехру ҷоду ва фолбинӣ аз
василаҳои ширк аст](#)
- [Дар поён](#)

Бо мо савор шав! (Киштии наҷот)

Муҳамад ибни Абдурраҳмон ал-
Арифӣ

—ТМ

Тарҷума: Абу Аҳмад

Ба номи Худованди бахшанда ва
мehrubon

Ҳамд ва ситоиш мар Худои якторо
ва дуруд салом бар Расул ва
Фиристодаи Худовандро..

Ва Баъд:

Намунаи аввал:

Дар назди ман ғамгин ва нороҳат
нишаст ва гуфт:

Эй шайх....! Дар ғурбат мондан ва аз
ғарибӣ хаста ва монда шудаам....

Ба ӯ гуфтам: Умедворам, ки
Худованд баргашти туро ба аҳлу
сарзаминат муюссар гардонад.

Эҳсоси хафагӣ карда гиря кард ва
сипас гуфт: Қасам ба Худо эй шайх
агар микдори шавқу ҳавасам нисбат

ба хонаводаам ва миқдори шавқу
ҳаваси онҳоро нисбати ман
медонистӣ???

Эй шайх!! Оё бовари дорӣ, ки
модарам масофаи беш аз чаҳорсад
милро ба тарафи қабри фалон шайх
рафта ва аз ӯ талаб кардааст, ки
манро ба ӯ баргардонад.... Ва ӯ
марди бобракат аст, ки дуъоҳои ӯ
қабул карда мешавад ва ҳочатҳо ва
ниёзҳоро бароварда мегардонад ва
баъд аз маргаш ҳамаи дуо ва
дарҳости дуокунандагонро
мешунавад.

Намунаи дуввум

Шайх ва алломаи мо Абдуллоҳ ибни
Чибрин (р.х) ба ман накл карда
гуфт:

Дар майдони Арафот будам ва
мардум дар ҳоли гиряву зорӣ ва дуо
бо либоси ихромашон пешида ва
дастонашонро ба тарафи
Парвардигори олам дароз карда
буданд...

Ва дар ҳоле, ки мо дар ҳолати
хушуъ ва ибодат будем ва аз
Худованд талаби нозилшудани
раҳматро аз осмон мекардем...

Таваҷҷуҳ ва нигоҳи ман ба
пирамарде ҷалб шуд, ки устухонҳои
баданаш борик ва баданаш заиф ва
камараш низ хам шуда буд ва ў

такрор мекард, ки эй фалон вали!!
Аз ту меҳоҳам, ки ғаму андӯҳи маро
бароварда бисоз, бар ман шафоат ва
раҳм кун (**чунин мегуфту**) гиряву
зорӣ мекард.

(**Устод Ҷибрин**) мегӯяд: Баданам
ларзид ва пусти ҷисмам ҷамъ шуд ва
ба он пирамард фарёд зада гуфтам:
Аз Худо битарс, чигуна (**ба худ**
иҷозат медиҳӣ), ки ғайр аз Худоро
фарёд ва дуо мекунӣ!! Ва эҳтиёҷот
ва ниёзмандиҳоятро аз ғайри
Худованд меҳоҳи ва талаб мекунӣ!!
Ин Ҷилонӣ (**вали**) махлук ва бандae
аст монанди ту, (**фарёдро**)
намешунавад ва тавони иҷобат
кардан ба туро надорад.. Танҳо
эҳтиёҷоти худро аз Худованд талаб

кун ва бо Худованд касеро шарик
қарор мадех....

Пирамард ба ман нигоҳ карду гуфт:
Аз ман дур шав эй пирамард.. Ту
қадру манзилати фалон шайхро дар
назди Худованд намедонӣ!! Ман
яқин ва имон дорам, ки қатрае аз
осмон намерезад ва донае аз замин
намерӯяд, магар ин ки ин Вали
иҷозат диҳад.

(Устод Чибрин) мегӯяд: Ҳангоме ин
ҷумларо гуфт: Ба ӯ гуфтам:
Худованд баландмартаба аст. Пас чи
чииз барои Худованд боқи гузоштӣ??
Аз Худованд битарс..

Ҳангоме, ки инро аз ман шунид,
пушт бар ман карду рафт...

Аммо сеюм... чаҳорум..... ва
панҷум....

Ҳикоятҳои онҳо бар рӯи варақ дар
рӯ ба рӯят аст.. Худованд пок аст
(Субҳона Аллоҳ)... Касоне, ки ба
ғайр аз Худовандашон паноҳ
мебаранд, дар кадом дараҷаи фикр
ҳастанд, ки ҳочатҳо ва
ниёзмандиҳои худашонро аз
мурдагонашон талаб мекунанд ва
ғаму андӯҳи худашонро равона ба
устухонҳои пусида ва ҷисмҳои
бечон менамоянд. Магар Худованд
кучост? Подшоҳи ҳақ ва ошкор,
Худованде, ки аз ҳаракатҳои ҷанин
дар раҳми модар огоҳ аст, ва дуоҳои
ғамгинҳоро мешунавад ва ҳаргиз
розӣ нест, ки бандагонаш ғайр аз

Ўро талаби ҳоҷат намоянд. Агар бихоҳӣ ба ҳоли Уммати Муҳаммад (салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод) гиря кун, ва як назар ва нигоҳе бар сарзаминҳои исломӣ бикиун. Хоҳи дид (ки чи қадар бисёранд) қабрҳо ва ҷойҳое, ки дар ҳангоми сахтӣ ва мушкилот паноҳгоҳи муъминон ва мусалмонон шудаанд. Хурдсол бо (ин ақида) рушд карда ва бузургсол ингуна умри худро гузаронидааст.

Инҳо калимаҳо, суханҳо, нидоҳо, балки фарёдҳо ва даъватҳое аст, ки ба тарафи мардону занони ғарқшуда равона мешавад. Онҳое, ки миёни мавҷҳои пурталотум гирифтор шуда ва дар ҳоли ғарқ шудан ҳастанд ва

аз киштии начот қафо мондаанд ва
дар ҳоли ширк аз дунё мераванд.
Дар ҳоле ки худро мусалмон
мепиндоранд.

(Яктопарасти) киштии начот аст, ба
монанди киштии Нуҳ (а), ҳар касе ба
он савор шавад начот меёбад ва ҳар
касе аз он қафо монад ҳалок ва
нобуд ҳоҳад шуд. Ба сарзаминҳои
исломӣ, ки назар кунем, бародарону
хешовандон ва ҳамсоягон ва....-ро
мебинем, ки саъӣ ва кӯшиши онҳо
дар зиндагӣ пуч ва беҳуда гаштааст,
дар ҳоле ки гумон мекунанд корҳои
хубро анҷом додаанд.

Бинобарин ин китоб нидое аст ба
бандагони Худованд, ки биёд танҳо
Худовандро бидуни он ки шарике ба

Ў биёваред, ибодат кунед ва ғайр аз
Ў касеро ба фарёд нахонед.

Доктор Муҳаммад ибни
Абдурраҳмон ал-Арифӣ

Докторӣ Ақида ва Мазҳабҳои
муосир

E-Mail: arefe@arefe.com

Дарёи хурӯшон

Дунё пур аз мушрикон буд... яке
бутеро парастиш мекард ва дигаре
аз қабр умедвор буд ва сеюми
башареро ибодат карда ва дигари
дараҳтеро таъзим мекард.

Парвардигорашон ба онон назаре
кард ва арабу аҷами ононро ба ғайр

аз яктонарастони аҳли китоб ҳалок намуд.

Ва дар миёни онон бузурге аз бузургон бо номи (**Амр ибни Ҷамух**) соҳиби буте ба номи Маноф буд ва ба хотири ў корҳоеро анҷом медод ва рӯ ба рӯяш саҷда мекард. Ва Маноф дар вақтҳои ғаму андӯҳ ва баровардани ҳочатҳояш паноҳгоҳи ў буд. Буте буд, ки бо дастонӣ худаш аз чуб сохта буд, аммо аз аҳлу оилааш ва молҳояш барои ў маҳбубтар буд ва дар тақдис ва зиннат додани он исроф мекард, ва ин одаташ аз замоне буд, ки дунёро шинохт ва то вақте ки умраш аз 60 солагӣ гузашта буд.

Ҳангоме ки Паёмбар Мухаммад
(салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу
асҳобаш бод) дар Маккан
Мукаррама бар паёмбари фиристода
шуд, Мусъаб ибни Умайр (р.з)-ро ба
унвони муаллим ва даъватгар ба
Мадина (Мадинаи Мунаввара)
фиристод. Се фарзанди Амр ибни
Ҷамух бо ҳамроҳии модарашон
мусалмон шуданд, бидуни он ки ў
боҳабар шавад. **Фарзандонаш ба**
назди падарашон рафта ва хабари
даъватгари тавҳидро ба ў расонданд
ва Қуръонро барои ў қироат
намуданд ва гуфтанд:

Эй падар мардум аз ў пайравӣ
мекунанд, Оё шумо моил ба пайравӣ
аз ў нестед?

(Амр) гуфт: То вақте, ки бо Маноф машварат накунам ва фикрашро нафаҳмам коре анчом наҳоҳам дод!!

Сипас Амр ба тарафи Маноф рафт,
(ва одати онҳо агар қасди сұхбат бо буташонро доштанд ингұна буд, ки дар пушти он як зани пиреро мегузоштанд ва гумон мекарданد, ки бут қавоби онҳоро бо илҳом ба он зани пир мерасонад....)

Яке аз пойҳои Амр аз дигари кутоҳтар буд, барои ҳамин лангида-лангида ба тарафи Маноф рафт ва дар муқобили ӯ бо такя бар пойи солимаш бо таъзим ва эҳтиром истод ва бар ӯ ҳамду сано гуфт ва сипас фармуд: Эй Маноф беягон шак дар бораи марде, ки аз Макка

омадааст хабар доред, ки ба шумо назари бад дорад ва моро аз ибодати шумо манъ мекунад. Бинобарин барои мо фикр ва машварати худро баён намоед. Вале Маноф ҷавобе ба ӯ надод ва дубора бар ӯ суханонашро такрор кард, вале ҷавобе нашунид.

Амр гуфт: Шояд аз ин вазъият нороҳат ҳастед ва ман чанд рӯзе ба шумо чизе наҳоҳам гуфт, то қахру ғазаби шумо поён ояд. Сипас онро тарк карда ва хориҷ шуд. Шаб ки фаро расид, фарзандони Амр ба назди Маноф омада ва онро ба ҷоҳе, ки пур аз начосат ва партов буд партофтанд. Вақто ки Амр субҳ бедор шуд, тибқи одати ҳаррӯза, ӯ

барои салом ва дуруд ба утоқи
Маноф ворид шуд ва бо садои
баланд фарёд зад: Вой бар шумо! Чи
касе чурат карда ба худои бузурги
мо даст задааст?? Фарзандони ӯ
сокит монданд.

Бинобарин дар ҳолати нороҳатӣ ва
парешонӣ аз хона хориҷ шуда ва ба
ҷустуҷӯи Маноф шурӯъ кард ва
онро дар ҳолати сарозер дар ҷоҳ ёфт
ва онро баровард ва тоза карда дар
ҷояш гузошт. **Ва ба Маноф гуфт:**
Агар шахсеро, ки ба ту чунин корро
кардааст пайдо кунам, ӯро хору
залил ҳоҳам кард.

Ва дар шаби дуюм низ, фарзандони
Амр бутро гирифта боз дар ҳамон
ҷоҳи қабех партофтанд.

Ва вакто ки пирамард субҳ хест ва бути худро пайдо накард ғазаболуд шуд ва анҷом дихандай ин корро таҳдиду ваъиди сахте кард. Сипас онро аз ҷоҳ пайдо карда онро поку тоза кард. Сипас фарзандони Амр ҳар шаб бо Маноғ чунин мекарданд ва ў субҳ онро аз ҷоҳи бадбӯй ва пур аз начосат хориҷ мекард. Вақто, ки тавон ва тоқати Амр суст ва заъиф шуд, **пеш аз хобаш назди маноғ рафта ва гуфт:** вой бар ту эй Маноғ! Буз пушташро муҳофизат меқунад (**зарбулмасали арабӣ:** масад аз пушт аврат аст) ва дар гарданӣ Маноғ шамшереро оvezон кард ва гуфт: **Душманатро аз худат дур кун** (**худатро муҳофизат кун**).

Вақто, ки шаб торик шуд,
фарзандони ӯ бутро (**Манофро**)
гирифта бар пушти саги мурдае
баста дар ҷоҳе, ки пур аз начосат ва
бадбӯйи буд партофтанд. Дар субҳ
пирамард ба ҷустуҷӯи Маноф шурӯъ
кард, вақте ки онро дар ҷунин ҳол
дар дохили ҷоҳ дид, **фармуд**:
"Парвардигоре, ки рубоҳҳо бар сари
он пешоб қунанд, хору залилу паст
аст."

Сипас ба дини Худованди якто
дохил шуд ва дар майдонҳои дин
собит қадам гашт ва бо солеҳон
мусобиқа мекард. Ба ӯ нигаред!
Вақто, ки мусалмонон қасди
баромадан ба майдони ҷанги Бадрро
доштанд, фарзандонаш ба хотири

куҳансолӣ ва шиддати лангидани поящ ӯро аз рафтан ба ҷанг манъ карданد, вале ӯ барои баромадан ба ҷанг пофишори кард. Бинобарин аз Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод) кумак хостанд то ин ки ӯро аз баромадан манъ кунад ва Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод) амраш кард то дар Мадинаи Мунаввара бимонад, Ӯ амри Паёмбарро қабул карда дар Мадина боқи монд.

Вақте, ки замони ҷангӣ Уҳуд фаро расид, Амр қасди баромадан ба ҷиҳодро кард, вале фарзандонаш дубора ӯро манъ карданд. Вале ӯ ба назди Паёмбар (салому дуруди

Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод) рафт ва аз қасду нияташ дифоъ намуда, фармуд: “Эй Паёмбари Худо (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод) фарзандонам меҳоҳанд монеъи баромадани ман ба ҷиҳод ҳамроҳи шумо шаванд”.

Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод) фармуданд: “Худованд туро маъзур гардонидааст”.

Дубора гуфт: “Эй Расули Худо (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод)! Қасам ба Худованд умед ба ин дорам, ки бо ин пои ланг ва ноқисам, ба биҳишт қадам гузорам”.

Бинобарин Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод) ба ў ичозаи ба чиҳод баромаданро дод ва ў силоҳашро гирифта ва гуфт: «الله أَرْزَقَنَا الشَّهَادَةَ وَلَا تُرْدِنَنَا إِلَى أَهْلِ «Парвардигоро, шаҳодатро бар ман насиб гардон ва маро (аз майдони ҷанг) ба тарафи хонаводаам бар нагардон”.

Ҳангоме, ки ба майдони ҷанг расида ва ду гурӯҳ (мусулмонон ва мушрикон) ҳамдигарро мулоқот намуданд ва паҳлавонон фарёд заданд ва тирпарони оғоз шуд, Амр ба тарафи лашқари гумроҳ ҳамла карда ва бо шамшераш онҳоро мезад ва бо бутпаратон мечангид, то вақте ки яке аз кофирон ба сӯи ў рафт ва бо зарбаи шамшер ўро ба

ҳалокат расонид ва бо ин зарба,
шаҳодат бар ў навишта шуд.

Ў бо ҳамроҳии шаҳидон дафн шуда
ва ҳамроҳи онҳо раҳсипори
манзилгоҳи абадӣ шудаанд. Ва баъд
аз 46 сол аз ҷанги Ӯхуд, дар замони
ҳукумати Муовия (р.з) сели сахте
бар қабрҳои шаҳидон омад ва қабри
онҳоро пушонид. Бинобарин, қабри
онҳоро ба дигар макон интиқол
доданд, ҳангоме, ки қабри Амр ибни
Ҷамух (р.з)-ро кушоданд, диданд, ки
ў бо бадани нарм, ки замин аз
ҷасади ў чизеро нахурда буд ва гуё
ин ки ў хобида бошад, солим монда
буд.

Фикру андеша кунед, ки чигуна
Худованд оқибати ўро -вақто ки

ҳақиқатро фаҳмид ва ба тарафи он баргашт- ба хайру хуби анчом дод, балки ба ин нуқта низ таваҷҷух намоед, ки Худованд каромати ўро қабл аз охират дар ин дунё нишон дод, чун тибқи фармудаҳои (لا إله إلا الله) амал намуда буд.

Ин калима, (لا إله إلا الله) калимаест, ки ба сабаби он осмонҳо ва замин барпо шудаанд ва Худованд ҳамаи махлуқотро ба сабаби он халқ намудааст, калимае аст, ки сабаби дохил шудани биҳишт аст. Ва ба сабаби он биҳишту дўзах халқ шуда ва махлуқот ба ду қисм кофир ва муъмин ва фоҷиру неку тақсим шудаанд.

Бандагон дар назди Парвардигор
собит қадам хоҳанд монд, **то ин ки**
дар бораи ду чиз мавриди савол
қарор хоҳанд гирифт:

- 1- Чи чизеро ибодат кардед?
- 2- Ва дар баробари даъвати
Паёмбарон чи ҷавобе додед?

Киштии наҷот

Чи қадар инсонҳои зиёде ҳалок
шуданд ва то рӯзи қиёмат сазовори
лаънат гардидаанд, Чаро? Чунки
ба тавҳид ва яктонастии комил
ноил нашудаанд.

Рабб ва Молик танҳо Худованд аст,
ки ҳар инсоне бояд фақат бар Ӯ
таваккал намояд ва танҳо ба сӯи Ӯ

рағбат дошта бошад ва танҳо аз ӯ хавфу тарс дошта бошад ва агар биҳоҳад, ки савганд ёд кунад фақат ба номи ӯ савганд хурад ва назро бояд хос барои Худо анҷом дихад ва тавба ва бозгаштӣ ӯ низ фақат ба сӯи ӯст.

Бинобарин тавҳиди комил як матлаби воло аст ва маънои шаҳодати «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» “Лоилоҳа Илло Аллоҳ” низ ҳамин аст ва ба ҳамин далел Худованд ба ҳар кас, ки шаҳодати «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» -ро комил кунад оташи дӯзахро бар ӯ ҳаром гардонидааст.

Ба Муоз (р.з) нигар, вакто, ки бар пушти Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод)

ҳаракат мекард, Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод) ногаҳон ба ў рӯй овард ва фармуд:

"يا معاذ: أتدرى ما حق الله على العباد .. وما حق العباد على الله .. قال: الله ورسوله أعلم ..
قال صلى الله عليه وسلم: حق الله على العباد أن يعبدوه ولا يشركوا به شيئاً .. وحق العباد
على الله أن لا يعذب من لا يشرك به شيئاً .."

«Эй Муъоз! Оё медонӣ, ки ҳаққи Худо бар бандагонаш ва ҳаққи бандагон ба Худованд чист?
(Ҳазрати Муъоз фармуданд) Худо ва Паёмбараш огоҳтаранд. Сипас Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод) фармуданд:
Ҳаққи Худованд бар бандагонаш ин аст, ки танҳо Ӯро ибодат намоянд ва ба Ӯ шарике қоил нашаванд. Ва ҳаққи бандагон низ ин аст, ки ба ҳар

касе, ки ба Худованд шарике наовардааст азоб надиҳад»

Ривояти Бухорӣ ва Муслим

Ва дар ҳадиси дигар яке аз саҳобагон Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод)-ро пурсид:

أنه رضي الله عنه سأله النبي صلى الله عليه وسلم فقال: يا رسول الله .. أي ذنب عند الله أعظم ..
قال صلى الله عليه وسلم : أن تجعل الله ندأ وهو خلقك

“Эй Расули Худо! Бузургтарин гуноҳ ва хато дар назди Худованд чист? Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод) фармуданд: Ба Худованд шарике ва ҳамтое қоил шави дар ҳоле, ки ў туро оғаридааст”.

Бале... Худованд Паёмбаронро
барои тавҳид ва даъват ба
яктонастӣ фиристодааст ва
Худованд дар ин замина мефармояд:

{وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَّسُولًا أَنْ أَعْبُدُوا إِلَهًا وَأَجْتَبُوا لِطْغَوْتٍ} [النحل: ٣٦]

“Ва дар ҳақиқат миёни ҳар миллате
паёмбаре фиристодем то
Худовандро бипарастед ва аз
(ибодат ва парастишӣ) бут (Тоғут)
дурӣ ҷӯед”.

Сураи Наҳл, ояти 36

Ва тоғут ба ҳар чизе, ки ғайр аз
Худованд ибодат ва парастиш
мешавад гуфта мешавад, ба монанди
бут, санг ва ё қабру дарахт.

Тавхид ва яктонастай мухимтарин вазифаи Паёмбарон будааст, ҳамчуноне, **ки Худованди мутаол мефармояд:**

(وَسْلَمَ مَنْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رُّسُلِنَا أَجْعَلْنَا مِنْ دُونِ الْرَّحْمَنِ إِلَهًا يُعَبَّدُونَ ٤٥) [الزخرف: ٤٥]

“(Эй Мухаммад) Аз паёмбарони Мо, ки пеш аз ту фиристодаем, **бипурс:** «Оё ғайри Худои раҳмон дигареро барои парестиши онҳо қарор дода будем?».

Сураи Зухруф, ояти 45

Балки тамоми махлукот танҳо ба ин сабаб оварида шудаанд то Худовандро ба яктои парестиш кунанд.

Худованд дар ин бора мефармояд:

(وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونَ ٥٦) [الذاريات: ٥٦]

“Чинну инсро фақат ва фақат барои парастиши Худам (**Худо**) офаридаам».

Сураи Зориёт, ояти 56

Ва қабули тамоми корҳои солех вобаста ба тавҳид мебошад.

Худованд мефармояд:

[وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحِيطًا عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ٨٨] [الانعام: ٨٨]

“...Ва агар ширк оварда буданд (**ба Худованд**), амалҳое, ки анҷом дода буданд, нобуд (**ботил**) мегардад”.

Сураи Аньом, ояти 88

Ва ҳар кас тавҳид ва яктонастиро комил намояд, наҷот ёфтааст, чуноне, ки дар ҳадиси қудсие имом

Тирмизӣ ба он дараҷаи сиҳҳатро додааст, **Худованд** мефармояд:

كما صح في الحديث القدسي عند الترمذى .. أَنَّ اللَّهَ تَعَالَى قَالَ: "إِنَّ ابْنَ آدَمَ لَوْ أَتَيْتُنِي بِقَرَابَةِ الْأَرْضِ خَطَايَا ثُمَّ لَقَيْتُنِي لَا شَرَكَ لِي شَيْئاً لَأَتَيْتُكَ بِقَرَابَهَا مَغْفِرَةً".

“Эй фарзанди одам! Агар ба андозаи замин гуноҳ ва хато карда бошӣ, вале бо тавҳид ва бидуни ширк (шарик овардан бар Худованд) манро мулоқот кунӣ (дар рӯзи қиёмат) ман низ ба андозаи гуноҳонат бо мағфирату бахшиш бо ту мулоқот хоҳам кард”.

Аҳамияти тавҳид чунон бузург ва асоси аст, ки ҳатто Паёмбарон барои аз даст додани он дар тарсу ҳарос буданд.

Падари тамоми муваҳҳидон, **ки** бутро шикасту нобуд соҳт ва хонаи **Худовандро** бино кард: Иброҳим (**а**) нигар, ки аз Худованд чи дархосте менамояд, **мефармояд**:

(وَأَجْبَرْنَا وَنَزَّلْنَا عَلَيْهِ الْكِتَابَ لَمْ يَكُنْ مِنَ الظَّاهِرِ) [ابراهیم: ٣٥]

“Павардигоро ман ва фарзандонамро аз ибодати бутҳо, бар ҳазар ва дур гардон”.

Сураи Иброҳим, ояти 35

Ва вакто, ки Иброҳим (**а**) дар хавфу тарси аз даст додан ва дури аз тавҳид бошад, пас чи касе баъд аз ӯ дар амну амон хоҳад буд?...

Сарофози гумроҳӣ

Шарик қарор додан барои Худованд, аввалин бор дар миёни қавми Нух (а) рух дод. Бинобарин, Худованд Нух (а)-ро фиристод то онҳоро аз ширк ва парастиши ғайри Худо манъ намояд ва ҳар кас аз ӯ итоат карда бошад ва Худовандро ягона қарор дода бошад, начот ёфтааст, ва ҳар касе бар кори ширкиаш исрор намуд, Худованд ӯро бо туфон ҳалок намуд. Ва мардум баъд аз Нух (а) муддате бар тавҳид ва яктопарастӣ буданд. Ва иблис дубора ширкро байни бандагони Худованд ривоҷ дод ва Худованд низ Паёмбарони башоратдиҳанда ва тарсонандаро мефиристод то ин ки Худованд Муҳаммад (салому дуруди Аллоҳ

бар ү ва олу асҳобаш бод)-ро ба паёмбарӣ мабъус кард ва ү низ даъват ба тавҳид ва яктонастӣ мекард ва бо мушиқон ҷиҳод менамуд ва бутҳоро мешиқаст.

Уммати ү низ бар тавҳид ва яктонастӣ сайр мекард то ин ки ширк бар баъзе аз уммати ү ба воситай таъзими авлиё ва солиҳон баргашт. Ва бар қабрҳои онҳо (**авлиё ва солеҳон**) гунбазҳо ва биноҳо сохта шуд ва талаби дуо, кумак, қурбонӣ ва назр кардан барои онҳо равона шуд.

Ва касоне, ки корҳои зикр кардаро анҷом медоданд, ин корҳои худро ҳамчун тавассул (**васила**) ва тақарруб (**барои қариб шудан**) ба

Худованд мепиндоштанд ва иддао мекарданд, ки муҳаббат доштан ба онҳо ва таъзими қабрҳояшон онҳоро ба Худованд наздик хоҳад кард. Дар ҳоле ки фаромуш кардаанд, ки ин иддио, ҳуҷҷат ва далели муширони гузашта буд, **ки онҳо низ меғуфтанд:**

(مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقْرَأُنَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَىٰ) [الزمر: ۳]

“Инонро (маъбудони заминро) аз он рӯ мепарастем, то василаи наздикии мо ба Худои якто шаванд”.

Сураи Зумар, ояти 3

Ва тааҷҷуббaranгезтарини масъала ин аст, ки вакте кори ширкии онҳоро инкор мекунем, меғӯянд, ки мо муваҳҳид ва аҳли тавҳид ҳастем

ва Парвардигорамонро ибодат ва
бандагӣ менамоем ва гумон
мекунанд, ки маъни тавҳид икрор
кардан ба вучуди Худованд ва лоиқ
будани ӯ ба ибодат аст. Дар ҳоле, ки
ин фаҳми ғалат ва кутоҳе аз тавҳид
аст.

(Агар тавҳид тибқи гуфтаи онҳо
мебуд) мебоист Абуҷаҳл ва
Абулаҳаб низ аз аҳли тавҳид
бошанд, зоро онҳо низ муътакид
буданд, ки маъбуди бузург, ки
сазовори ибодат ва парастиш аст,
танҳо Худованд аст. Вале онҳоро
мушрик гуфтанд, ба сабаби инки
онҳо бутҳоро бо Худованд шарик
қарор доданд ва фикру гумон
мекарданд, ки бутҳо онҳоро ба

Худованд наздик намуда ва дар
назди Худованд ба нафъ ва фоидай
онҳо шафоат хоҳанд кард.

Кисса

Байҳақӣ ва дигар олимон ривоят
мекунанд: “Ҳангоме, ки Паёмбар
(салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу
асҳобаш бод) даъвати худро байни
мардум ошкор намуд, кофирон ва
мушрикони Қурайш тасмим
гирифтанд, ки мардумро аз гирди ў
(салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу
асҳобаш бод) пароканда кунанд,
бинобарин лақабҳои монанди соҳир,
коҳин (фолбин) ва маҷнун (девона)-
ро ба Паёмбар (салому дуруди
Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод)
нисбат доданд. Вале бо ин ҳолатҳам

медианд, ки атрофиёни Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод) натанҳо камтар мешуданд, балки рӯз то рӯз афзоиш меёфтанд.

Бинобарин, роҳи ҳалли дигарро маддӣ назари худ қарор доданд, ва хостанд, ки Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод)-ро бо моли дунё фиреб бидиҳанд ва мағрураш кунанд. Ва Ҳусайн ибни Мунзирӣ Ҳузоира, ки яке аз бузургони қавм буд ба сӯи Ӯ фиристоданд. Ва Ҳусайн пас аз ворид шуданаш ба Ӯ гуфт:

قال: يا محمد .. فرقـت جماعـتنا .. وشـتـت شـملـنـا .. وفـعـلت .. وفـعـلت .. فـإـنـ كـنـتـ تـرـيـدـ مـالـاـ جـمـعـنـا لـكـ حـتـىـ تـكـونـ أـكـثـرـنـاـ مـالـاـ .. وـإـنـ أـرـدـتـ نـسـاءـ زـوـجـنـاـكـ أـجـمـلـ النـسـاءـ .. وـإـنـ كـنـتـ تـرـيـدـ مـلـكـاـ مـلـكـنـاـكـ عـلـيـنـا .. وـمـضـىـ فـيـ كـلـامـهـ وـإـغـرـائـهـ .. وـالـنـبـيـ صـلـىـ اللـهـ عـلـيـهـ وـسـلـمـ يـنـصـتـ إـلـيـهـ .. فـلـمـ اـنـتـهـىـ مـنـ كـلـامـهـ .. قـالـ لـهـ صـلـىـ اللـهـ عـلـيـهـ وـسـلـمـ : أـفـرـغـتـ يـاـ أـبـاـ عـمـرـانـ ..

قال: نعم .. قال: فأجبني بما أسألك .. قال : سل بما بذلك ..

قال: يا أبا عمران .. كم إلهًا تعبد؟ قال : أعبد سبعة .. ستة في الأرض .. وواحدًا في السماء!!

قال: فإذا هلك المال .. من تدعوا؟؟

قال: أدعوا الذي في السماء .. قال: فإذا انقطع القطر من تدعوا؟

قال: أدعوا الذي في السماء .. قال: فإذا جاء العيال .. من تدعوا؟

قال: أدعوا الذي في السماء .. قال: فيستجيب لك وحده .. أم يستجيبون لك كلهم ..

قال: بل يستجيب وحده ..

قال صلى الله عليه وسلم: يستجيب لك وحده .. وينعم عليك وحده .. وتشركهم في الشكر .. أم أنك تخاف أن يغلبوه عليك .. قال حسين : لا .. ما يقررون عليه ..

قال صلى الله عليه وسلم : يا حسين .. أسلم أعلمك كلمات ينفعك الله بها .. فقيل إنه أسلم فعلمه النبي صلى الله عليه وسلم دعاء يدعوه به.

Эй Мұхаммад! Җамоат ва
иттифоқиу ҳамоҳангии моро
пароканда намудӣ.... **ва дар поёни**
суханонаш гуфт:

Агар молу сарват бихоҳӣ, молу
сарват ҷамъ карда шуморо
босарваттарини мардум хоҳем кард.

Ва агар хоҳонӣ издивоҷ бошӣ,
зеботарин занро барои шумо хоҳем
дод.

Ва агар хоҳонӣ подшоҳи ва пешвои
дошта бошӣ, шуморо фармонравои
худамон қарор хоҳем дод. Ва
суханашро бо ин мазмун идома дод,
дар ҳоле, ки Паёмбар (салому
дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш
бод) хомуш ўро гуш мекард. Вақто,
ки сухани ў ба поён расид, Паёмбар
(салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу
асҳобаш бод) ба ў гуфт: Эй падари
Имрон! Оё суханатро тамом кардӣ?

Гуфт: Бале.

Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар
ӯ ва олу асҳобаш бод) фармуданд:
Ба саволҳои ман ҷавоб бидех.

Гуфт (**Хусайн**): Бипурс ҳар чизе
мехоҳӣ.

Гуфт (**Паёмбар**): Эй падари Имрон!
Чанд Худоро парастиш мекунӣ?

Гуфт (**Хусайн**): Ҳафт Худоро: 6
худо дар замин ва якто дар осмон
парастиш мекунам.

Гуфт (**Паёмбар**): Агар молат ҳалок
шавад аз кадом худоят талаби мадад
ва ёрӣ мекунӣ?

Гуфт (**Хусайн**): Аз худое, ки дар
осмон аст, талаби мадад мекунам.

Гуфт (**Паёмбар**): Агар борон наборад аз кадом худоят талаби мадад ва ёрӣ мекунӣ?

Гуфт (**Хусайн**): Аз худое, ки дар осмон аст, талаби мадад мекунам.

Гуфт (**Паёмбар**): Агар қаҳти ва гуруснагӣ ояд аз кадом худоят талаби мадад ва ёрӣ мекунӣ?

Гуфт (**Хусайн**): Аз худое, ки дар осмон аст, талаби мадад мекунам.

Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод) фармуданд:
Ҳаргоҳе, ки аз ин маъбудат (**Худованд**) кумак ва ёри меҳоҳӣ, ҳама худоҳоят ба ту иҷобат

мекунанд, ё ӯ ба танҳои иҷобати дархостатро мекунад?

Ҳусайн гуфт: На! ӯ бо танҳои дуо ва талабамро иҷобат мекунад.

Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод) ба ӯ фармуданд: “Танҳо ӯ (Худои якто) дар муқобили фарёдҳо ва дуоҳо туро иҷобат мекунад, ва танҳо ӯ ба ту неъмат медиҳад, вале ту дар шукргузорӣ ба ӯ шарик ва ҳамто қарор медиҳӣ. Ва ё метарси агар ту танҳо аз Худои яктоят мададу ёрӣ биталабӣ онҳо (худоёни заминӣ) бар зидди ту ва Худои осмониат ғазаб ва ғалаба мекунанд?

Хусайн гуфт: На, онҳо қодир ва тавоноии инро надоранд.

Сипас Паёмбар (**салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод**) фармуданд: Эй Хусайн! Мусалмон шав, бар ту баъзе калимаҳо ва суханҳоеро таълим хоҳам дод, ки Худованд бо он калимаҳо бар ту нафъ ва фоида мерасонад”. Ривоят шудааст, ки ӯ мусалмон шуд ва Паёмбар (**салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод**) барои ӯ баъзе дуоҳоро таълим дод ва ӯ бо онҳо дуо мекард.

Ҳақиқат

Бале, онҳо Лот ва Уззоро ибодат мекарданд, вале мепиндоштанд, ки

инҳо маъбудони хурде ҳастанд, ки мардумро ба маъбуни бузург (**Худованд**) наздик хоҳанд кард. Бинобарин бা�ъзе ибодатҳоро барои онҳо мекарданд то маъбудҳои заминӣ дар назди Худованд ба онҳо восита шуда шафоат намоянд.

Бинобарин мегуфтанд:

(مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقْرَبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَىٰ ۚ) [الزمر: ۳]

“Инонро (маъбудони заминро) аз он рӯ мепарастем, то воситай наздикии мо ба Худои якто шаванд”.

Сураи Зумар, ояти 3

Ва эътиқод доштанд, ки Худованд холик (**халқунанда**), розик (**ризқдиханда**) ва зиндакунанда ва

миронанда аст. **Худованд** дар ин замина мефармояд:

(وَلَئِنْ سَأَلْتُهُمْ مَنْ حَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فِي الْحَمْدِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ٢٥) [لقمان: ٢٥]

“Агар (Эй Муҳаммад) аз онҳо бипурсӣ: «Чӣ касе осмонҳову заминро оваридааст?» Хоҳанд гуфт: «Худо». Бигӯ: «Шукр Худоро!» Балки бештарашон нодонанд!”.

Сураи Луқмон, ояти 25

Ва дар саҳех Бухорӣ ва Муслим ва дигар манобеъи ҳадис, Аз Абуҳурайра (р.з) ривоят шудааст, ки Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод) лашкарӣ хурдеро ба тарафи Начд фиристод то аз он чизе, ки дар атрофи ин шаҳр

аст бохабар шаванд, ва дар ҳоле, ки
лашкариён дар рӯи савораҳояшон ва
дар ҳолати ҳаракат буданд, мардеро
вохурданд, **ки силоҳашро бар**
гарданаш овезон карда ва эхром
пушида буд ва талбия мегуфт:

لَبِيكَ اللَّهُمَّ لَبِيكَ .. لَبِيكَ لَا شَرِيكَ لَكَ .. إِلَّا شَرِيكًا هُوَ لَكَ .. تَمْلِكَهُ وَمَا مَلَكَ

Мегуфт, ки Парвардигоро, бар ту
шарике нест, бағайр аз шарике, ки
молик ва соҳибаш ҳастӣ вале ӯ
молики ту нест, ва ин ибораҳоро
такрор мекард.

Саҳобагон ба ӯ ру ба ру шуда аз ӯ
пурсиданд, **ба кучо равонай?** Ӯ
гуфт: меҳоҳам Макка равам. Вақто,
ки аз аҳволи ӯ ҷустуҷӯ карданд,
фаҳмиданд, ки аз минтақаи

Мусайламаи Каззоб аст, касе ки иддиъои паёмбари карда буд.

Бинобарин ӯро дастгир карда ва ба Мадинаи Мунаввара ба назди Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод) оварданд то дар бораи ӯ ҳукме содир намояд. Вақто ки Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод) ӯро дид, ру ба саҳобагон карда ва гуфт: Медонед, ки чи касеро асир гирифтаед? Ӯ Сумома ибни Усол сайид ва сарвари қабилаи Бани Ҳанифа мебошад. Сипас гуфт: Ӯро ба сутуне аз сутунҳои масҷид бибандед ва икруму эҳтиромаш кунед.

Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод) ба хонааш рафта ва таому хуроке таҳия карда ба ў фиристод ва дастур дод то ба чорпои Сумома низ хурок диҳанд.

Паёмбари Худо (салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод) наздаш омаданд ва гуфтанд: Эй Сумома! Фикр меқуни ман бо ту чӣ хоҳам кард? Гуфт: Эй Муҳаммад! назарам ба хайр аст, агар маро бикишӣ, қавми ман интиқоми хунамро хоҳанд гирифт ва агар миннат бигзорӣ, бар шукргузоре миннат гузоштай ва агар мол меҳоҳӣ, ҳар андоза, ки меҳоҳӣ, талаб кун.

Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод) он шахсро ҳамон тавр то фардо ба ҳоли худаш гузошт, бори дигар Паёмбари Худо (салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод) омаданд ва барояш гуфтанд: «Эй Сумома! фикр мекуни ман бо ту чӣ хоҳам кард?» Гуфт: Ҳамон чизеро ки гуфтам: Агар маро бикишӣ, қавми ман интиқоми хунамро хоҳанд гирифт ва агар миннат бигзорӣ, бар шукргузоре миннат гузоштаи ва агар мол меҳоҳӣ, ҳар андоза, ки меҳоҳӣ талаб кун. Боз Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод) ўро то фардо ба ҳоли худаш гузоштанд ва фардо аз вай пурсиданд: «Эй Сумома, фикр

мекуни ман бо ту чӣ хоҳам кард?

Гуфт: Чизеро фикр мекунам, ки барои шумо гуфтам.

Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод) вақто, диданд, ки ӯ бо вуҷуде ки намози муслмононро дид ва суханҳои онҳоро гуш кард ва қараму саҳоватмандии мусалмононро дид, вале ҳеч гуна рағбату хоҳише ба ислом надорад. Фармони озодии ӯро дод ва саҳобагон низ ӯро озод карда ва ҷорпояшро ба ӯ баргардонданд ва бо ӯ видоъ карданд.

Сумома баъд аз ин ки озод шуд, рафт ва аз обе ки наздики масҷид буд ғусл намуд ва баъд аз он ба масҷид омад ва гуфт: «Ашҳаду ан ло

илоҳа иллаллоҳу ва ашҳаду анна
Мұхаммадан расулуллоҳ». Эй
Мұхаммад! Ба Худованд савганд,
дар рӯи замин касе бадтар аз ту дар
назарам набуд. Акнун дар рӯи замин
шахсе маҳбубтар аз ту дар назди
ман нест ва ба Худованд савганд,
хеч дине аз дини ту дар наздам
бадтар набуд, вале акнун дини ту
маҳбубтарини динҳо дар наздам
мебошад. Ба Худованд савганд, хеч
шахре аз шаҳри ту дар назарам
бадтар набуд, вале акнун шаҳри ту
дар наздам аз беҳтарин шаҳрҳо
мебошад ва саворони ту маро вакте
дастгир намуданд, ки қасди умра
доштам ва акнун чӣ бояд кунам?
Паёмбари Худо (салому дуруди
Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод)

ўро башорат доданд ва амр намуданд, ки умраи худро анҷом дихад. Ва вакто, **ки ба Макка рафт талбияи тавҳидиро гуфт:** لبيك لا شريك لك .. لبيك لا شريك لك (Парвардигоро, бар ту шарике нест... Парвардигоро, бар ту шарике нест...)

Бале, ӯ мусалмон шуд ва гуфт: لبيك لا شريك لك (Парвардигоро, бар ту шарике нест) пас қабре ҳамроҳи Худованд ибодат карда намешавад ва барои буте намоз ва саҷда карда намешавад.

Вақте Сумома дохили Макка шуд, бузургони Қурайш аз омаданаш хабардор шуда ба наздаш омаданд ва ба талбияи ӯ гуш фаро доданд, **ки ӯ мегуфт:** لبيك لا شريك لك (Парвардигоро,

бар ту шарике нест... Парвардигоро, бар ту шарике нест...). шахсе ба ӯ гуфт: Оё Собиъи (Собиъ ба шахсе, ки аз дини падару бобоҳояш рӯ гардонад ва хориҷ шавад, мегуфтанд) шудай?

Сумома гуфт: На, ба Худованд савганд, ки чунин нест, балки бо Муҳаммад Расулаллоҳ (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод) мусалмон шудам.

Қасди азиятӣ ӯро карданد ва ӯ фарёд заду гуфт: Ба Худованд савганд аз тарафи Ямома донае гандум беичозати Муҳаммад (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод) ба тарафи шумо наҳоҳад гузашт.

Бале, онҳо Худовандро бештар аз маъбудони заминиашон таъзим мекарданд.

Ба ман бигу! Байни ширки Абуҷаҳл ва Абулаҳаб ва ширки касе, ки имрӯз дар канори қабр қурбонӣ мекунад ва ё барои соҳиби қабр сачда ва тавоф мекунад ё ин ки дар мазори фалон вали ҳозир шуда ва худро залил ва шикаста мегирад ва аз соҳиби қабр талаби ҳочат ва кушоиши ғаму андӯҳ мекунад ва аз устухонҳои пусида шифои маризеро ва ё баргашти мусофириро металабад, чи тафовут ва фарқе вучуд дорад.

Чи қадар ачиб аст, [Худованд мефармояд](#):

{إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ عِبَادٌ أَمْثَالُكُمْ فَادْعُوهُمْ فَلَيَسْتَجِيبُوا لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَدِقِينَ} (١٩٤)
[الاعراف: ١٩٣]

“Касонеро, ки ба ғайр аз Худованд
(хар чи ва касе, ки набошад)
мехонед (ва талаби баровардани
эҳтиёҷотатон мекунед) бандагоне
монанди шумоянд (агар ба рости
дар ақидаи худ исрор доред, пас)
Агар рост мегӯед, онҳоро бихонед,
ки шуморо иҷобат кунанд!”

Сураи Аъроф, ояти 193

Он корхое, ки дар назди қабрҳо
анҷом мешавад, монанди қурбонӣ,
тавоф ва тақарруб ба мурдагон, аз
ҷумлаи корҳои ширки аст ва
бузургтарини хатоҳо ва
лағжишҳост.

Бале, (ин корхो) бузургтар ва бадтар аз зино ва нушидани арақ ва куштор ва нофармонию оки волидайн аст.
Чуноне, **ки Худованд мефармояд:**

{إِنَّ اللَّهَ لَا يَعْفُرُ أَن يُشَرِّكَ بِهِ وَيَعْفُرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَن يَشَاءُ} [النساء : ٤٨]

“Албатта Худо гуноҳи касонеро, ки ба Ӯ ширк оваранд, намебахшад ва гуноҳони дигарро барои ҳар кӣ бихоҳад, меомурзад”.

Сураи Нисо, ояти 48

Бале, Худованд ҳеч гоҳе ширкро намебахшад, вале мумкин аст Худованд зинокор ва қотилу чинояткорро мавриди гузашт ва мағфирати Худ қарор бидиҳад. Дар сахехи Бухорӣ ва Муслим аз Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар

ў ва олу асҳобаш бод) ривоят шудаст:

Зани зинокоре аз қавми Исроил дар сахрое мегузашт, сагеро дид, ки дар рӯзи гармӣ аз шиддати ташнагӣ забонашро берун бароварда ва атрофи чоҳе давр мезанад то об бинушад, vale қодир набуд (**аз ҷоҳ об барорад**). Ҳангоме, ки ин зан, бештари вақтҳояш нофармонии Худовандро карда буд ва ба фоҳишагӣ ва гуноҳ гирифтор шуда буд ва моли ҳаромро хурда буд. Сагро бо ин ҳолат дид, кафшашро бароварда ба руймолаш баст ва бо ин роҳ аз ҷоҳ об кашида ба саг нушонид. Ва Худованд низ ба ҳамин

хотир аз тамоми гуноҳони ў гузашт кард.

Худованд ўро мағфират кард... Аллоҳу акбар (**Худованд бузург аст**)... Худованд ўро баҳшид... Чаро? Оё шабҳо намоз хонда ва рӯзҳо рӯза мегирифт? Оё дар роҳи Худованд шаҳид шуда буд?

Ҳаргиз, ў ба саги ташнае, об нушонид ва Худованд ўро мағфират кард. Ва ў ба фоҳишаги ва гуноҳ даст зада буд, вале соҳиби қабреро ва ё валиеро шарики Худованд қарор намедод ва ба инсоне ва санге таъзим намекард... пас Худованд ўро мағфират кард. Мағфират ва гузаштӣ Худованд чи қадар ба

гунаҳкорон наздиктар аст ва аз
мушрикон дур аст.

Кисса

Баъзе аз инсонҳо аз бисёрии зино ва
шаробхури нигарон ва ғамгин
мешаванд, vale аз дидани инсонҳои
зиёде, ки ба деворҳои қабрҳо
часпида ва атрофи он тавоф
мекунанд ва низ ибодатҳои дигареро
барои он қабрҳо менамоянд ба онҳо
ҳечгуна таъсир ва нигарон
намешаванд. Дар ҳоле ки зино ва
шаробхӯрӣ, агар чи аз гуноҳони
кабира ба шумор меравад, vale
гирифторӣ ба чунин гуноҳон
инсонро аз доираи Ислом берун
намесозад. Аммо анҷоми яке аз
ибодатҳо барои ғайри Худованд,

мусалмонро аз доираи Ислом хориҷ месозад.

Ба ҳамин сабаб олимони раббонӣ, омузондани ақидаро дар авлавият қарор додаанд. Яке аз олимони бузург ба ном Шайх Муҳаммад, китобе дар бораи ақида таълиф намуда ва онро ба шогирдонаш шарҳ ва дарс медод ва масалаҳои онро бар онҳо такрор мекард.

Рӯзе шогирдонаш ба ӯ гуфтанд:
Устод! Мо меҳоҳем дарси моро ба мавзӯъҳои дигаре, монанди қиссаҳо, таъриҳ ва сирати Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод).... тағир диҳед.

Устод гуфт: дар ин бора фикр хоҳад кард.

Фардои он рӯз, устод нороҳат ва парешон ба дарс ҳозир шуд ва шогирдон аз сабаби нороҳатии ўпурсон шуданд. **Ва ў гуфт:** Шунидам ки марде дар деҳаи ҳамсоя барои даромадан ба хонаи наваш ва барои дури аз зарап ва зиёни чинҳо, як хурусеро барои хурсанди ва ризогии чинҳо қурбонӣ кардааст, барои қариби ҷустан ба чинҳо. Ва як шахсеро барои собит сохтаний ин хабар ба онҷо равон кардам. Шогирдон аз шунидани ин хабар зиёд мутаассир нашуданд ва танҳо дар ҳаққи он мард дуои хайр

ва ҳидоят карданد ва хомуш шуданд.

Ва фардои он рӯз, [устод гуфт](#): Аз хабаре, ки дирӯз барои шумо расонида будам таҳқиқ карда фаҳмидам, ки нодуруст будаст, он мард баҳотири ризогии чин хуруஸро қурбонӣ накарда будааст. Балки бо модараш як кори фоҳиша ва зино карда будааст. Шогирдон бо шунидани ин хабар бисёр нороҳат шуданд ва ба ӯ суханҳои бад гуфтанд ва гуфтанд бояд ин амалро инкор кард ва он шахсро насиҳат ва ба ҷавобгарӣ кашида шавад, ва суханони онҳо дар ин мавзуъ бисёр зиёд шуд.

Устод гуфт: Вокуниши шумо ачибу ғарib ast, шахсero, ki гирифтори як гуноҳи кабира шудааст, vale ин гуноҳ ўро az ислом хориҷ намекунад ингуна бо шиддат инкор мекунед. Vale шахсero, ki як кори ширки va ё ба Худованд шарик оварда va ба хотири ғайри Худованд ([чин](#)) қурбонӣ кардааст va онро ибодат мекунад, инкор va манъ намекунед.

Шогирдон ҳама сокит шуданд, [ва устод низ ба яке аз онҳо ишора намуда ва гуфт:](#) Баланд шав va китоби тавҳидро биёर то онро дубора бароятон шарҳ бидиҳам.

Бале, ширк бузургтарини гуноҳон ast. Va ҳаргиз Худованд онро мавриди мағфирати худ қарор

намедиҳад. Чуноне, **ки Худованд** фармудааст:

{إِنَّ الشَّرِكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ} [لقمان: ١٣]

“Ширк (як) зулми бузурге аст”.

Сураи Лукмон, ояти 13

Ва биҳишт низ барои мушрикон ҳаром аст ва онҳо ҷовидона дар дӯзах хоҳанд монд. **Худованд** мефармояд:

{أَنَّهُ مَن يُشْرِكُ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَمَ اللَّهَ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَا مَوْلَاهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّلَمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ} [المائدة: ٧٢] [٧٢]

“....Мусалламан ҳар кас, ки барои Худованд шарике қарор дихад, бетардид Худо биҳиштро бар ӯ ҳаром кунад ва ҷойгоҳи ӯ оташ аст ва ситамкоронро ёваре нест».

Сураи Моида, ояти 72

Ҳар касе гирифтори кори ширкие шавад, ин кори ширкӣ тамоми ибодатҳои ӯро монанди намоз, рӯза, ҳаҷ, ҷиҳод ва садақаи ӯро фосид ва ботил мегардонад. **Чуноне Худованд мефармояд:**

(وَلَقَدْ أُوحِيَ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ لِئِنْ أَشْرَكْتَ لَيْحَبَطَنَ عَمَلُكَ وَلَكُنُونَ مِنَ الْخَسِيرِينَ) [٦٥]
[الزمر: ٦٤]

«(Эй Мухаммад) Ба ту ва паёмбарони пеш аз ту ваҳӣ шудааст, ки агар ширк биёваред, амалҳоятон ноҷиз гардад ва худ аз зиёнкунандагон хоҳед буд».

Сураи Зумар, ояти 64

Ширк, навъҳо ва шаклҳои гуногун дорад

Баъзе аз навъҳои ширк шахсе, ки онро муртакиб шавад аз дини ислом хориҷ карда ва агар бидуни тавба бимирад ҷовидона дар дӯзах хоҳад монд. Ба монанди дуо кардани ғайр аз Худованд, **ва қурбонӣ ва назр кардан ба ғайри Худованд монанди:** қабрҳо, чину шайтонҳо. Ва инчунин тарс аз мурдагон ё чин ва шайтонҳо, ки ба ӯ зарап хоҳанд расонд ё ӯро мариз ва касалӣ хоҳанд кард.

Ва умедворӣ аз ғайри Худованд дар корҳое, ки касе ғайр аз Худованд ба он қодир ва тавоно нест, монанди баровардани ҳочатҳо ва кушоиши ғаму андӯҳ (**мисли инҳо**), ки дар ин замона дар назди қабрҳо ва

зиёратгоҳҳо (монанди қабрҳои баъзе валиҳо) мунташир аст.

Агар зиёрати қабрҳо баҳотири панд гирифтан ва дуо дар ҳакқи мурдагон бошад, барои мардон ҷоиз аст, чуноне, ки Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод) фармудаанд:

"زوروا القبور فإنها تذكركم الآخرة".

“Қабрҳоро зиёрат намоед, зеро он охиратро ба ёди шумо меорад”

Аммо зиёрати қабрҳо барои занон манъ ва номашруъ аст, чун ки Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод) занонеро, ки ба зиёрати қабрҳо мераванд лаънат ва нафрин кардааст, зеро зиёрати

онҳо сабаби фитна барои онҳо ва дигарон мегардад.

Аммо агар зиёрати қабрҳо ба нияти дуои мурдагон, талаби ниёз аз мурдагон ва дархости кушоиши мушкилот ва қурбонӣ барои онҳо ва ё ба нияти табаррук ва низ табаррук будани онҳо ва назр барои онҳо бошад, ширки бузург аст. Ва фарқу тафовуте надорад, ки соҳиби қабри зиёратшуда набӣ ва ё валиӣ ва ё яке аз солиҳон бошад.

Зеро ҳамаи инҳо инсонҳое ҳастанд, ки фоида ва зарар расониданро қудрат надоранд ва Худованд ба маҳбубтарини маҳлуқоташ Муҳаммад (**салому дуруди Аллоҳ**

бар ӯ ва олу асҳобаш бод)
мефармояд:

(فَلَّا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا) [الاعراف: ١٨٧]

«Бигӯ; «Ман молики нафъу зиёни
худ нестам».

Сураи Аъроф, ояти 187

Ончизе, ки ҷоҳилон дар назди қабри
Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар
ӯ ва олу асҳобаш бод) ва Ҳусейну
Бадавӣ ва Ҷилонӣ ва ғайри инҳо
анҷом медиҳанд аз ҷумлаи ин
намуди ширк ба ҳисоб меравад.

Агар зиёрати қабрҳо ба нияти намоз
хондан ва қироати Куръон бошад
дуруст нест ва бидъат (амали
навовардашуда дар дин) аст.

Бинобарин, зиёрати қабрҳо фақат ба

нияти панд гирифтан ва дуо дар
ҳаққи майт ҷоиз ва машруъ
мебошад.

Тааҷҷубовараст, ки мусалмоне ба
назди қабре меравад ва кушоиши
ғаму андӯҳашро аз онҳо талаб
менамояд. Аз мурдагон меҳоҳад, ки
дуоҳояшро иҷобат намоянд бо ин ки
медонад мурдагон устухонҳои
пусидае ҳастанд, ки наметавонанд
худро аз мушкилиҳо наҷот диҳанд.

Ва бисёри аз ин қабрҳое, ки онро
бузург мешуморанд ва бар онҳо
биноҳо сохтаанд, хизматгорҳо ва
нигаҳбононе доранд, ки худро бо
тақво ва Ҳудопараст нишон дода ва
ба мардум дуруғҳое мебоғанд ва

онҳоро ба тарафи ширки акбар
(бузург) роҳнамои мекунанд.

Чавзи ҳиндиро (кокос) ибодат
мекунанд

Ман ба тамоми касоне, ки
ҳочатҳояшонро аз мурдагон талаб
мекунанд, **мегӯям**: Ин мурдагоне, ки
шумо дар назди қабрҳояшон гиря
мекунед ва аз шафоати онҳо
умедворед, мурдагони шумо
ҳастанд.

...) هَلْ يَسْمَعُونَكُمْ إِذْ تَدْعُونَ ٧٢ أَوْ يَنْفَعُونَكُمْ أَوْ يَضْرُبُونَ ٧٣ {الشَّعْرَاءُ : ٧٢، ٧٣}

«...Оё вақте онҳоро меҳонед,
садоятонро мешунаванд? Ё барои
шумо фоидаву зиёне доранд?»

Сураи Шуаро, оятҳои 72-73

Қасам ба Худованд, ки онҳо
намешунаванд ва фоидае
намерасонанд, балки сабаби зиллат
ва хорӣ ва заару зиён мешаванд.

Чи зебост, кори навҷавони 13 солае
ки бо ҳамроҳии падараш ба
Ҳиндустон сафар кард. Сарзамине,
ки масоҳаташ бузург аст ва дорои
маъбудҳои ботили зиёде аст,
монанди ҳайвонҳо, наботот,
чимодот ва башару ситорагон.

Ин навҷавон вориди ибодатгоҳе шуд
ва дид ки мардум меваи какосро, ки
онро ҷашму бини ва даҳон
кашидаанд, ибодат мекунанд ва
барои он хушбӯи ва таому шароб
такдим менамоянд.

Навчавон дид, ки онҳо он меваро сачда менамоянд, вақто ки онҳо сачда карданد, он навчавон ба тарафи он мева рафта ва онро дуздида бо худ бурд.

Ҳангоме, ки аз сачда баланд шуданд, маъбуди худро наёфтанд ва атрофашонро ҷустуҷӯ карданд, диданд, ки навчавоне худои онҳоро гирифта ва дар ҳоли фирор аст. Бинобарин сачдаашонро қатъ карданд ва аз қафои ӯ давиданд.

Вақте ки ӯ аз мардум дур шуд, дар замин нишаста ва он меваро **(какосро)** шикаста ва оби онро нушид ва онро бар замин партофт. Мардум бо тамошо кардани шикаста шудани маъбудашон, доду фарёд

бароварда ва навчавонро шиканча
дода ба назди қозӣ бурданд.

Қозӣ ба ў гуфт: Ту ҳамон шахсе
ҳастӣ ки маъбудро шикастааст?

Навчавон гуфт: На, ман меваро
шикастам.

Қозӣ гуфт: Вале он маъбуд ва худои
ин мардум аст.

Навчавон гуфт: Оё шумо рӯзе ин
меваро шикаста ва обашро
нушидаед?

Қозӣ гуфт: Бале.

Навчавон гуфт: Бинобарин чи фарқе
байни кори ман ва шумо вучуд
дорад?

Қозӣ дар ҳайрат монд ва сокит шуд ва ба мардум назар карда мединд, ки мардум дар интизори ҷавоби ӯ мебошанд.

Мардум гуфтанд, ки ин ду ҷашм ва даҳон дорад, **навҷавон ба онҳо фарёд зада гуфт:** Оё ҳарф мезанад?

Гуфтанд: На.

Навҷавон гуфт: Оё мешунавад?

Гуфтанд: На.

Гуфт: Пас чигуна ва ҷаро онҳоро ибодат мекунед?

(فَبُهِتَ الَّذِي كَفَرَ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّلَمِينَ) [البقرة: ٢٥٨]

“....Пас он ки кофир шуда буд
ҳайрон шуд. ва Худо ситамкоронро
ҳидоят намекунад!”

Сураи Бакара, ояти 258

Қозӣ ба мардум назаре кард ва
бахотири дур кардани азият ва озори
мардум ба ин навҷавон ўро 150
рупия (**воҳиди пулӣ**) ҷарима кард.

Сипас навҷавон ҷаримаро ноилоч
пардоҳт кард ва аз онҷо бо нусрат ва
пирӯзи (**бар ширку мушрикон**)
хориҷ шуд.

Онҳое, ки ба қабрҳо дил мебанданд,
танҳо ба таъзими мурдагон ва
талаби ҳоҷатҳояшон аз онҳо иктиро
намекунанд, балки молҳои худро

дар сохтани қубба, гумбаз ва хушрӯй кардани онҳо низ сарф мекунанд.

Ва қуббаҳо ва биноҳое, ки бар қабрҳо сохта мешавад, **бар ду навъ тақсим мешаванд:**

1- Қуббаҳое, ки бар ҳамаи қабрҳои мусалмонон сохта мешавад, баланд ва дар байни қабрҳо мебошанд.

2- Қуббаҳое, ки дар масцидҳо сохта мешавад ва ё ин ки қуббаҳо бар қабрҳо сохта шуда ва бар онҳо масцидҳо сохта мешавад ва гоҳо ин қабрҳо дар қиблай масцид ё дар пушти он ва ё дар яке аз ҷонибҳои он қарор мегиранд.

Дар ҳоле, ки Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод) аз он наҳӣ ва манъ карда ва фармудаанд:

"اللَّهُمَّ لَا تَجْعَلْ قَبْرِي وَثَنَّا يُعبدُ .. لَعْنَ اللَّهِ قَوْمًا اتَّخَذُوا قُبُورَ أَنْبِيَائِهِمْ مَسَاجِدَ".

"Парвардигоро қабри манро буте қарор мадех, ки он ибодат шавад (мардум онро ҷои ибодатгоҳ қарор диханд) ва лаънату нафрини Худованд бар он қавме, ки қабрҳои Паёмбаронашонро бар масcidҳо табдил медиҳанд".

Ва ин ҳукм бар қабри Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод) ва тамоми дигар қабрҳо мебошад.

Аз ҳазрати Алӣ (р.з) ривоят шудааст, ки ба Абил-Хиёч фармуданд: “Оё ман шуморо ба ичрои коре нафиристам, ки Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод) манро ба ҳамон хотир фиристод? Агар мұчассамае ёфти онро нобуд соз ва агар қабри баланд диди онро ҳамвор намо”. Ривояти Мұслим

Ва Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод) лаънат ва нафрин кардааст шахсонеро, ки қабрҳоро бар масцидҳо мубаддал мекунанд (мақсад аз масцид он масцидҳое аст, ки дар он ибодати Худовандро мекунанд) ва бар қабрҳо чароғ мегузоранд.

Ва дар асри сахобагон (р.з) ва тобиъин ва табаъа тобиъин инчунин маврид дар давлатҳои Исломӣ вучуд надошт. На дар қабри Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод) ва на қабрҳои дигарон...

Воқеъияти дарднок

Дар шаҳрҳо ва қишлоқҳои Миср такрибан 6000 қабр ва зиёратгоҳҳои авлиё вучуд дорад. Ва онҳо марказҳо ва чойҳои баргузории ҷашни таваллуди муридҳо ва дӯстдоронӣ ин авлиё мебошанд. Балки, бисёр душвор аст, ки дар Миср рӯзе аз рӯзҳои сол бидуни ҷашн ва пешвозгирии мавлуди яке аз авлиё сипари шавад. Ва қишлоқ

ва ё дехае, ки дар он мазор ва қабр набошад онро чои бебаракат мешуморанд.

Ва қабрҳо ба ду қисм, бузург ва хурд тақсим мешаванд. Ҳар миқдоре, ки бинои қабр бузург ва кушод бошад ва соҳибаш шахси муътабар бошад, ҳамон қадар машҳур мешавад ва зиёратгоронаш низ зиёд мешаванд.

Аз ҷумлаи қабрҳо ва зиёратгоҳҳои бузург ва машҳур дар Миср зиёратгоҳи Ҳусейн (р.з)... ва сайида Зайнаб... ва сайида Оиша... ва сайида Сакина... ва сайида Нафиса... ва зиёратгоҳи имом Шофеъӣ (р) ва Лайс ибни Саъд ба шумор мераванд. Ва изофа бар инҳо зиёратгоҳ ва

қабри Бадавӣ дар Танто, ва Дассуқӣ дар Дассуқ, ва Шозилиӣ дар деҳаи Ҳамисра воқеъ аст.

Ва қабри Ҳусайн (р.з), ки мардум ба тарафи он ҳаҷ карда ва барои ӯ назру қурбонӣ мекунанд. Ва бадтар аз ин дар гирди он тавоф карда ва аз ӯ талаби шифой мекунанд. Ва инчунин дар ҳолати зарури аз ӯ талаби баровардани ҳочатҳои худ мешаванд.

Зиёратгоҳи сайид Бадавӣ, ки дар давоми сол онҷо маросимҳое баргузор мешавад, ки монанд ба Ҳаҷчи Акбар мебошад. Мардум аз хориҷ ва дохили кишвар аз сунни ва шиъа ба тарафи он сарозер

мешаванд ва дар ин маросимҳо ширкат меқунанд.

Зиёратгоҳи Ҷалолиддини Румӣ, ки дар қабр ва мазори ӯ навишта шудааст, барои динҳои сегона солех ва муносиб аст....

Мусалмонҳо...Яҳуд... ва Насрониҳо, ва онро қутби аъзам ва бузург мешуморанд.

Аммо дар давлати Шом мұхাকқиқон гуфтаанд, ки танҳо дар шахри Димишқ 194 мазор ва зиёратгоҳ вучуд дорад ва 44-тои инҳо аз ҳама машҳуртаранд. Ва беш аз 27 қабро ба сахобагони Паёмбар (**салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод**) нисбат медиҳанд. Ва дар Димишқ зиёратгоҳеро ба сари Яҳё

ибни Закариё (алайҳи салом) нисбат медиҳанд, ки дар масциди ал-Умавӣ воқеъ аст ва дар паҳлуи масцид қабри Салоҳиддини Аюбӣ ва Имодуддини Зангӣ ва қабрҳои дигаре мебошад, ки мардум онҳоро васила ва зиёратгоҳ қарор додаанд.

Ва ҳамчунин дар Сурия зиёратгоҳи Муҳиддин ибни Арабӣ муаллифи китоби (**Фусус ал-Ҳикам**), ки шахси фочир ва гумроҳ аст, вучуд дорад.

Ва дар Туркия, бештар аз 481 масциди бузург ва ҷумъаҳони вучуд дорад, ки ягонто аз ин масцидҳо аз зиёратгоҳ ва қабре ҳоли нест ва машҳуртарини онҳо масциди ҷомеъе аст, ки дар он қабри Абу Аюбӣ Ансорӣ дар Истамбул воқеъ аст.

Дар Ҳиндустон бештар аз 150 зиёратгоҳи машҳуре вучуд дорад, ки мардум онҳоро зиёрат мекунанд.

Дар Ирок: Танҳо дар шаҳри Бағдод бештар аз 150 масциди чомеъ вучуд дорад ва кам масциде ёфт мешавад, ки дар он қабре вучуд надошта бошад. Ва дар шаҳри Мавсил, бештар аз 76 масциди чомеъ вучуд дорад, ки дар ҳамаи онҳо қабре вучуд дорад ва инҳо изофа ба қабрҳое, ки дар ҷойҳои гуногун ва дигар масцидҳо ва танҳо воқеъ ҳастанд. (Нигар: ал-Инҳирофот ал-Ақадия, саҳифаи 289, 294, ва 295).

Ва дар Ҳиндустон, қабри шайх Баҳоуддин Закариё ал-Мултаний ба зиёратгоҳе мубаддал шуда аст, ки

дар он ибодатҳои гуногунеро анҷом медиҳанд, монанди саҷда ва назр ва ғайри инҳо.

Ва дар Покистон, қабри шайх Алий ал-Ҳаҷҷурӣ дар Лоҳур, ки аз бузугтарини қабрҳо мебошад.

Ва тааҷҷубовараш он аст, ки бисёри мардум ба онҳо мафтун ва дилбастаанд, дар ҳоле ки аксари онҳо қабрҳои дуруғин ва ҳакиқат надоранд.

Монанди қабри Ҳусайн (р.з), ки қабреро ба ў нисбат медиҳанд дар шаҳри Қоҳира, ва ба сӯи ў ибодатҳои гуногунеро анҷом медиҳанд монанди дуо, қурбонӣ ва тавоғ. Ва инчунин дар шаҳри

Асқалон як қабре ба номи қабри
Хусайн (р.з) низ вучуд дорад.

Ва инчунин дар доманаи кухи ал-
Чавшани гарбии шахри Ҳалаб
зиёратгоҳ ва қабре низ ба сари
ҳазрати Хусайн (р.з) нисбат дода
шудааст.

Ва чаҳор макони гуногуне вучуд
дорад, ки мегӯянд дар онҳо низ сари
ҳазрати Хусайн (р.з) дафн карда
шудааст: дар Димишқ ва ал-Ҳанона
байни Начаф ва Куфа. Ва дар
Мадина (**Мадинаи Мунаввара**) дар
назди қабри модараш Фотима (р.з)
ва дар Начаф дар канори қабре, ки
ба падараш (р.з) нисбат додаанд ва
дар Карбало, ки гуфта мешавад, ки
сараш ба баданаш баргардонида

шудааст. (нигар, ал-Инҳирофот ал-Ақадия, саҳифаи 288, ва Маҷаллаи (Луғат ал-Араб) ҷ.7, соли ҳафтум (1929м) с. 557 ва 561 ва Маолими Ҳалаб ал-Асария, Абдуллоҳ Ҳичор).

Аммо сайида Зайнаб духтари Алий (р.з) дар Мадинаи Мунаввара вафот карда ва дар қабристони Бақеъ ӯро дағн карданд. Вале шиаҳо як қабреро дар Димишқ бар ӯ нисбат додаанд. (нигар: Абдуллоҳ ибни Мұхаммад ибни Ҳамис, Шаҳрун фи Димишқ, с 67). Ва низ дар Миср қабрҳои зиёдеро ба ӯ нисбат медиҳанд, дар ҳоле ки китобҳои таъриҳ ҳаргиз баён накардаанд, ки ӯ дар ҳаёт ва баъди маргаш ба Миср омада бошад.

Ва ахолии Искандария дар Миср эътиқод ва боварии ҷозим доранд, ки Абу Дардоъ (р.з) дар мазоре, ки дар шаҳрашон аст ва онҳо онро ба ў нисбат додаанд дағн шудааст. Ва назди олимон яқин ва қатъист, ки ў дар Искандария дағн нашудааст.
(Нигар: Масоҳиди Миср ва Авлиёуҳо ас-Солихун 2/33)

Ва монанди инҳо низ қабри сайида Руқайя духтари Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод) дар Қоҳира, ки ҳамсари халифаи Фотимӣ, ки номаш Омир Биҳукмиллоҳ буд онро бино кард ва низ оромгоҳ ва зиёратгоҳи сайида Сакина духтари Ҳусайн ибни Алий (р.з).

Ва аз машҳуртарини қабрҳо, ин зиёратгоҳе аст дар Наҷағи Ироқ, ки онро ба ҳазрати Алӣ нисбат додаанд дар ҳоле, ки он қабри дурӯғин аст ва хилоғи воқеият мебошад, зеро ҳазрати Алӣ дар қасри иморат дар Куфа дағн шудааст.

Ва инчунин дар Басра, қабре ба номи Абдурраҳмон ибни Авғ вуҷуд дорад, дар ҳоле, ки эшон дар Мадина вафот карда ва дар Бақеъ дағн шудааст.

Ва дар шаҳри Ҳалаб оромгоҳи Ҷобир ибни Абдуллоҳ ([р.з](#)) вуҷуд дорад, дар ҳоле ки ў дар Мадина вафот кардааст.

Инчунин дар Шом мардум қабрero ба Умми Кулсум ва Руқайя du духтари Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод) нисбат медиҳанд, дар ҳоле, ки он du бо Усмон (р.з) издивоҷ карда va дар Мадинаи Мунаввара va дар замони Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод) вафот кардаанд va Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод) онҳоро дар Бақеъ дар шаҳри Мадина дағн кардааст.

Ва инчунин az қабрҳои дуруғине, ки байни аҳли илм иттифоқ ast, қабре ast дар масциди Димишқ, ки онро ба Ҳуд (алайҳи салом) нисбат медиҳанд, дар ҳоле ки Ҳуд (алайҳи

салом) ба Шом наомада буд. Ва инчунин қабреро дар Ҳазрамавти (**Яман**) низ ба ӯ нисбат медиҳанд.

Ва дар Ҳазрамавт низ қабре ҳаст, ки мардум онро ба Солех (**алайҳи салом**) нисбат медиҳанд, дар ҳоле, ки ӯ дар Ҳичоз вафот кардааст ва инчунин қабреро дар Ёфои Фаластин низ ба ӯ (**алайҳи салом**) нисбат медиҳанд, ва қабри дигареро дар онҷо ба Айюб (**алайҳи салом**) нисбат додаанд.

Мақом ва манзилати шайх Баракот

Нигаред чигуна шайтон бо ақлу зехни мардум бози карда ва тавонистааст онҳоро аз ибодати

Молик ва Соҳиби замину осмонҳо дур кардааст ва равона ба сӯи таъзим ва бузургдошти мурдагон машғул сохтааст, балки ба таъзими хок ва устухонҳо кашондааст.

Ва мавзӯъ (**ибодати ғайри Худованд**) аз машҳур ва паҳн шудани хабари қабре аз қабрҳо шуруъ мешавад. Ва ин ки ин қабр фоидарасонанда ва шафоаткунандаи зиёраткунандагон мебошад. То ин ки қиссаҳои дуруғини каромот дар миёни мардум паҳншуда ва мубаддал ба ҳақиқат мешавад. Ва сипас суратҳои гуногуни ширк намоён мешавад, монанди тавоф ва дуову дархост кардан аз мурда. Ва

ин корхо дар бисёри аз қабрҳои дар боло зикр шуда анҷом мешавад ва фарқе намекунад, ки шахси нисбатдода ба ин қабр дуруст бошад ё дурӯғ.

Ин матлаб, қиссаи зиёратгоҳи шайхи баракотро ба хотирам меорад. Қиссае, ки байни ду ҷавон ба номҳои Одил ва Саъид, ки донишгоҳро хатм карда ва вазифадор шудаанд, ки дар қишлоқе, ки дар он қабрро таъзим мекунанд ва барои он назр мекунанд муаллим шуда кор кунанд.

Одил ва Саъид дар роҳ ба сӯи мактаб ва савори нақлиёти омма (**Автобус**) буданд дар дохири нақлиёт ва боҳам сухбат доштанд,

ки ногаҳон марди гадо ва қамақлу
солхурдае, ки меларзид ва оби
даҳонашро бо остини чиркинаш пок
мекард дохили нақлиёт шуда онҳоро
таҳдид ва ваъдаи бад карда чунин
мегуфт, ки дуо мекунад то
автобусашон дар роҳ чаппа шавад,
зоро дуоҳои ӯ иҷобат хоҳанд шуд.

Чун Саъид дар хонаводае, ки аз
каромотҳо ва қиссаҳои авлиё таъсир
гирифта рушд карда буд. Дарҳол
ошуфта ва парешон шуда аз Одил
талаб намуд, ки пеш аз он ки
автобусро чаппа намояд ба он
миқдоре пул диҳанд. Зоро ин
талбанда (**Абдулкарим Абу Шатта**)
мебошад ва ӯ аз дарвешони

пурбаракат ва мустаҷоби дуо
башумор меравад.

Одил тааҷҷуб карду гуфт: Бале аҳли
суннат ва ҷамоат қаромоти авлиёро
қабул ва ба он имон доранд, вале он
каромот бояд аз инсонҳои солех ва
парҳезгоре, ки амалҳояшонро
пинҳони ва барои қасб кардани
ризои Худованд анҷом медиҳанд,
бошад, на аз шасхҳои мисли ин
девонагон ва бенавоёне, ки ба
воситай динашон, рӯзгорашонро
мегузаронанд.

Саъид фарёд заду гуфт: Ин суханро
магу, зоро корҳои хорикулодае, ки
ин шаҳс анҷом додааст, ҳурду бузрг
аз он огоҳ аст ва дар бораи он сухан
меронанд. Ва ҳоҳӣ дид, ки ўз

автобус пиёда хоҳад шуд ва бо пои
пиёда зудтар аз мо ба қишлоқ хоҳад
расид ва дар интизори мо онҷо
меистад. Бале, ин каромот аст, Оё ту
каромотро инкор мекунӣ?

Одил: Ман мутлақан ва ба кулли
каромотро инкор намекунам, чун
Худованд қодир аст ва ҳар яке аз
бандагонашро ки бихоҳад икром
менамояд вале ин ки каромот таъом
ва шароби мо бошад ва ин ки мо ин
бардагон ва мурдагонро дар ҳалқ
кардан ва амр намудану тасарруф ва
дигаргуни дар ҷаҳон шарики
Худованд қарор дихем, ва ҳатто, ки
аз ғазаби онҳо дар тарсу ҳарос
бошем ҳаргиз қабул надорам.

Саъид: Яъне ту қабул надорӣ, ки шайх Аҳмад Абу Суруд аз Арафот ба Истамбул омада ва кабоби кубидаро дар назди хонаводааш хурда ва шабона ба арафот баргаштааст?

Одил: Эй Саъид! Худованд дар ақлу фахмат баракат диҳад, оё ин аст он чи ки ту дар донишгоҳ омуҳттай?

Саъид: Масхаракуниро шурӯъ кардем!

Одил: Ман туро масхара надорам вале набояд сухани оммаи мардум ва хурофоти онҳоро, сухане бигардони, ки муҳкам ва ғайри қобили накд набошад, инро қабул надорам.

Саъид: Каромоти зикршударо натанҳо оммаи мардум зикр ва нақл мекунанд, балки бузургон ва шайхҳои мо аз каромоти авлиё ва мурдагон низ ривоят ва нақл мекунанд.

Одил: Бисёр хуб агар ман бо далелҳои қотеъ событ намоям, ки тамоми ин мақом ва зиёратгоҳҳо ва қабрҳо дурӯғ ва беасл аст, ва ин ки аксари қабрҳо ҳақиқат надошта ва қабре ва дафнкарда шудаे ва инсони солеҳе ё валие вуҷуд надорад ва онҳо чизе ҷуз овоза ва дурӯғбоғиҳое нест, ки байни мардум паҳну ривоҷ ёфтааст... (чи ҳоҳи гуфт)

Саъид баланд шуда ва такрор мекард: Паноҳ бар Худо... Паноҳ бар Худо.

Ҳарду як муддате бо ҳам сукут карданд ва нақлиёт онҳоро ба гардиши даромадгоҳи қишдок расонд. **Одил ба Саъид нигоҳе карда гуфт:** Оё дар ин гардиш қабр, оромгоҳ ё зиёратгоҳе вучуд дорад?

Саъид: На, чун дафн кардани валие дар миёни роҳ ва теппае аз рӯи ақл нест.

Одил: Фикри ту дар бораи ин ки мо будани як қабри қадима ва кухна шуда ва нишонаҳояш аз байн рафтаро, ки ба яке аз солехон дар ин теппа вучуд дорадро, дар миёни

мардум овоза ва паҳн намоем. Ва навиштачоте дар бораи каромот ва иҷобати дуoi ӯ навишта миёни мардум паҳн кунем. Ва бубинем, ки оё мардум ба он бовар меқунанд ё на?

Ман қатъан бовар дорам, ки мардум онро ҷидди қабул карда ва дар соли оянда гунбаз ва биное дар болои ӯ хоҳанд соҳт ва аз ӯ талаби хотатҳояшонро хоҳанд кард. Дар ҳоле, ки он ҷизе ба ҷуз хок нест ва агар онро бикобанд ҷизе наҳоҳанд ёфт.

Саъид: Ин фикрро аз сарат дур кун. Оё фикр меқуни, ки мардум то ин ҳадд нодон ва бефаҳм ҳастанд?

Одил: бисёр хуб, ту чи чизро аз даст
хоҳи дод агар бо ман ҳамкорӣ кунӣ?
Ё ин ки аз натиҷаи ин кор метарсӣ?

Саъид: Ман тарс надорам вале розӣ
ва қонеъ ба анҷом додани он нестам.

Одил: Бисёр хуб, бо ин ки нисбатан
мувоғиқ ҳастӣ, фикри ту чист, ки
номи ӯро шайхи Баракот бигзорем?

Саъид: Хуб аст, ҳаргуна ки ту
бихоҳӣ.

Одил ва Саъид тасмим гирифтанд то
ин хабари дурӯғро бо равиши ором
байни ҳамкорону муаллимони худ
дар мактаб ва дар сартарошхонаҳо,
ки беҳтарин роҳ барои таблиғот ва
овозаи хабарҳост анҷом диханд.

Ҳангоме, ки ба қишлоқ расиданд ва
аз автобус пиёда шуданд,
мустакиман ба сартарошхонаи
Салим рафта ва дар бораи авлиё ва
солеҳон ва ин ки яке аз авлиё, ки дар
назди Худованд бисёр манзилати
боло дорад ва чандин сол қабл дағн
шудааст ва зиёратгарони ӯ кам аст,
сухбат карданд.

Ва сартарош аз онҳо макони қабрро
пурсид. Онҳо ба ӯ гуфтанд, ки он
дар теппаи даромадгоҳи қишлоқ
мебошад.

Сартарош гуфт: Алҳамду Лиллоҳ,
ки моро бо вучуди яке аз авлиё дар
қишлоқамон икром ва эҳтиром
намуд ва ман инро аз солҳои
дарозест, ки орзу мекардам. Оё аз

рӯи ақл аст, **ки қишлоқҳои ҳамсояи мо монанди:** (**Чадида ва Амми ал-Кавсо**) даҳҳо қабрҳо ва зиёратгоҳи авлиё дошта бошанд ва мо як қабри инсони солеҳе надошта бошем?

Одил гуфт: Эй ҳочи Салим, шайх Баракот аз бузургони солеҳон буда ва дорои баракат ва манзилате дар назди Худованд аст.

Сартарош фарёд зада гуфт: Ту ин ҳама маълумотро дар бораи шайх баракот доштӣ ва хомуш нишастӣ? Сипас хабар дар қишлоқ ба монанди оташ дар хирман паҳн шуд.

Мардуми қишлоқ аз он ки дар бораи шайх баракот бисёр сухбат мекарданд, ҳатто ӯро дар хоб

медианд ва кор ба چое расид, ки дар нишастгоҳо ва ҷамъомадҳои худ дар бораи қади ӯ ва аз бузургии салла ва каромоти бешумори ӯ суханҳо мегуфтанд. Ва дар мактаб низ, ҳаргоҳе сухбате мешуд дар бораи шайх Баракот буд. Ҳангоме сухан аз ҳадди худаш болотар рафт, Саъид натавонист сабрро пеша кунад ва фарёд зад, эй оқилон! Ин хурофотро тарк намоед. [Муаллимон бо як овоз гуфтанд:](#) Хурофот, яъне ин ки шайх Баракот вучуд надорад ва хурофоту дурӯғ аст.

Саъид: Бале, қатъан вучуд надорад ва қабри ӯ низ ҳақиқат надорад ва ҳамаи инҳо ба ҷуз овозаи бофташуда ва дурӯғ нест, ва шайху

валий ва оромгохе вучуд надорад ва чизе ғайр аз хок бар рӯи хок нест.

Муаллимон ҳамаги ба ҷуш омада гуфтанд: Эй мард! Ин чи сухане ҳаст, ки мезани ва чигуна ҷуръат мекуни, ки дар бораи шайх Баракот ингуна сухан бигуи. Шайх Баракот ҳамон шахсе аст, ки ҷашмаи ғарбии қишлоқро бо дасташ ҷушонид.

Саъид аз зиёд фарёд кардани муаллимон бекарору пушаймон шуда гуфт: Ихтиёри ақли худатонро ба дигарон надиҳед, шумо ку оқил ва муаллим ҳастед ва набояд шумо ҳар боре шахсе дар бораи қабр ва оромгохе сухан гуфт ва ё бо бозӣ ва дасисай шайтон он чи ки дар хоб мебинадро тасдиқ ва бовар намоед.

Дар ин ҳолат мудири мактаб вориди баҳс шуд ва гуфт: Вале сифатҳои шайх Баракот вуҷуд дорад ва он ҳам аниқ аст, магар нахондӣ рӯзномаеро, ки дишаб дар бораи ин воқеъа навишта буд?

Саъид тааҷуб карда гуфт: Ҳатто рӯзнома!! Магар чи навишта буд?

Мудир гуфт: Зери сарлавҳаи “Кашф ва пайдо кардани шайх Баракот”, **навишта буд:**

Шайх Баракот дар соли 1100-и ҳичри таваллуд шуда ва аз насл ва сулолаи Холид ибни Валид (**р.з**) мебошад. Ва олимони зиёде монанди фалон ва фалон ифтихори шогирдии ӯро доштанд ва бо

ҳамроҳии лашкари Туркҳо дар майдони ҷанг бо салибиҳо ширкат карда буд ва дар замоне, ки ҷанг бо салибиҳо саҳт ва шиддат гирифт, бо даҳонаш пуф кард ва аз асари он боди саҳте пайдо шуда ва лашкарони салибиҳоро ба масофаи 100 метр дар ҳаво пароканда намудааст, ва тамоми онҳо хуншор шуда ба замин афтоданд.

Саъид гуфт: Мошоаллоҳ, аз кучо ин рӯзнома чунин маълумоти дақиқ дар бораи шайх Баракот ҷамъ намудааст??!!

Мудир гуфт: Инҳо ҳақиқатҳои таърихӣ аст, инҳоро ки аз хонаи падара什 наовардааст!!

Саъид гуфт: Вале ин иддиоҳо аст, ки эҳтиёҷ ба исбот ва далел дорад, бинобарин ҳар кас иддиоे дошта бошад бояд шоҳиде дар исботи он дошта бошад ва бар ману ту лозим аст, ки дар бораи сиҳат ва дуруст будани ҳар иддиоे таҳқиқ ва ҷустуҷӯ намоем. Ва дар ғайри ин сурат, ҳар кас мувофиқ бо хостааш иддиое хоҳад кард, ба монанди қабрҳо, авлиё ва каромот.

Сипас Саъид ба онҳо фарёд зада гуфт: Эй мардум, бо сароҳат ва ошкори тамом мегӯям, ки мақоми шайх Баракот чизе ҷуз дурӯғи бофта шуда нест, ки онро ман ва устод Одил соҳта будем, то бо ин роҳ ҷаҳлу нодони ва қабул кардани

мардум иддиоero бe ягон исбот ва таҳқиқ, событ намоем ва ин ҳам устод Одил, ки дар муқобили шумо нишастааст ва метавонед аз ӯ пурсон шавед.

Онҳo ру ба Одил оварда гуфтанд: Ӯ ҳам ба монанди ту эй Саъид як марди баҳсҳоҳ ва ҷадал аст ва дар муқобили ҳар масъалае талаби далел ва исбот мекунад ва кинатезӣ авлиё ва солиҳонро мекунад.

Ҳар чанд ту ва Саъид чунин иддиоe дошта бошед ҳам, вале мо имон дорем, ки шайх Баракот (**қаддаса Аллоҳу сирраҳу**) аз замони падарону бобоён вуҷуд дошта ва дунё низ ҳаргиз аз авлиё ва солеҳон ва қабрҳои онҳo холи наҳоҳад шуд,

ва мо ба Худованд аз гумроҳ шудан паноҳ мебарем.

Одил ва Саъид хомуш карданد ва дар ин ҳангом занги дарсҳо зада шуд ва ҳама устодон ба тарафи синфҳои худ рафтанд. **Ва Саъид аз он чи ки мушоҳида карда буд ғамгин ва нороҳат шуда ва бо худ сӯҳбат карда мегуфт: Шайх Баракот... каромот... оё маъқул аст, ки ин гуна бошад? Оё мумкин аст, ки ҳамаи инҳо хато карда бошанд ва рӯзнома низ дурӯғ чоп карда бошад? Бисёр ғарib ва ачиб аст! Зеро шайхҳо ва бузургон дирӯз дар теппа ҷамъ шуда ва ҷашну маросиме барои шайхи Баракот анҷом доданд,**

вале масъалаи шайх Баракотро, ки Одил ихтироъ кард.

Оё мумкин аст, ки нодони ва камақлии мардум то ба ин ҳад расида бошад? Ғайри мумкин аст.... ин ғайри мумкин аст.

Ва фикрҳои наве ба зеҳни Саъид меомад: Шояд устод Одил будани шайх Баракотро аз қабл медонист ва бо ин кор мехост худро ихтироъкунандай он нишон бидиҳад. Саъид дар ин бора фикр намуд, вале ба Худованд аз шарри Шайтон паноҳ бурд то ин фикрро аз зеҳни ӯ хориҷ кунад, вале муваффак нашуд.

Ва дар рӯзи дигар, муноқиша дар ин бора бадин минвол анҷом ёфт ва соли хониш низ ба итном расид. Ва ингуна баҳсу ҷадал бо саршавии истироҳати тобистона ва рафтани ҳар як устод ба миңтақаҳои худ хотима ёфт.

Дар соли таҳсили оянда, Одил ва Саъид савори автобус шуда ва ба сӯи мактаб ва қишлоқи пешина равона шуданд. Одил, ки ихтироъ кунандаи шайх Баракот буд, вале ин мавзуъро ба кулли фаромуш карда буд. Вақто, ки ба даромадгоҳи қишлоқ наздик шуданд, Одил ҳис кард, ки устод Саъид баъзе зикро ва дуоҳоеро ба забон оварда истодааст. Ва ҳангоми расидан ба

теппаи даромадгоҳи қишлоқ
даҳшатзада шуданд, зоро дар болои
қабри шайх баракот як бинои
баланде сохта шуда буд ва дар
паҳлуи он як масҷиди бузурги
барҳавое бо ҳунари меъмории туркӣ
низ сохта шуда буд.

Одил табассуме кард ва донист, ки
чигуна мардуми бечора содалаҳв ва
эҳсосоти ҳастанд ва шайтон ба
осони тавонист миёни онҳо ширкро
паҳн ва мунағашир кунад. Ва ру ба
Саъид овард то дар табассум
шарики ӯ шавад. Вале, Саъидро ғарқ
дар дуоҳояш ёфт ва балки ӯ ба
тарафи ронанда дод зада ва аз ӯ
талаб кард, то каме истод шавад ва
сипас дастҳояшро боло бурда ва

сураи Фотиҳаро хонду ба рухи шайх
Баракот бахшид.

(Бо тасаррүф аз моҳномаи Ал-Баён.
Адади:..... Устоз: Алий Муҳаммад).

Дар онҷо чи корҳоро анҷом медиҳанд?

Бисёре аз қабрпастон бо худ
гусфанду гов ва қаҳваю шакару чой
гирифта ба зиёрати қабрҳо мераванд
ва инчунин навъҳои гуногун ва
молҳо бо худ гирифта баҳотири
қурбонӣ кардан барои соҳиби қабр
ҳозир мекунанд. Ва инчунин барои
тақарруб ва наздики бо валий ва ё
шайх дар назди қабри онҳо
гусфандонро қурбонӣ мекунанд ва
гоҳҳо ба қабр тавоғ карда аз хоки

он ба баданҳои худ мемоланд ва барои бартараф кардани ҳочатҳо ва кушиши ғаму андӯҳашон аз онон талаб мекунанд. Ва гоҳо он нодонон ва ҷоҳилон бо номи мурдагон қасам меҳуранд.

Ҳар гоҳе яке аз онҳо (қабрпарастон) бихоҳад ба хотири чизе қасам ва савганд ёд кунад, агар ӯ бо номи Аллоҳ қасам бихурад аз ӯ қабул намекунанд, аммо агар ба номи яке аз валиҳо қасам бихурад, қасами ӯро қабул карда ва суханашро бовар мекунанд, ва гоҳо кор ба ҷое мерасад, ки баъзе аз онҳо ҳаҷ карданро ба сӯи қабрҳо ҷузъе аз шариат медонанд ва барои пурра кардани он маносик ва ибодатҳое

тартиб додаанд ва ҳатто китобхое
низ дар ин маврид ба номи
“Маносики ҳаҷчи Машҳадҳо”
(мазорҳо) навиштаанд, ки бо ин
васила ва равиш қабрҳоро бо Хонаи
Худованд (Каъба) монанд ва
баробар кардаанд.

Ва бо сабаби муболаға ва
зиёдаравии онҳо дар ширку
бидъатҳо, барои зиёрати қабрҳо
баъзе одобҳо гузоштаанд, **МОНАНДИ:**
бояд зиёраткунандагон пойафзолҳои
худро бароварда баъд дохили
зиёратгоҳ шаванд, бо нияти эҳтиром
ба соҳиби қабр ва инчунин бояд бо
иҷозати хизматгорӣ қабр вориди
қабр шаванд. Ва хидматгори қабр
бояд саффи зиёраткунандагонро

тартибу танзим дода онҳоро бо
равиши хосе роҳнамои кунад, ки дар
гирди қабр тавоф кунанд, монанди
он ки мусалмонон дар гирди Қаъба
тавоф меқунанд.

Ва зиёраткунандагон аз қабр ва
гумбаз бо роҳҳои гунонгун талаби
баракат меқунанд, **монанди:** баъзе аз
зиёраткунандагон аз хокки он
гирифта бо нияти баракат ва баъзеи
дигар бо гузоштани даст ва масҳ
кашидан бар девори оҳанине, ки дар
гирди қабр сохта шудааст ва онро
бар бадан ва либосҳои хеш мемолад
ва гумон меқунад, ки ин ӯро
бобракат мегардонад.

Ва ҳангоме вориди қабр мешавед
ибодатҳоеро хоҳед дид, ки барои

ғайри Худо анчом мешаванд ва ту дар таачҷуб хоҳӣ монд, баъзеҳо мурдаро фарёд зада дуо мекунанд ва аз он кумак ва ёрӣ металабанд ва дар дуо ва ёрии худ исрор меварзанд. Балки, занero мебинӣ, ки ӯдаки худро баланд бардошта ва умединора аз соҳиби қабр барои фарзанди хурдсолаш талаби баракат менамояд.

Ва баъзеҳо рӯй ба қабр оварда онро саҷда мекунанд, илова бар ин зикр шудаҳо назрҳои худро низ дар назди ин қуббаҳо тақдим ва қурбонӣ мекунанд. Баъзе аз мардум дар назди қабрҳо рӯзҳо ва моҳҳои дароз эътикоф менишинанд то шифо ёфтани маризеро ва ё барои

баровардани ҳочатеро аз мурда талаб кунанд ва дар баъзе қабрҳо ва зиёратгоҳҳо утоқҳое бо номи утоқҳои интизорӣ барои ин ҳадаф сохта шудааст.

Ва дар чехраи зиёраткунанда як хушуъу оромиш ва таассуроте ҳувайдо мешавад, ки ҳатто ба ҳадди гиря низ мерасад.

Бинобарин, мурдагон ва соҳибони қабрҳо ба маъбудоне мубаддал шудаанд, ки ба ғайр аз Худованд парастида мешаванд, дар ҳоле ки Худованд розӣ нест, ки бо ҳамроҳии Ӯ паёмбаре ва ё фариштае ибодат ва парастида шавад, пас чигуна хоҳад буд вақто, ки бо Худованд дигаре парастида шавад?

Дилхояшон монанди ҳамдигар аст

Шахсоне, ки дар қабрҳо гузошта ва дафн шудаанд, қодир ва тавоной фоида ва зарар расонидан ба худ нестанд, чи бирасад ба ин ки бихоҳанд ба дигарон фоида ва зараре бирасонанд.

То чи андоза ҳоли шахсоне, ки қабрҳоро таъзим меқунанд ва аз онҳо метарсанд, ба ҳоли гурӯҳи “Сақиф” наздик аст, ки онҳо мусалмон шуда буданд, вале аз буте ки дар назди онҳо буд тарс доштанд, дар ҳоле ки он бут наметавонист ба касе зарар ва фоидае бирасонад.

Мусо ибни Уқба мегүяд: Замоне, ки
Ислом миёни мардум паҳн ва
устувор шуд, қабилаҳо
намояндагони худро ба сӯи Паёмбар
(салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу
асҳобаш бод) фиристода ва дар
назди Паёмбар (салому дуруди
Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод)
исломи худро эълон мекарданд.
Бинобарин, чамоате иборат аз даҳ
нафар аз қабилаи Сақиф ба назди
Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар
 ў ва олу асҳобаш бод) омаданд ва
Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар
 ў ва олу асҳобаш бод) низ ононро ба
масҷид дохил кард, то Қуръонро
бишнаванд.

Ҳангоме, ки хостанд ислом овардани худро эълон намоянд, ба ҳамдигар нигоҳе андохтанд ва дар ёди буте, ки онро ибодат мекарданд афтоданд ва онро “Рабба” меномиданд. Аз Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод) дар бораи ҳукми Рибо, зино ва шароб (хамр) суол карданд ва Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод) ҳамаи инҳоро бар онҳо ҳаром гардонд ва онҳо ба фармудаҳои Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод) итоат намуданд, сипас дар бораи Рабба аз Ў пурсон шуданд, ки вазифаи инҳо дар баробари он чи мебошад? Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод)

фармуданд: Онро чаппа ва яксон кунед.

Гуфтанд: Ҳаргиз, агар бидонад, ки онро чаппа мекунй аҳл ва атрофиёнашро хоҳад кушт.

Умар (р.з) гуфт: Вой бар шумо! То чи андоза шумо нодон ва ҷоҳил ҳастед??!! Рабба фақат як санг аст.

Гуфтанд: Мо ба назди шумо наомадаем эй писари Хаттоб.

Сипас гуфтанд, ки эй Расули Худо, чаппа кардани онро шумо бар уҳдаи худ бигиред, мо ҳаргиз наҳоҳем тавонист онро аз байн бибарем.

Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод) фармуданд:

Шахсеро барои аз байн бурдан ва
чаппа кардани он ба сӯи шумо
мефиристам ва сипас онҳо аз
Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар
ӯ ва олу асҳобаш бод) иҷозати
баргашт ба сӯи қавмашон хостанд.
Ва дар миёни қавми худ машғул ба
даъвати ислом шуданд ва дар ҳоле
ки онҳо мусалмон шуда буданд,
вале дар қалби онҳо тарсу хавф аз
ҷониби бут вуҷуд дошт.

Холид ибни Валид ва Муғира ибни
Шуъба бо ҳамроҳии гурӯҳе аз
саҳобагон (р.з) раҳсипори қавми
Сақиф шуданд то бутро вайрон ва
чаппа кунанд, вақто ки ба назди бут
рафтанд, мардону занон ва кудакон
дар ҳолати тарс ба тамошои онҳо

чамъ шуданд ва бовар доштанд, ки
бут чаппа нахоҳад шуд, балки ҳар
касе ба он даст бизанад ўро хоҳад
кушт.

Муғира ибни Шуъба ([р.з](#)) табарро
бардошта ва ба тарафи бут ва дар
ҳоле, [ки ба ёронаш мегуфт](#): Шуморо
ба коре, ки Сақиф кард хоҳам
хандонд, ҳаракат кард ва онро бо
табар зада ва бо лагат ба он кубид ва
худ бар замин афтод.

Мардум фарёд заданд, зеро гумон
карданд, ки бут ўро куштааст, [сипас](#)
[ба Холид ибни Валид ва](#)
[ҳамроҳанаш гуфтанд](#): Кадоме аз
шумо меҳоҳад ба бут наздик шавад?
(бо як равиши таҳқиромез ва ин ки
ин бут қодир ва тавоноии дифоъ аз

худро дорад ва нахоҳад иҷозат дод,
ки онро чаппа кард). Ҳангоме ки
Муғира хушҳолии онҳоро дид ва бо
гумони онҳо, ки буташон пирӯз
шудааст, **баланд шуда ва гуфт:**
Қасам ба Худованд эй мардуми
Сақиф! Ин бут пасту залил ва ғайри
қодир аст ва ба ҷуз санг чизе дигаре
нест, пас шумо ба ибодати
Худованд рӯй оваред ва ў бутро зада
шикаст ва саҳобагон низ бар рӯи он
савор шуда ва онро пора-пора карда
ба сангпораҳо майда табдил
намуданд.

Ва дар вақти ҳозир низ агар ҳамаи
ин қабрҳо ва зиёратгоҳҳоро,
муваҳҳиде омада шикаста ва бар
сари соҳибонаш чаппа кунад, онҳо

қодир ва тавонои интиқомро
надоранд.

Ширк чигуна пайдо шуд?

Агар дар чигунагии пайдоиши ширк
дар рӯи замин фикр кунем, хоҳем
ёфт, ки сабаби он чизе ба ҷуз ғулув
ва ифратгарӣ дар ҳаққи солеҳон ва
бардоштани мақому манзилати онҳо
аз ҳадди лозима чизи дигаре нест.

Дар қавми Нух (**алайҳи салом**),
мардум аз ҷумлаи инсонҳои
муваҳҳид ва яқтопараст буданд ва
Худовандро беягон шарик ва ҳамто
ибодат мекарданд ва дар рӯи замин
ҳеч гуна корҳои ширкие вучуд
надошт. Ва дар миёни онҳо панҷ
шахси солеҳ ва некӯкор бо номҳои
Вуд, Сувоъ, Яғус, Яъуқ ва Наср

зиндагӣ мекардаданд ва ибодату
бандагии Худоро анҷом медоданд ва
ба мардум динашонро таълим
медоданд.

Вақто, ки онҳо вафот карданد,
мардум ғамгин ва нороҳат шуданд
ва гуфтанд: Ононе ки моро ба
ибодати бештар ва итоати Худованд
амр менамуданд аз миёни мо
рафтанд. **Ва шайтон онҳоро васваса**
карда гуфт: Агар сурати онҳоро ба
шакли муҷассамаҳое бисозед ва дар
масҷидҳоятон бигзоред, бо дидани
онҳо барои анҷоми ибодат бо рӯҳи
баланд ва ҷолобаҳо хоҳед шуд.

Онҳо аз роҳнамоии шайтон итоат
намуда ва бутҳо ва муҷассамаҳои
онҳоро як рамзе барои ёдоварии

ибодат ва корҳои солеҳи худ қарор доданд. Ва дар ҳақиқат ба ин гуна буд, ки онҳо бо дидани мұчассамаҳо ба ёди анҷом додани ибодат меафтоданд ва солҳо ба ин минвол гузашт. Солҳо гузашт ва ин насл аз дунё даргузаштанд ва фарзандони онҳо, ки таъзим ва бузургдоштӣ мұчассамаҳоро аз тарафи падаронашон дида буданд, онҳо низ ин мұчассамаҳоро таъзим ва эҳтиром мекарданд зеро онҳоро ба ёди ибодат меовард.

Сипас қавм ва насли дигаре баъд аз онҳо бавоя расид ва иблис ба онҳо гуфт: “Ононе (**Падару бобоҳоятон**), ки қабл аз шумо зиндагӣ мекарданд, ин мұчассамаҳоро ибодат мекарданд

ва дар ҳангоми қаҳтӣ ва ниёзмандӣ ба онҳо рӯй меоварданд ва аз онҳо талаби кумак мекарданд” пас шумо низ ононро ибодат кунед.

Онҳо низ ба гуфтаҳои шайтон итоат карда ва ба парастиш ва ибодати муҷассамаҳо шурӯъ карданд, то ин ки Худованд Нух (алайҳи салом) -ро ба сӯи онҳо фиристод ва ў низ дар тули 950 сол ба тавҳид ва яктонастӣ даъват кард, вале ба ғайр аз теъдоди андаке ба ў имон наоварданд. Бинобарин, ғазаби Худованд ононро фаро гирифт ва бо туфон онҳоро ҳалок кард.

Ин буд воқеае, ки дар қавми Нух (алайҳи салом) рух дода буд.

Ва чигуна ширк ва парастидани ғайри Худованд дар қавми Иброҳим (**алайҳи салом**) пайдо шуд? Онҳо ситорагон ва коинотро ибодат карда ва ҳаққи тасарруф ва таҳаккум дар ҷаҳонро ба онҳо қоил мешуданд ва эътиқод доштанд, ки ситорагон ғаму андӯҳро аз миён бурда хостаҳоро бароварда месозад ва низ эътиқод доштанд, ки ситорагон воситаҳое байни Худованд ва маҳлукоташ ҳастанд ва ҳаққи тасарруфу таҳаккум ва дигаргунӣ дар дунё ба онҳо дода шудааст.

Як муддате байд ба соҳтани муҷассамаҳо ва бутҳои ситорагон ва коинот шуруъ карданд. Падари Иброҳим (**алайҳи салом**) низ бутҳо

ва мұчассамаҳо месохт ва
фарзандонаш онҳоро мефурухтанд
ва Иброҳимро низ маңбур мекард то
мұчассамаҳор бурда фурушад. Ва
Иброҳим (**алайҳи салом**) ба мардум
фарёд зада мегуфт: чи касе меҳоҳад
чи zero бихарад, ки ба ӯ зарар
мерасонад ва фоидае намерасонад?

Бародаронаш бо фуурши бутҳо ба
назди падар бармегаштанд вале
Иброҳим (**алайҳи салом**) дар ҳоле,
ки ҳеч бутеро нафурухта буд
бармегашт.

Сипас падар ва қавмашро ба тарки
бутҳо даъват кард, вале онҳо
даъваташро напазирифтанд, ӯ низ
бутҳои онҳоро шикаста вайрон
намуд ва онҳо низ қасди сузондани

Иброҳимро карданд vale Худованд
ӯро аз оташ начот дод.

Ворисони ширк

Ин ҳоли қавми Нух ва Иброҳим
(алайҳимо-ссалом) буд. Ва дар асри
ҳозир аз қабрпастон мепурсам, ки
чигуна иртибот ва алоқа миёни
шумо ва қабрҳо ва оромгоҳҳо барои
аввалин бор шурӯъ шуд ва чигуна
он алоқа бо ширк тамом шуд?

Алоқаи онҳо бо бузургдошт ва
бузургнамоии шахсони солеҳ ва
ботақво шурӯъ шуда буд. Ва сипас,
зиёрати ин маконҳоро **(қабрҳо ва**
оромгоҳҳо) ҳамчун мустаҳаб
шуморида буданд ва ин зиёратҳо на
ба хотири ёдоварии марг ва рӯзи
охират аст, балки барои ёдоварии

ҳамон инсони солех ва ботақво. Ва сипас дуо кардан ва аз Худованд талаб кардани эҳтиёҷотҳояшонро дар назди қабрҳо ва бо умеди иҷобати дуо дар назди онҳо. Ва сипас бо ламс ва бӯсаи қабр анҷом мешавад.

Сипас онро ҳамчун восита ва василае байни худ ва Худованд барои талаби шафоат қарор медиҳанд. Ва эътиқод доранд, ки шахсе, ки олуда бо гуноҳ ва маъсият аст бо таври мустақим аз Худованд талаби дуо ва баровардани эҳтиёҷотҳояш ҷоиз нест. Бинобарин, мурдагони солех ва ботақво соҳиби манзилат ва наздик ба Худованд ва маконати хоссе доранд, дар назди

Худованд ва онҳоро ба унвони
восита ва васила барои иҷобати
дуоҳояшон қарор медиҳанд.

Сипас шайтон дар дилҳои
зиёраткунандагон илҳом карда
мегӯяд: Ҳаргоҳ, ки ин мурда икром
ва эҳтиром карда мешавад, пас
Худованд ба онҳо қудрати тасарруф
ва дигаргуниро медиҳад. Бинобарин
зиёраткунанда ба таъзими мурда,
тарсидан ва умедвор будан аз ӯро
шурӯъ меқунад, ва баъд аз он
мустақим аз ӯ талаби баровардани
эҳтиёҷот ва ниёзҳояш мешавад ва
дар рӯи он қабр қубба ва гунбаз
сохта ва дар он ҷароғҳо равшан
карда мешавад. Ва пардаҳо оvezon
меқунанд ва шурӯъ ба бӯса кардани

он ва ҳақ кардан ба сўи онҳо ва қурбонӣ кардан ва бофтаниӣ каромот ва қиссаҳои дурӯғин ва ба таъзим ва бузургнамоии онҳо мепардозанд. Ва инчунин мегӯянд, ки фалон зан аз фалони қабр талаби шавҳар кард ва ба ў шавҳар дода шуд ва ё дигаре фарзанд талаб буд ва ў ба мақсадаш расид ва ингуна қиссаҳо ва хабарҳоро мунташир мекунанд. Ва дар ҷойҳои гуногуне фарёд зада мегӯянд, ки ҳар касе қабр ва оромгоҳи мурдагонро зиёрат намояд, ба мақсадаш расида ва ҳочатҳояш бароварда мешавад.

Яке аз тоҷирон пурсида шуд: Чаро барои харидорон ба номи қабри

фалон шайхи солех қасам мөхүред
ва на ба номи Худованд?

Ү дар ҷавоб гуфт: Касоне, ки аз мо
талаби қасам мекунанд, бо қасам
хурдан бо номи Худованд розӣ
намешаванд ва барои қонеъ кардани
онҳо бояд ба номи авлиё ва солеҳин
қасам ёд карда шавад.

Бингар ба ҳоли чунин инсонҳо, ки
таъзим ва эҳтироми онон нисбат ба
қабрҳо то чи андоза аз таъзими
Худованд фаротар ва болотар
рафтааст. Ва дар чунин ҳолат, чи
фарқ аст байни хок ва сангу чуб ва ё
зиёратгоҳе ва қабрҳо ва ё суратҳо ва
бутҳо ва ё ҳар чизе бошад аз
махлукоти Худованд? Фарқе
надорад... муҳим он аст, ки як сирре

вучуд дорад ва он равона ба сӯи соҳиби он аст ва эътиқод кардан аст, ки он фоида ва заар мерасонад ва шахсеро ғаний мегардонад ва шафоат мекунад.

То чи андоза ҳолати чунин инсонҳо ба он чи, ки Абураҷои ал-Аторудӣ (р.з) ривоят мекунад наздик ва монанд аст, ӯ мегӯяд: “Дар замони ҷоҳилият (пеш аз Ислом) бут, муҷассама, сангҳо ва дараҳтони гуногунро ибодат мекардем, ба ин гуна ки агар яке аз мо сангера ибодат мекард ва агар санги софтаре аз он пайдо мекард сангҳои қаблии худро партофта ва дигареро ибодат мекард, ва ҳаргоҳе санге намеёфтем хокро ҷамъ карда ва гусфандро

оварда ва бар рӯи он душида ва тавоф мекардем.

Рӯзе бо нияти сафар бо ҳамроҳии маъбудонамон (**сангу хок**) хориҷ шудем ва он санге, ки дар хурчин гузошта будем ва ҳаргоҳ, ки оташ барои пухтани таом равшан мекардем ва санги сеюмро барои зери дег пайдо намекардем, маъбудро (**санг**) ба зери дег мегузоштем. Рӯзе дар маконе барои истироҳат нишастем ва сангро аз хурчин баровардем ва ҳангоме, ки қасди ҳаракат ва рафтандро аз онҷо намудем, фарде фарёд заду гуфт, ки парвардигоратон гумшудааст, онро ҷустуҷӯ кунед, бар шутурон савор шуда ва дар ҷустуҷӯи он гаштем, ки

дар ин ҳангом шахсе фарёд зада гуфт, ки ман онро ёфтам ва ба миёни қавми худ баргаштам ва дидам, ки онҳо ба он саҷда карда ва шутуреро дар назди он қурбонӣ кардем”.

Мо аз ҷоҳилияти баъд аз ислом зиёдтар аз ҷоҳилияти пеш аз ислом дар таъаҷубем. Шуморо ба Ҳудованд қасам медиҳам, фарқ миёни шахсе, ки сангро ибодат мекунад ва миёни касе, ки қабрero ибодат мекунад, чист? Ва байни шахсе, ки ҳоҷатҳо ва ниёзҳояшро аз бутҳо ва мурдагон металабад ва байни касоне, ки барои қабри авлиё ва байни касоне, ки барои обу хок ибодат мекунанд дар чист? Бале,

ҳамаи онҳо мегӯянд: Мо ба нияти наздики ба Худованд онҳоро ибодат мекунем ва ин нияти онҳо ҳамон чизе аст, ки ононро дар бутпарастӣ ва қабрпарастии равшану ошкор ворид намуд.

Чаҳор эътиroz

Якум:

Баъзе аз шахсоне, ки ба қабрҳо алоқаманданд ва аз онҳо талаби баровардани ҳочатҳо ва ниёзҳояшон ҳастанд, **мегӯянд:** Шумо бо дидгоҳи ифратӣ ва равишӣ тунд ба мо менигаред, дар ҳоле ки мо мурдагонро ибодат намекунем. Ва чун онҳо аз ҷумлаи авлиё ва солехин мебошанд ва дар назди Худованд

дорои мақом ва چойгоҳи хоссеро доранд, мо аз онҳо меҳоҳем, ки ба фоида ва нафъи мо дар назди Худованд шафоат ва воситагарӣ қунанд.

Ва дар ҷавоб ба онҳо мегӯем: Амал ва кирдорӣ шумо ҳамон ширке аст, ки қоғирони Қурайш мубтало ба он шуда буданд. Мушрикони араб ба Ҳолик, Розиқ ва Мудаббир будани Худованд қабул ва иқрор мекарданд. Ҳамчуноне, **ки Худованд дар бораи онҳо мефармояд:**

(فَلَمَن يَرْزُقُكُم مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَمَّن يَهْلِكُ السَّمَعَ وَالْأَبْصَرَ وَمَن يُخْرُجُ الْحَيَٰ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرُجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيَٰ وَمَن يُدِيرُ الْأَمْرَ فَسَيَوْلُونَ اللَّهَ فَلَمَّا أَفَلَ نَّفَرُوا [يونس : ۳۱])

«(Эй Паёмбар ба куффори Қурайш) Бигӯ: «Чӣ касе аз осмону замин ба шумо рӯзӣ медиҳад? Кист, ки

шунавоиву биной мебахшад?
Зиндаро аз мурда падид меорад ва
мурдаро аз зинда ва корҳоро ба
сомон меоварад?» Хоҳанд гуфт:
«Оллоҳ». Бигӯ: «Оё наметарсед?».

Сураи Юнус, ояти 31

Бо ин ки ақидаи онҳо нисбат ба
Худованд ингуна буд, вале Паёмбар
(салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу
асҳобаш бод) хуну моли онҳоро
ҳалол шуморид ва бо онҳо ҷангид,
зеро онҳо тамоми ибодатҳоро хос
барои Худованд анҷом надоданд ва
бо Худованд дигареро дар ибодатҳо
шарик қарор доданд.

Оятҳои Қуронӣ ва ҳадисҳои
набавие, ки ибодати ғайри

Худовандро манъ ва наҳӣ
менамоянд, возех баён ва равшан
сохтаанд, ки ширк ба Худованд
маънояш, қарор додани ҳамто барои
Худованд дар ибодат кардан аст ва
фарқ миёни бут, санг, паёмбар, валий
ва қабре вучуд надорад (**ҳамаи инҳо**
дар қарор додани шарик ва ҳамто бо
Худованд яксон ҳастанд).

Бале, ширк яъне, он чи ки хосси
Худованд аст ба дигаре анҷом
шавад ва тафовуту фарқе нест, ки
ғайри Худованд ба монанди замони
ҷоҳилият номҳои бутҳо гузошта
шавад ва ё ба монанди замонӣ
имрӯза, ки ба номи валий, қабр ва
мазор гузошта шавад.

Агар дар ин замон гурӯҳе ва ё
 фирмæ пайдо шавад ва эътиқод
 дошта бошанд, ки Худованд (**наузу
 биллоҳ**) соҳиби фарзанд ва ҳамсар
 аст, ҳукми онон ба монанди ҳукми
 насоро мебошад ва оятҳои
 Куръоние, ки дар ҳаққи насрониҳо
 нозил шудааст ба онҳо низ ҳукмраво
 аст, агар чи номи худро насронӣ
 наноманд, ҳукми онҳо як аст.
 Ибодаткунандагони қабрҳо дар
 замони мо ингуна ҳастанд.

Дуввум:

Шахсоне, ки ба қабрҳо
 алоқаманданд эътиroz карда
 мегӯянд: Мо ба нияти талаби
 шафоат ба солеҳон ва авлиё наздики
 мекунем, он мурдагоне ки дар

қабрҳо дафн шудаанд, дар дунё рӯзҳо рӯзадор буданд ва дар шабҳо бо Худояшон розу ниёз карда гирён буданд. Бинобарин, онҳо дар назди Худованд манзилате доранд ва мо аз онҳо меҳоҳем, ки дар ҳаққи мо дар назди Худованд шафоат намоянд.

Мо ба онҳо мегӯем: Эй мардум! Вой бар шумо, даъвати Худовандро иҷобат кунед ва ба Ӯ имон биоваред. Худованд гирифтани шафоатро ширк номидааст.

Худованд мефармояд:

(وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هُوَ لَأَءْ شَفَاعَةً عِنْدَ اللَّهِ قُلْ أَتَنْبَئُونَ اللَّهَ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ سُلْطَانٌ وَّتَعْلَى عَمَّا يُشَرِّكُونَ ۚ) [يونس : ۱۸]

**«Ғайри Худо чизҳоеро
мепарастанд, ки на судашон**

мерасонад на зиён. **Ва мегӯянд:** «Инҳо шафеъони мо дар назди Худоянд». **Бигӯ:** «Оё ба Худо аз чизе хабар медиҳед, ки дар замину осмон аз он хабаре надорад? Худо пок аст ва аз он чӣ бо Ӯ шарик месозед, болотар аст!»

Сураи Юнус, ояти 18

Мо ҳамчунин ба онҳо мегӯем: Мо бо ҳамроҳии шумо имон дорем, ки Худованд ба анбиё, солиҳин ва авлиё шафоатро додааст ва онҳо наздиктарин мардум ба Худованд ҳастанд вале Парвардигори мо, моро аз дарҳост кардан ва ҳочат хостан аз онҳо манъ ва наҳӣ намудааст.

Бале, анбиё, авлиё ва шаҳидон ҳаққи шафоатро дар назди Худованд доранд, вале шафоат дар дасти онҳо нест, ки битавонанд дар ҳаққи ҳар кас, ки бихоҳад шафоат намоянд, ҳаргиз балки дар ҳаққи касоне шафоат хоҳанд кард, ки Худованд иҷозат дихад ва аз онҳо розӣ бошад.

Саввум:

Гоҳо шахсоне, ки ба қабрҳо алоқаманд ҳастанд, **мегӯянд**: Аксари мусалмонон дар замони қадим ва то ҳол бар рӯи қабрҳо биноҳо сохта ва машҳаду қуббаҳо бар рӯи он месозанд ва дар назди қабрҳо дуо мекунанд, ва оё кори ҳамаи ин уммат ботил аст ва танҳо шумо барҳақ ҳастен?

Мо ба онҳо мегӯем: Аксари ин мазорҳо ва зиёратгоҳҳо дурӯғ буда ва нисбате ба соҳибаш надоранд, чуноне, ки дар бораи он дар сафҳаҳои гузашта сухбат кардем. Ва ҳамчунин биносозӣ бар рӯи қабрҳо ва дуо кардан дар назди онҳо бидъате аст, ки инкор нопазир аст. Чуноне, ки Паёмбар (**салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод**) фармудаанд:

"لَعْنَ اللَّهِ الْيَهُودُ وَالنَّصَارَى اتَّخَذُوا قُبُورَ أَنْبِيَاءِهِمْ مَسَاجِدٍ يَحْذَرُ مَا صَنَعُوا". متفق عليه

“Худованд яҳуд ва насороро лаънат кунад, ки қабрҳои пайғамбарони худро масcid сохтанд ва аз иқдоми онон бар ҳазар медошт.”

Муттрафақун алайхи

Чарохум:

Дар инчо шубҳае вуҷуд дорад, ки шайтон онро ба дили баъзе аз инсонҳо меандозад.

Ин ки қабри Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод) дар зимни масциди Набавӣ воқеъ шудааст ва инро касе инкор карда наметавонад. Ва агар будани қабр дар масcid ҳаром мебуд, Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод) дар ончо дафн намешуд. Ва сохта шудани қубба бар рӯи қабри Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод), як далеле барои сохтани қубба бар рӯи дигар қабрҳо дар назди онҳо мебошад.

Чавоб: Тибқи ҳадисҳои ворид шуда аз Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод), Паёмбарон дар ҳамон маконе, ки фавт кардаанд дар ҳамонҷо дафн мешаванд, ва Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод) низ чун дар ҳуҷраи Оиша (р.з) вафот карда буд дар ҳамонҷо дафн шудааст ва он ҳазрат дар масcid дафн нашудааст балки Ӯро дар ҳуҷраи Оиша (р.з) дафн карданд, ин сабаби аввал аст. Ва сабаби дигаре, ки саҳобагон (р.з) он ҳазратро дар ҳуҷраи Оиша (р.з) дафн карда буданд, ин буд, ки касе баъд аз онҳо натавонад қабри Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод)-ро масcid бисозад, ҳамонгуна,

ки дар ҳадиси Оиша (р.з) омадааст,
ки модарамон мефармояд:

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم في مرضه الذي مات فيه: "(عن الله اليهود والنصارى
اتخذوا قبور أنبيائهم مساجد) .. قال: فلولا ذلك لأبرأ قبره غير أنه خشي أن يتخذ مسجداً"
أخرجه البخاري ومسلم

Аз Оиша (р.з) аз Паёмбари Худо
(салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу
асҳобаш бод) ривоят аст, ки дар
бемории фавти худ фармуданд:
“Худованд яхуд ва насороро лаънат
кунад, ки қабрҳои пайғамбарони
худро масҷид соҳтанд.” Оиша (р.з)
мегўяд: Агар ҳамин сабаб намебуд,
қабри он ҳазрат (салому дуруди
Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод)-ро
ба чои намоён қарор медоданд ва бо
ин ҳам ман метарсам, ки рӯзе

қабрашон масcid сохта шавад”.

Ривояти Бухорӣ ва Муслим

Бале, он ҳазрат дар утоқи Оиша (р.з) дафн шуд ва утоқи ӯ аз чиҳати шарқии масциди набавӣ ба он часпида буд. Ва солҳо мегӯзашт ва теъдоди мардум афзоиш меёфт ва саҳобагон масцидро аз тамоми чиҳатҳо тавсия медоданд магар аз чиҳати қабр (**шарқ**). Аз тамоми атроф ғарбу шимол ва ҷануб масцидро тавсия дода бузург карданд магар аз чиҳати шарқӣ, зеро қабри Паёмбар (**салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод**) монеъяи онҳо мешуд. Ва дар соли 88 яъне баъди вафоти Паёмбар (**салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш**

бод) ба 77 сол ва низ баъди вафоти аксари саҳобагон, ки дар Мадина буданд, халифа Валид ибни Абдулмалик фармон дод, то ин ки масциди Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод) чаппа карда шавад ва онро тавсиа ва калон кунанд ва инчунин фармон дод, ки тавсиа бояд аз ҳамаи тарафҳои масҷид сурат гирад ва тамоми ҳуҷраҳои ҳамсарони Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод) низ дар ин тавсиа шомил шаванд. Бинобарин, аз ҷиҳати шарқи низ тавсиа суратгирифт ва ҳуҷрай модарамон Оиша (р.з) шомил ва дохили масҷид шуд ва бо ин сурат қабр зимни масҷид қарор гирифт. (Нигар: ар-

Радд ало ал-Ахнай, с 184, ва
Маҷмуъ Фатово, 27-323, Торих
Ибни Касир, 9/74)

Ин ҳикояти қабр ва масcid буд.

Бинобарин бар ҳеч касе ҷоиз нест то
воқеае, ки баъд аз вафоти саҳобагон
(р.з) рух додааст ҳуҷҷат ва далели
шаръи қарор диҳад. Чун ки ин
мухолифи ҳадисҳои собит шуда ва
фаҳми салафи солех аз шариат аст.
Ва Валид ибни Абдулмалик
(Худованд ўро авф кунад) дар бораи
доҳил кардани ҳуҷраи Паёмбар бар
масcid хато карда буд, зоро
Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар
ӯ ва олу асҳобаш бод) аз соҳтани
масcid бар рӯи қабрҳо манъ ва наҳӣ
карда буд. Ва дар асл бояд масcid аз

тамоми чиҳатҳояш ғайр аз ҷиҳати
ҳӯҷраи набавӣ тавсия ва кушод
карда мешуд.

Ва қиссаи қуббай сохта шуда бар
рӯи қабри Паёмбар (**салому дуруди
Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод**)
чунин аст, он сохта шудаи Паёмбар
(салому дуруди **Аллоҳ бар ў ва олу
асҳобаш бод**) ва саҳобагон (**р.з**) ва
тобиъин ва табаъа тобиъин ва ё аз
тарафи уламо ва имомони ин уммат
нест, балки аз тарафи Қолуни
Солиҳӣ маъруф ба малики Мансур
буд, дар соли 678 ҳичрӣ аз
подшоҳони мутааҳхири Миср буд.
(Нигар: Таҳзир ас-Соҷидӣ Албонӣ с
93, ва Сирӯй байни Ҳақ ва Ботил

таълифи Саъд Содиқ с 106, Татҳир ал-Эътиқод с 43).

Нидо.... Нидо

Ба шахсоне, ки ба қабрҳо мутаалиқ ва алоқаманд ҳастанд, **мегӯям:** Эй қавми мо, ба доъиёни Аллоҳ лаббайк гуфта ва ба Худованд имон биоваред.

Оё шумо далелеро медонед аз гузаштагонӣ солехин, ки қабреро гаҷкори карда бошанд ва ё аз инсоне умединор буданд ва ё ба мазор ва зиёратгоҳе тавассул карда бошанд ва аз Худои Молик ва Доно ғофил монда бошанд?

Оё медонед, ки яке аз онҳо дар назди қабри Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод) ё қабри яке аз саҳобагон ва аҳли байти Расули Аллоҳ истода бошанд ва талаби баровардани ҳочатҳо ва ниёзҳояшонро аз онҳо карда бошанд?

Оё фикр мекунед, ки Рифоъӣ, Дассуқӣ, Чилонӣ ва Бадавӣ дар назди Худованд бо манзилаттар ва бузургтар аз Паёмбарон ва саҳобагону тобиъин ҳастанд?
(албатта не)

Ба саҳобагони замони ҳазрати Умар (р.з) дар шаҳри Мадина бингаред, ҳангоме, ки борондагӣ қатъ шуд ва заминро қаҳтӣ фаро мегирифт. Онҳо

ба ҳазрати Умар аз ин қаҳтī ва беборони шикоят карданد، ҳазрати Умар (р.з) бо онҳо ба беруни шаҳр баромада ва намози талаби боронро хонд ва сипас дастонашро бардошта ва фармуданд:

اللهم إنا كنا إذا أجبينا توسلنا بدعاء نبينا لنا فأسقينتنا .. اللهم وإننا نتوسل إليك بدعاء عم نبيك صلى الله عليه وسلم .. ثم التفت إلى العباس رضي الله عنه وقال : قم يا عباس فادع الله أن يسقيننا .. فقام العباس ودعا الله تعالى .. وأمن الناس على دعائه وبكتوا وابتلهوا .. حتى اجتمع فوقهم السحاب وأمطروا ..

Парвардигоро, ҳангоме, ки мо гирифторӣ қаҳти мешудем, дуои Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод)-ро васила қарор медодем ва ту ба мо борон мебахшидӣ. Парвардигоро, (акнун ва бъяди вафоти Паёмбар) дуои ҳазрати Аббос (р.з) амаки Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу

асҳобаш бод)-ро васила қарор медиҳем, сипас рӯ ба сӯи ҳазрати Аббос карда ва гуфт: Эй Аббос баланд шав ва аз Худованд талаби борон кун. Ва ҳазрати Аббос баланд шуд ва Худовандро дуо кард ва мардум ба дуои ӯ омин гуфта ва гиряву зори мекарданд. То ин ки абр бар рӯи онҳо ҷамъ шуда ва борон шурӯъ ба боридан мекард.

Ба саҳобагони киром бингар! Онҳо аз мо донотар ва олимтар буданд, ва Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод)-ро аз мо низ зиёдтар ва бузургтар дӯст медоштанд, вале ҳангоме, ки ниёзманд мешуданд ва онҳо гирифтори ғаму андӯҳ мешуданд, ба

назди қабри Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод) намерафтанд ва намегуфтанд: Эй Расули Аллоҳ! Барои мо дар назди Худованд шафоат кун.

Ҳаргиз! Чунин кор аз онҳо содир нашудааст, чун онҳо медонистанд, ки дуoi мурда ва талаби ҳочат аз ӯ аслан ҷоиз нест, агар чи он мурда набӣ ва фиристодаи Худо бошад ва ё валию солеҳ бошад.

Вақте, ки онҳо қасди талаби ҳочатҳо ва ниёзҳояшон мешуданд, бо дуоҳои солеҳ ва мувоғиқӣ шариат таманнои ҳалли мушкилоташон мешуданд. Ва сад оҳу афсус бар мискинон ва бечорагони имрӯза, ки гирди устухонҳои пӯсида ҷамъ шуда

ва аз онҳо талаби мағфират ва раҳмат мекунанд.

Эй қавми мовой бар шумо, оё фикр мекунед, ки Паёмбар **(салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод)** вақто, ки аз барпо доштани суратҳо ва мұчассамаҳо наҳй карда буд... оё он наҳй бехуда ва барои бозӣ буд? Ва ё ин ки тарси он ҳазрат **(салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод)** аз баргаштани ҷоҳилияти пешин бо ибодати суратҳо ва мұчассамаҳо бар мусалмонон буд? Чи фарқ аст байни шахсе, ки сурату мұчассамаҳоро таъзим мекунад ва шахсе, ки қабрҳо ва зиёратгоҳоро таъзим мекунад? Модоме, ки ҳар яки аз инҳо сабаб ва

соҳибашро гирифтори ширк
мекунад ва ақидаи тавҳидро фосид
менамояд.

Савганд ба ғайри Худованд.. Аз
ҷумлаи василаҳои ширк аст.

Савганд ба номи Каъба ва ба
амонату шараф ва ба баракати
фалонӣ ва ё ба ҳаёти дигарон ва ё ба
мақом ва ҷойгоҳи Паёмбар (салому
дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш
бод) ва ё валий ва ё қасам ба падару
модар ба ҳамаи инҳо қасам хурдан
ҳаром аст. Зоро, савганд ва қасам ин
таъзим ва бузургдошт аст, ки ба
ғайр аз Худованд дар ҳакқи ҳеч касе
ҷоиз нест.

Имом Аҳмад аз Ибни Умар (р.з) ривоят карда фармудааст, ки Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод) фармудаанд:

"من حلف بغير الله فقد أشرك"

“Ҳар касе ба ғайри Худованд савганд ёд кунад, дар ҳақиқат ширк овардааст”.

Ва инчунин Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод) фармудаанд:

"من كان حالفاً فليحلف بالله أو ليصمت"

“Ҳар касе бихоҳад қасам бихурad, бо номи Худованд қасам бихурad ва ё ин ки хомуш биншинад”.

Бинобарин, ҳар касе ба ғайри
Худованд қасам ёд кунад ва ӯ ба
баробарии азамати қасам ёд
кардашуда бо азамати Худованд
эътиқод дошта бошад, ин ширки
акбар (**бузург**) аст, vale агар
эътиқодаш ин бошад, ки ба он чизе
ки қасам хурдааст он аз азамати
Худованд паст ва поён аст, ин
ширки асғар (**хурд**) мебошад.

Ва агар ҳар шахсе бидуни қасд ва
ҳадаф савганд ба ғайри Худованд
бихурад, ҷубронаш он аст, ки
калимаи عَلَى اللَّهِ الْحَمْدُ-ро бигуяд, чуноне,
ки имом Бухорӣ (**p.x**) ривоят
мекунад, ки Паёмбар (**салому**
дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш
бод) фармуданд:

"من حلف فقال في حلفه باللات والعزى فليقل: لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ"

“Ҳар касе қасам ёд кунад ва қасамашро бо номи лот ва уззо анчом дихад, пас لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ бигүяд”. Ва ҳар касе, ки ба ғайри Худованд қасам меҳурад аз ғайри қасд ва нофаҳмой, бояд барои тарки ин кор ҷухду кӯшиш кунад.

Дар миёни одамон баъзеҳо қасдан ба Худованд қасами бар дурӯғ меҳуранд, вале ҷуръати қасами бар дурӯғ хурданро барои шайх ва пешвояш надорад.

Ва баъзе ибораҳо ва суханҳое, ки дар он ширк аст, аз забони баъзе инсонҳо шунида мешавад, [монанди суханашон](#): “Ҳар чи ки Худованд ва

шумо бихоҳед” ё “Агар Худо ва фалонӣ набуд” ё “Ёваре ба ғайр аз Худо ва шумо надорам” ва ё “Ин аз баракатҳои Худо ва шумост” аз ҷумлаи ширки лафзӣ мебошад. **Ва тариқа ва роҳи дурусташ ин аст:** “Ҳар чи Худованд бихоҳад ва сипас шумо бихоҳед” ё “Агар Худованд ва сипас шумо набудед ингуна мешуд”.

Ва аз ҷумлаи василаҳои ширк:

Овезон кардани тумор, тилисмҳо, коғаз ва донаҳо (**ё санги ҷашмӣ**) мебошад, ки баҳотири тарс аз ҷашм кардан ва монанди инҳо онҳоро овезон мекунанд. Ва агар инсоне, инҳоро истифода бурд ва эътиқод дошта бошад, ки инҳо фақат васила ва сабабгори дур кардани бало

мебошанд, ин ширки асғар (хурд) мебошад. Ва агар эътиқод дошта бошад, ки инҳо мустақиман худашон балоро дафъ меқунанд ширки бузург ба ҳисоб меравад, зеро ў ба ғайри Худованд эътиқод карда ва ихтиёр ва тасарруфи ва дигаргунии дунёро ба ғайри Худованд ато намудааст.

Туморҳо ду навъ мебошанд:

1- **Қуръонӣ:** Шахсе, ки дар пораи латтае ё пусте ва ё қитъае аз тилло ва монанди инҳо оятҳои Қуръонро навишта (ва онро дар хона ва ё бадани худ) овезон меқунад, ва ин кор ҷоиз нест. Зеро, на аз Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод) ва на аз сахобагонаш

чунин кор ривоят нашудааст, ва ин кор сабаби овезон кардани дигар чизҳо низ мегардад.

2- **Ва навъи дигар гайри Қуръонӣ:**
Монанди шахсе, ки навиштачоте, ки дар он номҳои чин ва рамзҳои соҳирон бошад бар худ овезон кунад ва ин аз василаҳои ширқ мебошад, ва паноҳ ба Худо мебарем. Саҳобаи бузургвор Ибни Масъуд (**р.з**) мефармояд: Ҳар касе тумори инсонеро биканад, савоби озод кардани банда ё ғуломе хоҳад шуд.

Ва ҳазрати Ҳузайфа ибни Ямонӣ шахсеро дид, ки дар дасташ ҳалқае аз оҳан баста буд, **ба ӯ гуфт:** Ин чист? Гуфт: инро ба хотири тарс аз ҷашм (**ҷашми кардани дигарон**)

бастаам. **Ба ӯ гуфт:** Онро аз дастат бикшо ва дур кун, зеро он тарсу хавфи туро зиёд мекунад ва агар дар ин ҳолат ва бо ин эътиқод вафот кунӣ, рӯи саодат ва хушбахтиро наҳоҳӣ дид.

Руқияи шаръӣ (дуо хондан), яъне: зикрҳо ва авроде аз оятҳои Қуръонӣ ва суннати Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод) мебошад ва бар мариз хонда ва суф карда мешавад. Ва агар ин қироат аз суханони Худованд ё номҳо ва сифатҳои Ӯ ва монанди сурай Ҳамд (Алҳамд), Фалақ ва Нос бошад ҷоиз аст. Вале такори номҳои чин ва ё ҳатто номҳои малоика, анбиё ва солиҳин бошад, ҳам ҷоиз нест ва

ширки акбар (бузург) ба ҳисоб меравад.

Ва роҳи дурустӣ он (Руқъи шаръӣ):
Қироати он (Қуръон ва дуоҳои аз ҳадисҳои паёмбар гирифташуда) ва пуф кардани он бар мариҳ ва ё хондани он бар об ва нушонидани он мариҳро мебошад.

Даъвои донистани илми ғайб, аз ҷумлаи ширк аст

Ғайбро факат Ҳудованд медонад,
чун Ӯ мефармояд:

﴿فَلَمْ يَعْلَمْ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ غَيْرُ اللَّهِ﴾ [النَّمَل: ٦٥]

“Бигӯ: «Ҳеҷ қас дар осмонҳову замин ғайбро намедонад, магар Аллоҳ».

Сураи Намл, ояти 65

Бинобарин, барои ҳеч касе мумкин нест, ки аз олами ғайбиёт боҳабар бошад, чи фаришта ва ё паёмбар, ё валий ва ё имом бошад, илми ғайбро фақат Аллоҳ медонад.

Ва Худованд танҳо Паёмбаронро бо воситай ваҳӣ аз баъзе корҳои ғайбиёт хабар медиҳад, чуноне, ки Худованд ба Паёмбар (**салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод**) хабари ҳила ва макри коғиронро дод ва инчунин аломатҳои қиёматро ба Ӯ омӯзонид ва монанди инҳо. Пас ҳар касе, ки бо ҳар роҳу василае, ки набошад монанди хондани кафи даст ва пиёла, ё аз рӯи назар кардан ба

ситорагон ва ё аз рӯи сехру
чодугарӣ даъвои донистани илми
ғайбро намояд, дурӯғгу ва кофир
мебошад.

Ва он чизе, ки аз тарафи баъзе
чодугарон ва даччолон дар бораи
чизҳои гумшуҳда ва пинҳоншуҳда
хабар медиҳанд ва ё сабаби баъзе аз
маризиҳоро пешгӯи мекунанд,
бахотири истифода бурдани чин ва
шайтонҳо мебошад.

Гоҳо баъзе аз эмонзаъифон ба назди
ситорашиносон рафта ва аз ояндаи
худ ва оиладориаш пурсон
мешаванд ва ё ба пешгуиҳое, ки дар
маҷаллаҳо ва рӯзномаҳо мебошад
пайрави мекунад ва ё бо қасоне, ки
даъвои илми ғайбро доранд занг

зада суолу ҷавоб мекунад, тамоми инҳо ҳаром аст ва ҳар касе, ки даъвои доштани илми ғайбро кунад ва ҳар касе, ки ӯро тасдиқ ва бовар кунад дар он чи мегӯяд, онҳо мушрик ва кофир мешаванд.

Сехру ҷоду ва фолбинӣ аз vasilaҳои ширқ аст

Сехр иборат аст аз афсунҳо, сухан, доруворӣ ва дуд андозихо ва он ҳақиқат дорад. Ва гоҳо дар дилҳо ва баданҳо таъсир мегузорад ва мариз мегардонад ва ё сабаби қатл ва куштор ҳам мешавад ва инчунин метавонад байни зану шавхар ҷудогӣ биандозад. Ва он аз бузургтарин гуноҳон аст, чуноне, ки

Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод) фармудаанд:

"اجتبوا السبع الموبقات قلوا: وما هي؟ قال: الإشراك بالله والسحر".

“Аз ҳафт чизи ҳалоккунанда парҳез кунед, гуфтанд: Онҳо чи ҳастанд? Фармуданд: Ширқ ба Худованд ва сеҳр....” Муттафақун алайҳи.

Ва дар амалҳои сеҳркунӣ шайтонҳоро истифода мебаранд ва ба онҳо алоқаманд шудан ва барои он ки шайтонҳо фармоишоти соҳиронро ичро намоянд, бояд корҳои дӯстдоштаи онҳо ичро шавад ва чун дар он (**сеҳр**) даъвои доштани илми ғайб мебошад, пас ин кор куфр ва гумроҳист. **Ва ба ҳамин хотир Худованд мефармояд:**

{إِنَّمَا صَنَعُوا كَيْدُ سُحْرٍ وَلَا يُفْلِحُ أَسَاطِيرُ حَيَّثُ أُتَىٰ ۝} [ط: ٦٩]

«Ба таҳқиқ ончи сохтаанд ҷодуи ҷодугар аст ва ҷодугар ҳеҷ гоҳ пирӯз намешавад».

Сураи Тоҳо, ояти 69

Ҳукми соҳир чуноне, ки гурӯҳе аз саҳобагон (р.з) ба он амал кардаанд қатл ва куштани ӯст. Ва тааҷҷуб овараст, ки дар замони мо нисбат ба соҳир саҳлангорӣ ва кутоҳи намуда ва гоҳо онро фанне аз фанҳо шуморида ва ба он ифтихор менамоянд ва тухфаҳову ҳадяҳоеро ба соҳирон тақдим менамоянд ва инчунин барои онҳо ҷашнҳо ва мусобиқаҳо тартиб дода ва ҳазорон нафар дар он ширкат ва ҳозир

мешаванд ва ин нишонаи сустӣ ва
бепарвой дар ақида мебошад.

Кореро, ки Абузарри Ғифорӣ ([p.3](#))
бо як соҳир анҷом дод чи хуб аст, ки
бо соҳирон анҷом дода шавад. Ӯ ба
маҷлисгоҳӣ яке аз амирон дохил
шуд ва соҳиреро дар муқобилаш
дид, ки бо шамшере, ки дар дасташ
буд бозӣ мекард ва мардум тасаввур
мекарданд, ки ӯ сари мардеро
мебурад ва сипас боз ба ҷояш
бармагардонад.

Ӯ фардои он рӯз, ридо ва либосашро
пушкида ва шамшерашро дар зери он
пинҳон карда ва ба маҷлиси халифа
ворид шуд ва соҳир бо шамшераш
бозӣ мекард ва дар муқобили
мардум ба сехр машғул буд ва

мардум дар тааччуб ва ҳайрат буданд. Ва ҳазрати Абузар ба ӯ наздик шуда ва шамшерашро ногаҳон бароварда ва бар гардани соҳир зада ва сарашро аз танаш чудо намуд.

Ва соҳир бар замин афтод ва Абузар (р.з) гуфт: Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод)-ро шунидам, **ки** мегуфт:

.. حد الساحر ضربة بالسيف ..

“Ҳадди (чазо) шаръии соҳир, задани ӯ бо шамшер аст”. Ва рӯ ба соҳир карду гуфт: (Агар тавоной ва қудрати зинда карданро дошта боший) Худатро зинда гардон...
Худатро зинда гардон.

Ва Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод) фармудаанд:

"من أتى كاهنا فصدقه بما يقول فقد كفر بما أنزل على محمد (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)"

“Ҳар касе ба назди ғайбгуянда (фолбин ва соҳир) биравад ва гуфтаҳояшро тасдиқ ва бовар кунад ба он чи ки бар Мұхаммад (салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод) нозил шудааст (Қуръони карим) коғир шудааст”.

Он чи ки бояд аҳамият дода шавад он аст, ки соҳирон ва фолбинону ҷодугарон бо ақидаҳои мардум бозӣ мекунанд, монанди худашонро дар либоси духтур ва табиб дароварда маризон ва касалиҳоро ба қурбонӣ

кардан барои ғайри Худованд амр мекунанд ва касалиҳоро амр мекунанд, ки гусфандеро ва ё хурусеро бо чунин ва чунон сифатҳо забҳ бикунанд. Ва гоҳо нақша ва навиштаҷотӣ ширкӣ ва таъвизотӣ шайтониро навишта ва онро ё ба гардани мариз ва ё дастур медиҳанд, ки онро дар хонаҳо ва ё сандуқҳоятон бигзоред.

Ва гоҳҳо худашонро ба авлиёе, ки соҳиби каромот ва корҳои хориқул одат (**ғайри одди**) мебошанд вонамуд ва нишон медиҳанд. Ва корҳоеро монанди худро бо шамшер задан ва ё дар зери мошин партофанро намоиш медиҳанд ва гуё бар онҳо ҳеч асар ва зараре

нарасидааст. Ва дигар корхоero, ки монанди инҳост намоиш медиҳанд, ки дар ҳақиқат ҷашмбандӣ ва аз амали шайтон аст, зоҳирان тавассути онҳо анҷом дода мешавад.

Чуноне, ки ҷавоне ҳикоят мекард, ки ба яке аз қишварҳо сафар карда буд ва ба ниятӣ истироҳат вориди сирке шуд. **Ҷавон мегӯяд:** дар ҳоле, ки ба бозиҳои гуногун нигоҳ мекардам, занеро дидам, ки бо қудрати ачибе бар рӯи ресмон роҳ мерафт ва сипас бар рӯи девор парид ва ба монанди пашшae рӯи он роҳ рафт ва мардум низ комилан аз ҳаракатҳои ў дар ҳайрат ва тааҷҷуб буданд.

Ва ба худ гуфтам: Ҳаракатҳо ва бозиҳои ин зан мумкин нест, ки аз

рӯи паҳлавонӣ ва ё машқ бошад.
Дуруст аст, ки ман инсони гунаҳкор
ва хатокор ҳастам, vale ман
муваҳҳид ҳастам. Ва қонеъ ва қабул
намекунам мисли инро ва ҳайрон
мондам то чи кор кунам? Ногаҳон
ёдам омад, рӯзе дар хутбаи намози
ҷумъа ҳозир шуда будам, ва хатиб
дар хутбааш дар бораи сехру
соҳирон сухбат мекард. Ва хатиб
гуфта буд, ки соҳирон бо ёрӣ ва
истифодаи шайтонҳо корҳои
хориқул ода анҷом медиҳанд ва
макру қуввати онро низ танҳо зикр
ва ёдӣ Худованд бекор ва нобуд
мекунад.

Бинобарин, аз курсиям барҳостам ва
ба тарафи саҳна ва намоишгоҳ

ҳаракат кардам ва мардум низ
тааҷҷуб кунон даст мезаданд ва
фикр мекарданд, ки ман ба сабаби
тааҷҷуб ва ҳайрат ба зани соҳир
наздик мешавам. Ва вакто, ки ба
саҳна наздик шудам ва он соҳир низ
ба ман наздик буд, **ба тарафи он**
соҳир ва ҷодугар нигоҳ карда ва
Оятулкурсиро хондам:

(الله لا إله إلا هو الحي القيوم لا تأخذه سنة ولا نوم ..)

Он зан шурӯъ ба ларзиш ва ҳаракат
кард, ва қасам ба Худованд
тиловати он оятро тамом накарда
будам, ки ў бар замин афтода ва
меларзид ва мардум ҳама тарсида
ўро ба bemoriston бурданд.

Ва чуноне, ки Худованди Содик фармудааст:

{إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَنِ كَانَ ضَعِيفًا} [النساء : ٧٦]

“Ба таҳқиқ, ки макри (ҳилаи) шайтон ноҷиз (заяиф) аст!».

Сураи Нисо, ояти 76

Ва инчунин мефармояд:

{وَمَكَرُوا وَمَكَرَ اللَّهُ وَأَلَّهُ خَيْرُ الْمَكِرِينَ} [آل عمران: ٥٤]

“(Душманони Паёмбар барои нобудии ӯ) макр (ҳила) кашиданд ва Худованд ҳам (барои ҳифзи ӯ) чораҷӯй кард, ва Худованд беҳтарини чораҷуён аст”.

Сураи Оли Имрон, ояти 54

Аз چумлаи василаҳои ширқ,
бузургдоштӣ мӯҷассамаҳо ва
гузоштани ҳайкал мебошад.

Тамосил ҷамъи тимсол мебошад ва
он мӯҷассамаҳое, ки ба шакли инсон
ё ҳайвон сохта шудааст мебошад.

Гузоштани ҳайкалҳо: Мӯҷассама ва
ҳайкалҳои бузургон ва раисонеро,
ки месозанд ва дар майдонҳо ва
паркҳо мегузоранд. Дар ҳоле, ки
пайдоиши ширқ баҳотири ҳамин
ҳайкалҳо ва мӯҷассамаҳо буд.

Магар намедонед, ки қавми Нуҳ
(алайҳи салом) ҳангоме, ки ҳайкали
шахсони бузургашонро сохтанд,
вакти зиёде нагузашт то ин ки ба
ҷои Худованд онҳоро ибодат

карданد. Ва ба ҳамин хотир Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод) аз гузоштани ҳайкалҳо ва оvezон кардани суратҳо манъ намудааст, чун онҳо василае мебошанд, ки ба тарафи ширк мебаранд. Балки Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод) наққош ва суратгиронро лаънат ва нафрин кардааст ва хабар додааст, ки сахттарин азобро дар рӯзи қиёмат онҳо мекашанд ва фармон додааст, ки суратҳоро пок кунед. Ва инчунин хабар додааст, ки дар хонае, ки сурат бошад малоика ба он хона дохил намешавад.

Ва аз ҷумлаи василаҳои ширк, тавассули номашруъ мебошад

Монанди тавассул кардан ба маконат ва мақомӣ Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод) ё ба зот ва ҳаққи махлукон ва ё талаби дуо ва шафоат аз мурдагон ҷоиз нест. Бинобарин, ҷоиз нест, **ки дар дуо кардан бигуяд:**

اللهم إني أسألك بجاه نبيك .. أو بحق فلان .. أو بروح الميت فلان .. كل هذا لا يجوز

Парвардигоро ман туро ба мақоми набӣ дуо мекунам.. ва ё ба ҳаққи фалонӣ.. ва ё ба рӯҳи мурдаи фалонӣ ва ғайри инҳо.

Тавассули ҷоиз ва машруъ:
тавассули ҷоиз тавассулест, ки бо номҳо ва сифатҳои Худованд анҷом дода мешавад. **Монанди ин ки шахсе бигуяд:** Эё Раҳим манро раҳм

бикун ва ё Ғафур манро мағфират
бикун.

Ва инчунин тавассул ва наздики ба
Худованд бо Имон ва амалҳои
солеҳ. **Ба монанди ин ки бигуяд:**

اللهم بآيماني بك وتصديقي لرسلك .. أدخلني جنتك ..

Парвардигоро ба сабаби имон
оварданам ба Ту ва бовар карданам
бар паёмбаронат манро дохили
ҷаннат бигардон.

Ва тавассул ва наздики ба Худованд
бо дуoi инсонҳои солеҳ ва зинда,
монанди ин ки az бандай солеҳе ва
парҳезгори зинда талаб ва хоҳиш
бикунад, ки дар ҳаққи ӯ дуо
бикунад. Зеро дуoi мусалмон дар
ҳаққи бародари мусалмонаш ғоибан

иҷобат карда мешавад вале талаби дуо аз мурдаи дар қабр буда ҷоиз нест.

Ва ҳар он чизе, ки гузашт аз ҳуқуқҳои Худованд бар бандагонаш мебошад ва онҳоро барои ғайри Худованд анҷом додан ҷоиз нест.

Аз ҷумлаи имон ба Худованд:
Эътиқод ва яқин доштани он, ки Ӯ Молик ва Соҳиби тамоми ҷизҳост ва танҳо Ӯ мустаҳиқи ибодат аст ва Ӯ дорои номҳо ва сифатҳои воло ва баланд мартаба мебошад.

﴿لَيْسَ كَمُتَّلِّهُ شَيْءٌ وَهُوَ الْسَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾ [الشورى: ۱۱]

“Ҳеҷ ҷиз монанди Ӯ нест ва Ӯ шунавову биност”.

Сураи Шұро, ояти 11

Ва имон дорем ба ин ки Худованд ҳар вақт, ки бихоҳад ва бо ҳар ҳолате, ки бихоҳад ҳарф ва сухан мезанад, чуноне, **ки Худованд фармудааст:**

(وَكَلَمُ اللَّهِ مُوسَىٰ تَكْلِيمًا ۚ) [النساء : ۱۶۴]

«Ва Худо бо Мұсо сухан гуфт, сухан гуфтани бевосита».

Сураи Нисо, ояти 164

Ва ин ки Қуръон ва ҳамаи китобҳои осмонӣ калом ва сухани Худованд аст.

Ва имон дорем ба ин ки Худованд мусаллат аст бар маҳлүқоташ бо зот ва сифатхояш ва ба ин ки Ӯ осмонҳо

ва заминро дар муддати шаш рӯз
 халқ карда ва ба рӯи арш қарор
 гирифтааст, ва қарор гирифтани Ӯ
 бар рӯи арш лоиқ ва сазовор ба
 ҷалол ва азамати Ӯ мебошад ва
 кайфият ва чигунагии онро ба ғайр
 аз худаш касе намедонад. Ва бо ин
 ки Ӯ дар аршаш қарор гирифтааст,
 вале аз аҳволи маҳлукоташ боҳабар
 мебошад ва суханони онҳоро
 мешунавад ва кору кирдори онҳоро
 низ мебинад ва корҳои онҳоро
 тадбир ва идора мекунад.

Ва имон дорем ба ин ки муъминон
 дар рӯзи қиёмат
 Парвардигорашонро хоҳанд дид,
Худованд мефармояд:

(فُجُوهَ يَوْمَئِذٍ نَاضِرَةٌ ۚ ۲۲ إِلَىٰ رَبِّهَا نَاظِرَةٌ ۚ ۲۳) [القيامة: ۲۲، ۲۳]

«Дар он рӯз рӯйхое ҳаст зебову дурахшон, ки сӯи Парвардигорашон назар мекунанд».

Сураи Қиёмат, оятҳои 22-23

Бинобарин, ба тамоми он чи ки Худованд дар китобаш ва Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод) дар бораи сифатҳои Парвардигорамон хабар додаанд, имон меоварем ва ҳақиқати онро ба ваҷхе, ки лоиқи Худованд аст, тасдиқ мекунем.

Имон ба фариштагон

Худованд ононро аз нур халқ кардааст ва ба онҳо анҷоми баъзе корҳо супоридааст ва бандагоне

ҳастанд, ки дар баробари фармонҳо ва амрҳои Худованд сарпечи намекунанд ва теъдоди онҳо аз мо бештар аст. Ва тарсу хавфу ибодати онҳо нисбати Худованд аз мо бештар ва хубтар аст. Имом Бухорӣ ва имом Муслим ривоят мекунанд, ки дар осмон хонае ба номи “Байтулмаъмур” вучуд дорад, ки ҳаррӯз ҳафтод ҳазор фаришта вориди он шуда ва сипас аз он хориҷ мешаванд ва то рӯзи қиёмат ба он барнамегарданд.

Ва аз Абдувуд ва Табаронӣ бо санади Саҳех ривоят шудааст, ки Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод) фармудаанд:

"أَذْنَ لِي أَنْ أَحْدُثَ عَنْ مَلْكٍ مِّنْ مَلَائِكَةِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ مِنْ حَمْلَةِ الْعَرْشِ مَا بَيْنَ شَحْمَةِ أَذْنِهِ إِلَى
عَانِقَهُ مَسِيرًا سَبْعَمَائَةً عَامًّا"

“Барои ман ичозат дода шуд то дар бораи фариштае аз ҳомилон ва бардорандагони арш сухбат намоям, ки байни нармии гуш ва гарданаш масири ҳафсад сола роҳ буд”.

Ва барои баъзе фариштагон корҳои хосе вуҷуд дорад ва ба он амал мекунанд. Ба Ҷибрил (а) вазифаи расонидани ваҳӣ ба паёмбаронро дода шудааст. Ва Микоил (а) фариштаи борон ва рӯёндани наботот аст. Ва ба Исрофил (а) дамидан дар сур, вақти барпо шудани қиёмат.

Олами фариштагон олами ғайбие аст ва ба он нодида имон меоварем.

Махлукоти дигаре, ки аз мо ғоибанд низ вучуд дорад, ва онҳо чинҳо мебошанд, ки аз оташ халқ шудаанд ва Худованд онҳоро қабл аз оғаришишӣ инсон халқ кардааст.

Чуноне, **ки Худованд мефармояд:**

(وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَلٍ فَنْ حَمِّلْنَاهُ بَرْبَرَيْنَ وَالْجَانَ خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلٍ مِنْ نَارٍ أَلَّسْمُومُجْ [الحجر: ٢٦، ٢٧])

«Мо одамиро аз гили хушк, аз лаҷани (**лойи**) бӯйнок оғариDEM. Ва ҷинро пеш аз он аз оташи сӯзандай бедуд оғарида будем».

Сураи Ҳичр, оятҳои 26-27

Ва онҳо мукаллаф ва маъмур ба ибодат ҳастанд ва дар миёни онон коғир ва муъмин итоатгор ва гунаҳгор ёфт мешавад. Ва гоҳо онҳо

ба инсон зарар мерасонанд чуноне, ки инсонҳо низ бар онҳо гоҳе зарар мерасонанд. Ва зарари инсон бар онҳо дар истинҷо (пок кардан баъд аз мустароҳ рафтан) кардан бо устухонҳо ва ахлоти ҳайвонҳо мебошад. Чуноне, ки дар сахехи Муслим Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод) фармудаанд:

"لا تستجوا بهما فإنهم طعام إخوانكم من الجن"

“Ба онҳо (Устухон ва ахлоти ҳайвонҳо) истинҷо накунед, зеро онҳо таом ва хуроки бародарони чини шумо мебошанд”.

Ва зарар расонидани чинҳо бар инсонҳо бо воситаи васваса ва

тарсонда ва бехуш кардани онҳо мебошад. Ва бандай мусалмон худро бо роҳи азкори шаръӣ монанди хондани Оятулкурсӣ, ва сураҳои Муаввизот (**Сураҳои Нос, Фалақ ва Ихлос**) ва зикрҳои шаръие, ки аз Паёмбар (**салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод**) событ шудааст дар амон ва ҳифз нигоҳ дорад.

Аммо қурбонӣ кардан бо номи онҳо ва дуо кардани онҳо баҳотири дар амон мондан аз шар ва зарари онҳо аз ҷумлаи ширкиёт мебошад. Ва шакке нест, ки чин ва шайтонҳо заъиф ҳастанд ва макру ҳилаи онҳо низ заъиф аст. Вале вақто, ки гуноҳони инсон зиёд мешавад ва бар

чизҳои ҳаром назар мекунад ва мусиқӣ гуш мекунад, дар чунин ҳолат имонаш заиф мешаваду алоқааш бо Худованд низ заъиф ва кам мегардад ва аз зикри Худованд ғофил мешавад ва дар ин сурат паноҳгоҳашро (**зикрҳои шаръӣ**) аз даст медиҳад ва шайтонҳо тавоноии ғолибият ва ҳамла бар ўро ба даст меоранд.

Худованд дар бораи шайтон ва лашкарӣ ӯ мефармояд:

﴿إِنَّمَا سُلْطَنٌ عَلَى الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ۚ ۹۹ إِنَّمَا سُلْطَنٌ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَلَّنَهُ ۚ وَالَّذِينَ هُم بِهِ مُشْرِكُونَ ۱۰۰﴾ [النحل: ٩٩، ١٠٠]

«Шайтонро бар касоне, ки имон овардаанд ва бар Худо таваккал мекунанд, ғолибияте нест. Ғолибияти ӯ танҳо бар касонест, ки

дўсташ медоранд ва ба Худо ширк
меоваранд».

Сураи Наҳл, оятҳои 99, 100

Имон ба китобҳо (**китобҳои осмонӣ**)

Инҳо китобҳое ҳастанд, ки
Худованд бар паёмбаронаш нозил
кардааст, барои ҳидоят ва
роҳнамоии башарият. Ва тезоди
онҳо бисёр ва фаровон аст, ки
Худованд чаҳортой онҳоро барои мо
муаррифи намудааст. Қуръон,
китобе ки Худованд бар Муҳаммад
(салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу
асҳобаш бод) нозил кардааст. Ва
Тавротро бар Мусо (**алайҳис-салом**)
ва Инчилро бар Исо (**алайҳис-салом**)
ва Забурро бар Довуд (**алайҳис-**

салом) нозил кардааст. Ва ҳамаи инҳо суханон ва каломи Худованд мебошанд, ки Қуръон охирин ва бузургтарини онҳо аст, ки маънои ҳамаи китобҳои пешин дар он ҷамъ шудааст.

Худованд мефармояд:

(وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَبَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَبِ وَمُهَمِّمًا عَلَيْهِ ۝) [المائدة: ٤٨]

«Ва ин китобро ба ростӣ бар ту нозил кардем; тасдиқкунанда ва ҳоким бар китобҳоест, ки пеш аз он будаанд».

Сураи Моида, ояти 48

Имон ба Паёмбарон ва Расулон
(алайҳимус-салом)

Худованд бар ҳар як ҷамоат ва уммате паёмбареро фиристодааст то онҳоро ба ибодати Худованди якто даъват кунанд ва ба Ӯ касеро шарик наоранд. Ва аввалин расулони Аллоҳ, Нух (алайҳи салом) буд ва охиринашон Мұхаммад (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод). Төйдоди онҳо зиёд аст, баъзе аз номҳо ва ҳикоятҳои онҳоро Худованд бар мо хабар додааст ва баъзеи дигари онҳоро хабар надодааст ва мо ба ҳамаи онҳо имон меоварем.

Худованд мефармояд:

(وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّنْ قَبْلِكَ مِنْهُمْ مَنْ قَصَصْنَا عَلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَنْ لَمْ نَفْصُصْنَ عَلَيْكَ^{٧٨}) [غافر: ٧٨]

«Пеш аз ту паёмбароне
фиристодаем. Достони баъзеро
бароят гуфтаем ва достони баъзеро
нагуфтаем».

Сураи Ғофир, ояти 78

Ва онҳо инсонҳое ҳастанд ва фарқе
байни онҳо ва дигар башарият нест,
ба ғайр аз ин ки ба онҳо аз ҷониби
Худованд ваҳӣ фиристода мешавад.

Худованд мефармояд:

(فُلِ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مُّتَلَكِّمٌ بِوَحْيٍ إِلَيَّ ۝ ۱۱۰) [الكهف: ۱۱۰]

«Бигӯ; Ман инсоне
ҳастам монанди шумо. Ба ман ваҳӣ
фиристода мешавад».

Сураи Каҳф, ояти 110

Бале, онҳо башаранд мекӯранду
меошоманд ва мазиз мешаванду
вафот мекунанд. Ва имон овардан ба
ҳамаи онҳо воҷиб аст ва ҳар касе ба
паёмбарии яке аз онҳо имон
надошта бошад рисолат ва пайғоми
ҳамаи онҳоро қабул накардааст ва
ба ҳамаи онҳо коғир шудааст.
Худованд дар бораи қавми Нӯҳ
(алайҳис-салом) фармудааст:

كَذَّبَتْ قَوْمٌ لُّوْحِ الْمُرْسَلِينَ ۱۰۵ ﴿الشّعْراء﴾

«Қавми Нӯҳ паёмбаронро дурӯғ
бароварданد».

Сураи Шуъаро, ояти 105

Ва дар бораи қавми Ҳуд
фармудааст:

كَذَّبَتْ عَادٌ الْمُرْسَلِينَ ۱۲۳ ﴿الشّعْراء﴾

«Қавми Од паёмбаронро такзиб
карданد (**дурӯғ бароварданд**)».

Сураи Шуъаро, ояти 123

Ва бо вучуди ин ҳар як уммат, набӣ
ва паёмбари худро дурӯғгу
бароварданд, vale чуноне ки
рисолат ва пайғоми тамоми
паёмбарон як аст, ҳар касе яке аз
онҳоро дурӯғ бишуморад гӯё
тамоми онҳоро дурӯғ ва қабул
накардааст.

Бинобарин, масехиёне ки Муҳаммад
(салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу
асҳобаш бод)-ро дурӯғ шумориданд
ва аз ў пайрави накарданд, онҳо
ҳазрати Исо ибни Марямро низ
дурӯғ шуморидаанд, чунки Исо

(алайҳи салом) ба онҳо паёмбарии Муҳаммад (салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод)-ро башорат дода буд ва онҳоро амр ба пайрави аз Ӯ карда буд, вале онҳо аз Исо (алайҳи салом) итоат накарданд. Инчунин яҳудиҳо ва пайравони дигар динҳо низ монанди инҳо мебошанд.

Имон ба рӯзи охират

Ва (охират) он аст, ки Худованд онро дар Қуръон зикр кардааст ва Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод) онро хабар додааст, ва он ҳам иттифоқҳое, ки баъд аз марг рӯҳ медиҳад, мебошад. Бинобарин, аввалан имон меоварем ба азоб ва неъмати қабр, чуноне, ки

дар Қуръон ва суннат событ шудааст.

Худованд мефармояд:

﴿وَحَاقَ بِإِلِي فَرْعَوْنَ سُوءُ الْعَذَابِ ٤٥ أَلَّا يُعَرِّضُونَ عَلَيْهَا غُدُوا وَعَشِيًّا وَيَوْمَ نَفُومُ الْسَّاعَةُ
أَدْخُلُوا إِلَيْهِ فَرْعَوْنَ أَشَدَّ الْعَذَابِ ٤٦﴾ [غافر: ٤٥، ٤٦]

«...ва он азоби ногувор (**саҳт**) хонадони Фиръавнро дар миён гирифт. Оташ, Ҳар субҳу шом бар онон ҳозир карда шуда ва рӯзе, ки қиёмат барпо шавад, нидо диҳанд ки хонадони Фиръавнро ба сахттарин азобҳо дароваред!»

Сураи Ғоғир, оятҳои 45,46

Ва Худованд дар бораи мунофиқон фармудаанд:

﴿سَنَعْذِبُهُمْ مَرَتَّيْنَ ثُمَّ يَرْدُونَ إِلَى عَذَابٍ عَظِيمٍ﴾ [التوبه: ١٠١]

«Ононро ду бор азоб хоҳем дод ва сипас ба тарафи азоби бузург баргардонда хоҳанд шуд».

Сураи Тавба, ояти 101

Ибни Масъуд ва дигарон гуфтаанд, ки “Азоби аввал дар дунё ва азоби дуюм дар қабр мебошад ва сипас ба тарафи азоби бузург дар оташ баргардонда хоҳанд шуд”.

Аммо ҳадисҳо дар боби азоби қабр бисёр ворид шудааст ва ҳатто Ибни ал-Қайим (р.х) ва ғайр аз ӯ сароҳатан фармудаанд, ки ҳадисҳо дар ин боб ба тавотур расидааст, ки бештар аз панҷоҳ ҳадис дар ин бора ривоят шудааст, ки аз ҷумлаи онҳо ҳадисе аст, дар Бухорӣ ва Муслим

ривоят шудааст, ки Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод) аз канори ду қабр мегузаштанд ва фармуданд:

"إنهم ليعذبان و ما يعذبان في كثير أما أحدهما فكان لا يستتر من البول و أما الآخر كان يمشي بالنعيمية...".

“Ин ду шахс азоб дода мешаванд ва сабаби таъзибашон кори бузурге нест, Яке аз инҳо аз пешоб худро пок намекард ва дигари суханчинӣ мекардааст”.

Ва дар ҳадиси сахехи дигаре Он ҳазрат (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод) дар дуояш мефармуданд:

"اللهم إني أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ"

“Парвардигоро ман аз азоби қабр ба ту паноҳ мебарам”.

Азоб ва неъмати қабр корҳои ғайбие ҳастанд ва бо ақл қобили қиёс нестанд.

Аз чумлаи имон овардан ба рӯзи охират ин аст:

Имон ва бовар доштан ба баъс ва зиндашудани мурдагон, ҳангоме, ки дар сур дамида хоҳад шуд, Сипас мурдагон побараҳна ва лухт (**ва хатна нашуда**) аз замин баланд хоҳанд шуд. Чуноне, **ки Худованд мефармояд**:

(ثُمَّ إِنَّكُمْ بَعْدَ ذَلِكَ لَمَّا تُنْتُونَ ١٥ ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ تُبَعْثُونَ ١٦) [المؤمنون : ١٥، ١٦]

«Шумо баъд аз ҳаёти дуняви, мурдагоне ҳастед, ки дар рӯзи қиёмат зинда гардонида хоҳед шуд».

Сураи Муъминун, оятҳои 15, 16

Имон ва бовар доштан ба ҳисоб ва ҷазои амалҳо.

Худованд мефармояд:

{إِنَّ إِلَيْنَا يُبَأَبْهَمُ ۚ ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا حِسَابُهُمْ ۝} [الغاشية: ٢٥، ٢٦]

«Албатта бозгашти онон ба сӯи Мост. Сипас ҳисобашон бо Мост».

Сураи Ғошия, оятҳои 25, 26

Имон ба биҳишт ва оташи ҷаҳаннам

Биҳишт манзилгоҳи инсонҳои ботақвост, ки васоил ва чизҳои зиёфати онро на ҷашме дида ва на

гүшө шунида ва на бар қалби
башаре хутур кардааст.

Ва оташ манзилгоҳи азоб аст, ва дар
он тамоми намуди азобҳо вуҷуд
дорад, ки ба фикри ҳеч касе хутур
накардааст.

Ва ба аломатҳои суғро (**хурд**) ва
кубро (**бузург**)-и қиёмат имон
овардан, монанди баромадани
Даҷҷол ва фаромадани Исо (**алайҳи
салом**) аз осмон ва тулӯъ кардани
офтоб аз мағриб ва баромадани
ҳайвони заминӣ аз маконаш ва
дигар аломатҳои қиёмат.

Имон ба шафоат ва ҳавз (**ҳавзи
кавсар**) ва мизон (**тарозу**) ва руъяти
(**дидани**) Худованд ва мавридҳои

дигаре, ки дар рӯзи қиёмат воқеъ
ҳоҳад шуд.

Имон ба хайр ва бадии қадар

Ва имон дорем ба он ки Худованд
қабл аз он ки башариятро халқ
кунад, бо илми васеъ ва бемахдуди
хеш аз тамоми чизҳо ҷумлатан ва бо
тафсил хабар дошт ва онҳоро дар
лавҳи маҳфуз навиштааст ва ҳамаи
коинотро халқ кардааст.

Худованд мефармояд:

{اللهُ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكَيلٌ} [الزمر: ۶۱-۶۲]

«Худост, ки оғаридгори ҳар чизест
ва Ӯст нигаҳбони ҳар чизе».

Сураи Зумар, ояти 61

Бинобарин, дар ин дунё чизе ба вучуд намеояд, ки Худованд аз вучудаш огох набошад ва ба он ичозаи вукуъ надиҳад. **Худованд** дар ин маврид мефармояд:

{إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَا بِقَدْرٍ} [القمر: ٤٩]

«Мо ҳама чизро ба андоза офаридаем!».

Сураи Қамар, ояти 49

Ва ҳар инсоне дорои машиат ва ирода ва кудрату тавоное аст, ки бо он анҷом ё тарки чизе ё кореро ихтиёр менамояд.

Агар бихоҳад, таҳорат карда намоз меҳонад ва агар ҳам бихоҳад гумроҳ шуда зино мекунад ва ба сабаби

доштани ихтиёр ва интихоб, инсон мавриди ҳисобпурсӣ ва мучозот қарор мегирад ва ҷоиз нест, ки барои тарки воҷибот ва анҷом додани муҳаррамот қазову қадарро ҳамчун далел ва ҳуҷҷат барои худ қарор дихад.

Мавридҳо ва ҳолатҳое, ки дар имон ҳалал ворид менамоянд

Масхара кардани дини Ислом, ва масхаракунанда муртад шуда аз ислом хориҷ мешавад.

Худованд мефармояд:

﴿قُلْ أَبَا اللَّهِ وَآيَاتِهِ وَرَسُولِهِ كُنْتُمْ تُسْتَهْزَءُونَ * لَا تَعْتَذِرُوا قَدْ كَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ﴾ [التوبۃ: ٦٥-٦٦]

«(Агар аз онҳо бипурсӣ, ки чӣ мекардед? Мегӯянд: «Мо бо ҳам

харф мезадем ва бозӣ мекардем».)
Бигӯ: «Оё Худо ва оёти Ӯ ва
паёмбарашро масхара мекардед?». Узр наёваред. Яқинан шумо пас аз
имонатон кофир шудаед».

Сураи Тавба, оятҳои 65, 66

Ва баъзеҳо ингуна мегӯянд: Ислом дини қадим ва кухна аст ва салоҳият ва имконияти истифодаи он дар асри моро надорад, ё ин ки он (Ислом) дини ақибмонда ва пасмонда аст. **Ва ё мегӯяд:** Конунҳои вазъӣ ва ҳозира (ва онҳое, ки башарият онҳоро ихтироъ кардааст) беҳтар аз конунҳои Ислом мебошанд ва ё ба касе, ки даъват ба тавҳид ва яктонастӣ мекунад ва ибодати қабрҳо ва мазорҳоро инкор

ва манъ меқунад, ӯро тундрав ё вахҳоби ва ё тафриқаандоз байни мусалмонаон меноманд.

Ҳукм кардан ба ғайри он чи ки Худованд нозил кардааст, аз бузургтарин халалҳо дар имон ҳисоб мешавад.

Аз лавозим ва муқтазаётӣ имон ба Худованд, дар ҳамаи корҳо ва гуфторҳо ва хусуматҳову молҳо ва тамоми ҳуқуқҳо бояд бо шариъати Аллоҳ амал кард ва онро ҳукмгузори худ қарор дод.

Бинобарин, бар ҳокимон воҷиб аст, ки бо қонунҳои Худованд ҳукмҳоро содир намоянд ва бар раъият ва мардум низ воҷиб аст, ки бар қозӣ иҷозат диханд, ки бо ҳукми Аллоҳ

хукмхоро содир намояд. **Худованд дар ин боб мефармояд:**

(فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بِيَمِّهِمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنفُسِهِمْ حَرَجاً مِّمَّا قَضَيْتَ وَلَا يُسْلِمُوا شَسِيلًا) [النساء: ٦٥]

«На, савганд ба Парвардигорат (**Эй Мұхаммад**), ки имон наёваранд, магар он, ки дар низоъе, ки миёни онҳост, туро довар қарор диханд ва аз ҳукме, ки ту медиҳӣ, ҳеч нохушнуд нашаванд ва саросар таслими он гарданд».

Сураи Нисо, ояти 65

Ва инчунин мефармояд:

(وَمَنْ لَمْ يَحْكُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْكُفَّارُونَ) [المائدة: ٤٤]

«Ва ҳар кӣ мувофиқи он чизе, ки Худо нозил кардааст ҳукм накунад, онҳо кофир ҳастанд».

Сураи Моида, ояти 44

Бинобарин, лозим аст дар ҳар маврид, чи дар хариду фурӯш (**муомилаҳои молӣ**) ва дуздӣ ва зино ва ғайри инҳо бояд ҳукми Илоҳӣ иҷро шавад ва набояд ҳукмҳои Худовандро фақат дар масалаҳои талоқ ва издивоҷ ва ҳолатҳои шаҳсӣ истифода бурд. Ва ҳар касе қонуне барои мардум бигзорад ва пешниҳод кунад ва даъвои онро дошта бошад, ки бо вучуди ин қонунҳо ниёз ва эҳтиёҷе ба аҳкоми Илоҳӣ нест ва ё даъвое кунад, ки қонунҳои гузошта шуда беҳтар ва хубтару муносибтар аз қонунҳои Худованд дар асри мо мебошад, кофир шудааст.

Бале, ӯ кофир аст, Худованд мефармояд:

(أَمْ لَهُمْ شَرِكُواْ شَرْعُواْ لَهُمْ مِنَ الْدِيْنِ مَا لَمْ يَأْذُنْ بِهِ اللَّهُۚ) [الشورى: ٢١]

«Оё онон маъбудхое доранд, ки
барои эшон, динеро падид
овардаанд, ки Худованд ба он ичоза
надодааст».

Сураи Шуро, ояти 21

Ва мефармояд:

(أَفَحُكْمُ الْجَهَنَّمَ يَبْغُونَ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنْ اللَّهِ حُكْمًا لِّقَوْمٍ يُوقَنُونَ) [المائدة: ٥٠]

«Оё ҳукми ҷоҳилиятро меҳоҳанд?
Барои он мардуме, ки аҳли яқин
ҳастанд, чӣ ҳукме аз ҳукми Худо
бехтар аст?».

Сураи Моида, ояти 50

Ва дар ҳадиси сахех омадааст, **ки**
вақто Худованд ояти:

{اتخذوا أَحْبَارَهُمْ وَرَهْبَانِهِمْ أَرْبَابًا مِّنْ دُونِ اللَّهِ} [التوبه: ٣١]

«(Яхудон ва насоро) олимон ва
роҳибони хешро ба ҷои Аллоҳ ба
худоӣ гирифтанд».

Сураи Тавба, ояти 31

Нозил шуд, Адӣ ибни Хотим (р.з)
гуфт: Эй расули Худо (салому
дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш
бод) ҳангоме, ки мо масехӣ будем,
онҳоро ибодат намекардем. Расули
Худо (салому дуруди Аллоҳ бар ў ва
олу асҳобаш бод) фармуданд: Магар
он чиро, ки Худованд ҳаром карда
буд ҳалол намекарданд ва шумо низ
онро ҳалол намешуморидед ва он

чиро, ки Худованд ҳалол карда буд,
ҳаром намекарданд ва шумо онро
ҳаром намешуморидед? Гуфт: Бале.
Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар
ӯ ва олу асҳобаш бод) фармуданд:
Ин аст ибодати онҳо.

Ва аз ҷумлаи ҳалал ва ноқисиҳои
Имон дӯсти бо кофирон ва душмани
бо муъминон мебошад.

Бе ягон шакку шубҳа бар ҳар
мусалмон воҷиб аст, ки кофиронро
монанди яҳуд ва насоро ва дигар
мушрикон душмани худ қарор
дихад ва аз дустӣ ва муҳаббати онҳо
парҳез намояд.

Худованд мефармояд:

(بِأَيْمَانِهَا الَّذِينَ ءاْمَنُوا لَا تَنْخِذُوا عَدُوّي وَعَدُوّكُمْ أُولَئِاءِ تُلْقَوْنَ إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءُكُم مِّنَ الْحَقِّ) [المتحنة: ٤١]

«Эй касоне, ки имон овардаед, душмани Ману душмани худро ба дүстій ихтиёр накунед. Шумо бо онон пайғоми дүсти меафканед ва ҳол он ки онҳо ба сухани ҳаққе, ки бар шумо омадааст, имон надоранд».

Сураи Мумтахина, ояты 1

Балки Худованд мұхаббат ва дүсти кардан бо падарон ва бародарони коғирро ҳаром намудааст.

Худованд мефармояд:

(لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَاللَّيْلَةِ وَرَسُولِهِ وَلَوْ كَانُوا أَبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْرَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْۚ) [المجادلة: ٢٢]

«Намеёби мардумеро, ки ба Худо ва рӯзи қиёмат имон оварда бошанд, vale бо касоне, ки бо Худову паёмбарааш мухолифат меварзанд, дўсти кунанд, ҳарчанд он мухолифон падарон ё фарзандон ё бародарон ва ё қабилаи онҳо бошанд».

Сураи Мұчодала, ояти 22

Ва оятҳои дигаре дар ин замина зиёд зикр шудааст, ва тамоми онҳо далолат ба воҷиб будани буғз ва бадбинӣ нисбати кофирон ва душмани бо онҳо ба далели кофир шуданашон ба Худованд ва душманий онҳо бо дин ва дўтони Худованд ва хилаву макри онҳо нисбат ба дин мебошад.

Чуноне, ки Худованд мефармояд:

.... قَدْ بَدَتِ الْبَعْضَاءُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ وَمَا تُحْفِي صُدُورُهُمْ أَكْبَرٌ
 ۧ۱۱۸ هَانَتِ الْأَنْعَامُ وَلَا يُجْبِنُهُمْ وَلَا يُؤْمِنُونَ بِالْكِتَابِ
 وَإِذَا لَقُوْكُمْ قَالُوا إِنَّا عَمَّا نَعْمَلُ
 عَصُوْا عَلَيْكُمْ أَلَا نَأْمَلُ مِنَ الْعَيْظِ فَلَمْ يُؤْمِنُوكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَيْهِ بِذَاتِ الصُّنُورِ
 حَسَنَةٌ سُوْهُمْ وَإِنْ تُصِبُّكُمْ سَيِّئَةٌ يَفْرُحُوا بِهَا وَإِنْ تَصِرُّوْا وَتَنْفُّوْا لَا يَضُرُّكُمْ كَيْدُهُمْ شَيْءٌ إِنَّ اللَّهَ بِمَا
 يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ [۱۲۰] [آل عمران: ۱۱۸، ۱۱۹]

«Ва душманий аз гуфторашон ошкор аст ва он кина, ки дар дил доранд, бештар аст аз он чӣ ба забон меоваранд. Оётро бароятон ошкор соҳтем, агар ба ақл дарёбед!. 119- Огоҳ бошед, ки шумо ононро дӯст медоред ва ҳол он ки онҳо шуморо дӯст надоранд. Шумо ба ҳамаи ин китоб имон овардаед. Чун шуморо бубинанд, гӯянд: «Мо ҳам имон овардаем». Ва чун хилват кунанд, аз ғояти кинае, ки ба Шумо доранд, сарангушти худ ба дандон газанд. Бигӯ: «Дар кинаи хеш бимиред!

Албатта Худо ба он чӣ дар дилҳост, огоҳ аст». 120 Агар хайре ба шумо расад, андӯҳгин шаванд ва агар ба мусибате гирифтор оед, шодмон гарданд. Агар сабр варзед ва парҳезгорӣ кунед, аз макрашон ба шумо зиёне нарасад, ки Худо бар ҳар коре, ки меқунанд, огоҳӣ дорад!».

Сураи Оли Имрон, ояти 118-120

Душманий яҳуд ва насоро ва макру ҳилаашон нисбат бар ислом ва мусалмонон ва харҷу сарф кардани молу амволи фаровон барои ҷилавгирӣ аз густариши ислом, бар ҳеч касе пӯшида нест.

Ва аз чумлаи муҳаббат ва дӯстии баъзе мусалмонҳо бо коғирон дар: ҳамнишини ва муҳаббати онҳо бе ягон мақсади даъвати онҳо (**ба дини Ислом**), зиндагӣ кардан дар сарзамин ва давлатҳои онҳо, ва сафар кардан ба он ҷойҳо бе ягон зарурат, ва монанди кардани онҳо дар либос, равиш ва зиндагӣ ва суҳбат кардан бо забони онҳо дар ғайри эҳтиёҷмандӣ мебошад.

Ва аз бузургтарин халал ва таън дар имон:

Айбӯи сахобагони Паёмбар (**салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод**) ва ё дашном додани онҳо ва ё айбӯи хонаводаи

Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод) мебошад.

Мо ҳамаи саҳобагони Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод)-ро дўст дошта ва ба онҳо муҳаббат дорем ва дар дўст доштани онҳо ғулув ва зиёдаравӣ намекунем ва инчунин на дар дўст доштани Алий (р.з) ва на ғайри ў низ ғулув намекунем. Ва аз онҳо низ безорӣ намечӯем ва душмани ононро бад дида, онҳоро бо зикр хайр ва хубӣ ёдовар мешавем.

Худованд мутаъол мефармояд:

وَالسَّابِقُونَ الْأَوَّلُونَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ وَالَّذِينَ اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَانٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُمْ} [التوبه: ۱۰۰]

«Аз он гурӯҳи нахустин, аз
муҳоҷирон ва Ансор (**аҳли Мадина**),
ки пешқадам шуданд ва онон, ки ба
некӣ аз паяшон рафтанд, Худо
хушнуд аст ва онҳо низ аз Худо
хушнуданд».

Сураи Тавба, ояти 100

Ва мазҳаби аҳли суннат ва ҷамоъат
дар бораи ихтилофот ва ҷангҳое, ки
миёни онҳо (**саҳобагон**) рӯҳ дода
буд чунин аст, Аз баҳс ва муноқиша
дар бораи ин мавзуъ дурӣ ҷӯянд,
зоро онҳо низ башар ҳастанд ва ғоҳе
ба роҳи хато рафта ва ғоҳе роҳи
дурустери интиҳоб мекунанд.

Чуноне, ки Худованд шамшерҳои
моро аз он фитнаҳо нигоҳ доштааст,
бинобарин забонҳоямонро низ аз

сухан гуфтан ва баҳс кардан дар бораи ин фитнаҳо нигаҳ медорем ва мегӯем: Онҳо инсонҳое ҳастанд, ки Парвардигорашон дар рӯзи қиёмат ҳамаи онҳоро ҷамъ карда ва байнашон ҳукм ҳоҳад кард.

Ва хилофатро баъд аз Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод) ба Абубакр (р.з) ба хотири фазлу бузургиаш ва пешқадам будани ў бар тамоми уммати исломӣ сипас ба Умар (р.з) ва Усмону Алӣ (р.з) собит менамоем.

Ва аз ҷумлаи халал ва таън дар имон:

Он чизе, ки баъзе аз мусалмоон дар дини ислом навоварие оварда ва иддао доранд, ки тавассути он навовариҳо ба Ҳудованд наздики хоҳанд кард, аст.

Монанди ҷаҳни гирифтани мавлуди Паёмбар (**салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод**) ва баланд шудан дар ҳангоми он ва салом додан бар Паёмбар (**салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод**) ва инҷунин баргузор кардани ҷаҳни таваллуди дигар авлиё ва солиҳон. Тамоми инҳо бидъат ва навовари дар дини ислом ба ҳисоб мераванд, ки Паёмбар (**салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод**) ва асҳоби киромаш онро анҷом надодаанд. Ва

аз Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод) событ шудааст, ки фармуданд:

"من أحدث في أمرنا هذا ما ليس منه فهو رد"

“Ҳар касе дар ин (дини) мо чизеро Ҷадид ва навовари кунад, ки аз дини мо набошад, пас он (амал) мардуд ва ботил мебошад”.

Ва инчунин фармудааст:

"كل محدثة ببدعة وكل بدعة ضلالة"

“Ҳар навоварие (дар дин) бидъат аст, ва ҳар бидъате гумроҳи ва залолат мебошад”.

Ва Худованд мефармояд:

{الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَنْمَثْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيَتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا} [المائدة: ٣]

«Имрӯз дини шуморо ба камол
расонидам ва неъмати худро бар
шумо тамом кардам ва исломро
дини шумо баргузидам».

Сураи Моида, ояти 3

Вале аз навовари ва барпо кардани
чунин ҷашиҳо, чунин фаҳмида
мешавад, ки Худованд динро комил
ва пурра накардааст, то ҳадде, ки
мардуми мутааххирин ибодатҳоеро
Эҷод кардаанд ва иддиъо доранд ки
ба воситай онҳо худро ба Худованд
наздик менамоянд. Дар ҳоле, ки ин
кор эътиroz ва айбҷӯи барои Худо
ва Паёмбар (**салому друди Аллоҳ**
бар ў ва олу асҳобаш бод) мебошад.
Ва агар баргузории ҷашиҳои
таваллуд аз ибодатҳое, ки марбут ба

дини ислом мебуд ва он сабаб ва муциби ризогии Аллоҳ мешуд, ҳатман Паёмбар (**салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод**) онро барои умматаш баён мекард.

Дар ҳоле, ки олимон сароҳатан ва ошкоро баргузории чунин ҷашиҳоро инкор кардаанд, чун ки он ибодати навпайдо ва бидъат аст. **Ва хусусан:** дар ин ҷашиҳо нисбат ба Паёмбар (**салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод**) зиёдаравӣ ва ғулув мешавад, Ва зану мард бо ҳам иштирок мекунад, Ва аз асбобҳои мусикӣ истифода бурда мешавад. Ва гоҳо дар ингуна ҷашиҳо мардум гирифтори ширки акбар (**бузург**) мешаванд ва онҳам бо талаби мадад

ва ёрӣ аз Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод) ва бо иддиъои ин ки Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод) илми ғайбро медонад. Ва монанди ингуна амалҳои куфрие, ки дар чунин ҷашиҳо анҷом дода мешавад.

Агар гуфта шавад, ки дар ингуна ҷашиҳо ёде аз Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод) шуда ва сирату зиндагиномаи ӯро зикр меқунанд.

Мо дар ҷавоб мегӯем: Ин бисёр сухани хубе мебошад, вале барои ёдовари ва зикри таъриху зиндагиномаи Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш

бод) вақт ва рӯзҳои муайяне лозим нест. Ва таъриху зиндагиномаи Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод)-ро дар минбарҳо, гуфгугуҳо ва суханронихову мачлисҳо зикр ва ёдоварӣ кардан кори хуб ва писандидааст.

Худованди мутаол мефармояд:

(فَإِن تَتَّرَّ عَثْمٌ فِي شَيْءٍ فَرُدُوْهُ إِلَى اللَّهِ وَآلِ الرَّسُولِ [٥٩]) [النساء : ٥٩]

«Ва чун дар коре ихтилоф кардед, (агар ба Худову рӯзи қиёмат имон доред), ба Худову (Қуръон) паёмбар (Суннати Ӯ) ручӯъ кунед».

Сураи Нисо, ояти 59

Ва мо барои иҷобати фармони
Худованд, баргузории мавлудро ба
китоби Худо баргардондем ва
мушоҳида намудем, ки Худованд
моро ба пайравӣ аз Паёмбар (салому
дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш
бод) дастур медиҳад ва хабар
медиҳад, ки дини ислом комил ва
пурра шудааст. Ва бинобарин ба
суннати Паёмбар (салому дуруди
Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод)
рӯй овардем, вале дар он низ
наёфем, ки Паёмбар (салому дуруди
Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод)
мавлудро ҷаши гирифта бошад ва ё
ба ҷашини он амр карда бошад
ва ё саҳобагони киром ин корро
анҷом дода бошанд. (Пас ин амале
аст, ки баъди Паёмбар (салому

дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод) ва саҳобагону тобиъин пайдо шудааст ва он наовари дар дин аст.)

Сипас донистем, ки он аз дини ислом нест, балки бидъат ва навоварӣ дар дин аст. Балки он як монандӣ ва ташаббуҳ ба тариқаи пешвозгирии идҳои яҳудиён ва насоро мебошад.

Ва барои инсони оқил шоиста нест, ки ба хотири он ки бисёри мардум ин корро анҷом медиҳанд, фирефта шуда онро анҷом дихад. **Худованд мефармояд:**

(وَإِنْ ثُطِعَ أَكْثَرُ مَنْ فِي الْأَرْضِ يُضْلُوكُ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ۝ [الانعام: ١١٦]

«Агар аз бисёриҳое, ки дар ин сарзаминанд, пайравӣ куни, туро аз роҳи Ҳудо гумроҳ созанд».

Сураи Аньом, ояти 116

Таачҷубовар он аст, ки баъзе аз мардумон барои ҳозир шудан дар чунин маҳфилҳои навоварӣ ва бидъат кӯшиш мекунанд, ҳатто бо вучуди мушкилиҳо худро ба онҷо мерасонанд, аммо аз ҳозир шудан дар намози ҷамоъат дури мечӯянд. Ва баъзехо гумон мекунанд, ки Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод) дар ҷашни мавлуд ҳозир мешавад, бинобарин барои хушомадгӯйи аз ҷой худ баланд мешаванд, ки ин корҳо ботил ва ҷоҳили мебошад. Зоро, Паёмбар

(салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод) дар қабраш мадфун аст ва пеш аз барпо шудани рӯзи қиёмат низ аз он берун нахоҳад шуд. Ва рӯҳи ӯ низ дар дараҷаи иллийн ва дар назди Парвардигораш мебошад. Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод) дар ин бора фармудаанд:

"أَنَا أُولُوْنِيْ بِنَسْقٍ عَنْهُ الْقَبْرُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ"

“Ман аввалин нафаре ҳастам, ки қабрам дар рӯзи қиёмат боз хоҳад шуд”.

Аммо салому салавот фиристодан бар Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод) аз беҳтарин ибодатҳост.

Худованд мефармояд:

﴿إِنَّ اللَّهَ وَمَلِكَتُهُ يُصَلِّونَ عَلَى الْنَّبِيِّ يَأْتِيهَا الْذِينَ ءَامَنُوا صَلَوًا عَلَيْهِ وَسَلَّمُوا شَسْلِيمًا ﴾ [٥٦] الاحزاب : ٥٦

«Худо ва фариштагонаш бар паёмбар салавот мефиристанд. Эй касоне, ки имон овардаед, бар ў салавот фиристед ва салом кунед, саломе некӯ».

Сураи Аҳзоб, ояти 56

Ва ҳамаи мо медонем, ки имони банда комил наҳоҳад шуд, магар ин ки Паёмбар (**салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод**)-ро дўст бидорад ва ўро эҳтиром биқунад ва аз таъзим ва эҳтиром кардани ў ҳамчун як имом ва пешво итоъат ва пайрави кардани ўст. Ва аз

ибодатхое, ки ӯ фармудааст тачовуз ва зиёдаравӣ накардан аст.

Худованд мефармояд:

(فَلَمَّا كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَأَتَيْتُكُمْ بِيَحِيدِكُمْ أَلَّا يَغْفِرَ لَكُمْ ذُنُوبُكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ) [آل عمران: ٣١]

«Бигӯ: Агар Худоро дӯст медоред, аз ман пайравӣ кунед, то Ӯ низ шуморо дӯст бидорад ва гуноҳонатонро биёмурзад, ки омурзанда ва меҳрубон аст!»

Сураи Оли Имрон, ояти 31

Ва аз ҷумлаи бидъатҳои зоҳир ва ошкор:

Ҷашнгирифтани ҷаби 27-уми моҳи Рамазон

Роҳ ва суннати Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод) дар моҳи рамазон ибодатро зиёд кардан аст, хусусан дар даҳ шабонарӯзи охири он. Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод) дар саҳех Бухорӣ ва Муслим фармудаанд:

“من قام رمضان إيماناً واحتساباً غفر له ما تقدم من ذنبه .. ومن قام ليلة القدر إيماناً واحتساباً
غفر له ما تقدم من ذنبه”

“Ҳар касе моҳи рамазонро бо имон ва бо умеди аҷру савоб барпо дорад гуноҳони гузаштааш мағфират ва баҳшида мешавад.... ва ҳар касе шаби қадрро бо имон ва бо умеди аҷру савоб барпо дорад гуноҳони гузаштааш мағфират ва баҳшида мешавад”.

Ин аст суннат ва роҳу равиши Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод) дар моҳи рамазон ва шаби қадр. Аммо ҷаҳн гирифтаний шаби 27-уми рамазон ба ин далел, ки шаби қадр аст мухолифи суннати Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод) аст ва ҷаҳн гирифтани он бидъат аст. Ва хоссатан ин ки шаби лайлутул қадр имкон дорад, ки дар шаби 27-ум бошад ва ё дар шабҳои дигари даҳҳай охири моҳи рамазон.

Ва аз ҷумлаи бидъатҳо:

Ҷаҳн гирифтани шаби Исрӯ ва Меъроҷ мебошад.

Шакке нест, ки Исро ва Меъроҷ (Мусофирати шабонаи Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод) аз Макка ба Байтул-Муқаддас) аз далелҳоест, ки далолат ба содик будани Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод) мекунад. Ҳодисаи Исро ва Меъроҷ дар Қуръон ва суннат событ шудааст. Вале дар бораи таъйин ва муҳаддад кардани шабе, ки исро ва меъроҷ дар он анҷом ёфтааст, ҳадис ва далеле ривоят нашудааст, ки оё он дар моҳи раҷаб буд ва ё моҳи дигаре.

Ва агар ҳам моҳ ва ё рӯзе, ки дар он анҷом ёфта шуда бошад ҳам муайян бошад, ҷоиз нест ибодат ва ё

чашнеро барои он анҷом дод. Зоро, Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод) ва саҳобагони кироми Ӯ дар он ҷашне баргузор накардаанд ва ягон ибодатеро хосси он нашуморидаанд. Ва Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод) рисолати ҳудро ба пуррагӣ ба мо расонидааст ва амонатро адо намудааст ва агар бузург доштани ин шаб ва ҷашн гирифтани он аз дини ислом мебуд, ҳатман онро барои мо баён мекард.

Ва аз ҷумлаи бидъатҳо:

Ҷашн гирифтани шаби нисфи моҳи шаъбон ва рӯза доштани рӯзи он аст.

Дар бораи машруъияти он далеле вучуд надорад, ки битавон бар он эътимод намуд ва дар бораи фазилати он низ ҳадисҳои заифе ривоят шудааст, ки наметавон ба он эътимод кард.

Аммо ҳадисҳое, ки дар бораи фазилати намоз дар он рӯз ривоят шудаанд, ҳамагӣ заиф (**асл надошта ва ба Паёмбар** (салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод) бар дурӯғ нисбат дода шудааст) аст, ҳамчуноне, ки Ибни Раҷаб дар ин бора огоҳи додааст. Ибни Ваззоҳ аз Зайд ибни Аслам ривоят мекунад, **ки фармудааст:** Мо ягон нафаре аз устодон ва фақиҳони худ надидем,

ки ба нисфи шаби шаъбон аҳамияте дода бошанд.

Дар поён

Олимон фармудаанд, ки мусалмон бо анҷом додани корҳои зиёде аз навоқизи ислом метавонад муртад шавад ва хуну моли ӯ ҳалол ва ҷоиз гардад ва ба сабаби он аз доираи Ислом хориҷ мешавад.

Ва аз хатарноктарин ва зиёд воқеъшавандатарини онҳо даҳ навоқиз аст:

1- Ширк дар ибодати Худованди таоло... чуноне, ки дар боло зикр шуд.

2- Ҳар касе миёни худ ва
Худованд восита ва василаҳое қарор
бидиҳад, ки онҳоро дуо кунад ва аз
онҳо талаби шафоат намояд ва дар
анҷом додани корҳояш ба онҳо
таваккал намояд, дар ҷумла коғир
мешавад.

3- Ҳар касе мушриконро коғир
надонад ва ё дар қуфри онҳо шак
дошта бошад ва мазҳабу тариқаи
онҳоро саҳех бидонад.

4- Ҳар касе мұътәқид бошад, ки
роҳу равиш ва ҳукми ба ғайр аз роҳ
ва ҳукми Паёмбар (салому дуруди
Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод)
комилтар ва беҳтар аз роҳ ва ҳукми
Паёмбар (салому дуруди **Аллоҳ бар ӯ**
ва олу асҳобаш бод) аст, ба

монанди касе, ки ҳукми тоғутро бартар аз ҳукм ва дастуротӣ Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод) бидонад кофир аст. Ва аз ҷумлаи эътиқодхое, **ки дар ин ҳукм дохил мешаванд:** Ҳар касе муътақид бошад, ки қонунҳои дунявие, ки ба воситай мардум гузошта мешавад, хубтар ва бартар аз шариатӣ исломӣ аст ва ё аз ҷиҳати ҳукм баробар аст, ва ё ҷоиз аст ба онҳо амал кард (ва ҳатто агар эътиқод дошта бошад, ки шариатӣ исломӣ беҳтар аст) ва ё муътақид бошад, ки татбиқ ва ичро намудани ислом дар қарни 21 ва баъд аз он ба маслиҳат ва фоидаи мардум нест ва ё сабаби ақибмондагии мусалмонон мешавад, ва ё шариатӣ исломиро

фақат барои робитаи banda бо парвардигораш бидонад ва он набояд ба ҳаёти дунявиаш дахолат намояд. Ва ё эътиқод дошта бошад, ки ичрои ҳукми Худованд дар бораи буриданӣ дasti дузд ва ё сангсор кардани зинокорӣ муҳсан (**ҳамсардор**) муносиби асли ҳозир нест, низ кофир ва муртад мешавад.

Ва инчунин ҳар касе эътиқод дошта бошад, ки дар масъалаҳои муомалоти молӣ (**хариду фуруш ва монанди инҳо**) ва ҳудуд ба қонунҳои ғайри Худовандӣ амал кардан ҷоиз аст ва агар чи эътиқод надошта бошад, ки онҳо аз ҳукми Худованд беҳтаранд дар ин ҳукм ворид мешаванд. Зоро, бо ин равиш

он чизеро, ки Худованд ҳаром гардонидааст ў онро ҳалол мегардонад. Ва ҳар касе ҳаромҳои Худовандро ки қатъиян ҳаром будани он собит шудааст, монанди зино, арақ, рибо, ва ҳукм кардан бағайри шариатӣ Худованд ҳалол бишуморад, пас ў бо иттифоқи мусалмонон кофир шудааст.

5- Ҳар касе нисбат ба он чизе, ки бар Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод) нозил шудааст бадбинӣ ва нафрат дошта бошад, агар чи ба он амал ҳам кунад, кофир мешавад.

Чуноне, ки Худованд мефармояд:

﴿ذلِكَ بِأَنَّهُمْ كَرِهُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأَحْبَطَ أَعْمَلَهُمْ﴾ [محمد : ٩]

«Зеро онон чизеро, ки Худо нозил кардааст, нохуш доранд. Худо низ амалҳояшонро нобуд кард».

Сураи Мұхаммад, ояти 9

6- Ҳар касе чизе аз дини Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ү ва олу асҳобаш бод) ва ё савобу азоби онро масхара кунад, ү кофир аст.

Худованد дар ин маврид
мефармояд:

(فَلَأَبْلَلُهُ وَآيَاتِهِ وَرَسُولِهِ كُنْتُمْ تُسْتَهْزَءُونَ * لَا تَعْتَذِرُوا قَدْ كَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ) [التوبۃ: ٦٥-٦٦]

«Бигү: «Оё Худо ва оёти Ү ва паёмбарашро масхара мекардед?». Узр наёваред. Яқинан шумо пас аз имонатон кофир шудаед».

Сураи Тавба, оятҳои 65, 66

7- Ҳар касе ба сехру қодугарӣ Ҷътиқод дошта бошад ва ё Сарф (Ҷъоди нафрат ва бадбинӣ байни зану шавҳар) ва атф (Ҷъоди дӯстӣ ва муҳаббат байни зану шавҳар) ҳар касе ин корҳоро кунад ва ё ба он розӣ бошад, кофир мешавад, **ва** далели ин ҳукм **Худованд** мефармояд:

(وَمَا يُعْلَمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّىٰ يُقُولُوا إِنَّمَا نَحْنُ فَتَنَّةٌ فَلَا تَكُونُوا مُكَافِرٌ ۝ [١٠٢]) [البقرة: ١٠٢]

«Онҳо (**Ҳорут ва Морут сехрро**) ба касе намеомухтанд то ин ки нагӯянд мо (**бало**) ва фитнаем пас кофир нашавед».

Сураи Бакара, ояти 102

8- Ҳамкорӣ ва таъовун бо мушрикон бар зидди мусалмонон, **ва**

далели ин сухани Худованди мутаол:

﴿وَمَن يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَإِنَّهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّلَمِينَ ﴾ [٥١] [المائدة: ٥١]

«Ҳар кас аз шумо, ки онҳоро дўст гирад, аз чумлаи онҳост. Ва Худо ситамкоронро ҳидоят намекунад!».

Сураи Моида, ояти 51

9- Ҳар касе эътиқод дошта бошад, ки баъзе аз мардум ичозати баромадан аз шариати Мұхаммад (салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод)-ро доранд, монанди баромадани Хизр (алайҳи салом) аз шариатй Мусо (алайҳи салом). Ва ба монанди эътиқоди баъзе аз суфиҳо, ки фикр мекунанд таклифҳо ва фармудаҳои шариат аз онҳо

бардошта шудааст, ингуна шахсҳо
низ кофир мешавад бо далели
сухани Худованд, **ки мефармояд:**

(وَمَن يَبْتَغِ عَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَن يُفَلَّ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَسِيرِينَ) [آل عمران: ٨٥]

«Ва ҳар кас, ки дине чуз ислом
ихтиёр кунад, аз ӯ пазируфта
нахоҳад шуд ва дар охират аз
зиёндидагон хоҳад буд».

Сураи Оли Имрон, ояти 85

10- Рӯйгардондан аз
дини Худованд, ба сурате, ки на
онро меомузад ва на ба он амал
мекунад ва далели ин ҳукм сухани
Худованд, чуноне, **ки мефамояд:**

(وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذَكَرَ بِأَيْتٍ رَبِّهِ ثُمَّ أَعْرَضَ عَنْهَا إِنَّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ مُنْتَقِمُونَ) [السجدة : ٢٢]

«Кист ситамкортар аз он касе, ки
ўро ба оёти Парвардигораш панд
диханд, vale рўй гардонад? Мо аз
гунаҳкорон интиқом мегирем!»

Сураи Сачда, ояти 22

Ист (Таваққуф)

Тарки намоз аз бузургтарин гуноҳон
аст, ва таркунандагони намоз ансор
ва дўстони шайтон ва душманони
Худованд ва мусалмонон ва
бародарони кофирон ба ҳисоб
мераванд. Онҳо, ки бо Фиръавн ва
Ҳомон маҳшур хоҳанд шуд, бо
ҳамроҳии онҳо низ дохили оташи
дўзах хоҳанд шуд. Тибқи ҳадисе, ки
имом Муслим ривоят мекунад,

Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод) фармудаанд:

"بین الرجل وبين الكفر أو الشرك ترك الصلاة"

“(деворӣ) Байни куфр ва ширк ва исломи ҳар шахс, тарки намоз аст”. Ва тибқи ҳадиси саҳех дар назди Тирмизӣ ва Ҳоким аз Абдуллоҳ ибни Шақиқ ва ӯ ҳам аз Абухурайра (р.з) ривоят мекунад, ки саҳобагони Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод) аз миёни тарк кардани аъмол (ибодатҳо) факат тарки намозро куфр медонистанд.

Шайх ибни Усаймин (р.ҳ) мегӯяд: Вақто, ки бар тарккунандаи намоз ҳукми куфро содир намоем, лозим

аст, ки бар ў аҳкоми муртаддин (аз дини ислом хориҷшудаҳоро) ичро шавад. Бинобарин, набояд духтари мусалмонеро ба ў ақд ва никоҳ бикунанд ва агар ақд ва никоҳ карда бошанд, vale мард намозхон набошад, никоҳи ў ботил аст ва ҳар гоҳ, ки баъди ақди никоҳ намозро тарк намояд, никоҳ фасҳ ва бурида мешавад ва зан бар ў ҳаром мегардад. Ва ҳар гоҳ таркунандай намоз ҳайвонеро бикушад, аз гӯшти он ҳайвон хурда нашавад зеро он ҳаром аст ва ў ҳаққи дохил шудан ба Маккаро надорад. Ва агар шахсе аз наздикони бенамоз вафот кунад ў ҳаққи гирифтани меросро надорад.

Ва ҳар гоҳ, ки дар ҳолати тарки намоз вафот кунад, ӯро бояд ғусл (**шустушу**) карда нашавад ва кафан пушонида нашавад ва инчунин бар ӯ бояд ҷаноза хонда нашавад ва дар қабристони мусалмонон бояд дафн карда нашавад. Ва дар рӯзи қиёмат низ бо ҳамроҳии кофирон ҳашр шуда вориди биҳишт наҳоҳад шуд ва барои аҳлу наздиқонаш ҷоиз нест, ки дуои раҳмат ва мағфират барои ӯ бинамоянд, чун ӯ кофир аст. Ва ҳолати тарккунандай намоз дар вақти вафот бадтар ва нигаронкунандатар аст.

Ибни Қайим (р.ҳ) мефармояд:

Як нафаре, ки дар ҳолати видоъ ва тарки дунё (**вафот**) буд ва ӯ дар

ҳаёташ гуноҳи зиёд карда буд. Дар ҳоли сакароти мавт атрофиёнаш (ﷺ)-ро ба ӯ талқин ва ёдовар мешуданд. Вақте ҷоナш наздики баромадан шуд, **бо садои баланд фарёд зад:** Ман (ﷺ) мегӯям, вале он чи фоидае барои ман хоҳад расонд? Дар ҳоле, ки намедонам намозеро барои Худованд хонда бошам, сипас ҷон дод ва дунёи фониро падруд гуфт.

Аммо Омир ибни Абдуллоҳ ибни Зубайр (р.з) бар рӯи бистари марг дароз кашида буд ва нафасҳои зиндагиашро мешуморид ва хонаводааш дар атрофи ӯ гиря менамуданд, садои муаззинро шунид, ки барои намози шом аzon

метод. Дар ҳоле ки нафаси ӯ кутоҳи мекард ва дар ҳалқаш мепечид ва ғаму андӯҳу заъф бадани ӯро фаро гирифта буд. **Ҳангоми шунидани аzon ба атрофиёнаш гуфт:** Дасти манро бигиред. **Гуфтанд:** Ба кучо меравӣ? Гуфт ба тарафи масcid. **Гуфтанд:** Мехоҳӣ ба масcid равӣ ва ту дар ин ҳол ҳастӣ? Гуфт: Субҳоналлоҳ! Ман садои муаззинро бишунавам ва онро иҷобат накунам? Дастанро бигиред, бинобарин дар байни ду нафар ба тарафи масcid ҳаракат кард ва як ракаатро бо ҳамроҳии имом хонд ва дар вақти саҷда вафот намуд. Бале, ӯ дунёро тарқ кард, дар ҳоли дар саҷда буданаш.

Ато ибни Соиб фармууданд: Ба назди АбуАбдурраҳмони Суламӣ ҳозир шудем, дар ҳоле, ки ӯ мариз ва дар ҷои намозхониаш дар масҷид буд. Ва маризии ӯ зиёд шуд ва руҳи ӯ ба баромадан шурӯъ кард, **ва ба ӯ раҳмамон омад ва ба ӯ фармуudem:** Хуб мешуд, ки ба ҷои хобат мегузаштӣ. **Ӯ фармууд:** Шахсе аз Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод) ба ман ривоят карда буд, ки Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод) фармуудаанд: Ҳар касе, ки дар ҷои намозаш бошад гуё дар ҳолати интизори намоз аст. Бинобарин, ман меҳоҳам дар ин ҳолат вафот кунам. Ва ҳар касе ба намоз побанд бошад ва дар тоату ибодати Ҳудованд сабр

кунад, хотимаи ў бо ризогии
Худованд ба поён мерасад.

Ва Саъд ибни Муоз (р.з) инсони солех, итоаткор ва обиду хомуше буд. Шаб ўро бо гиря ва рӯз бо намозу истиғфор мешиноҳт. Дар ҷангӣ Бани Қурайза маҷруҳ шуд ва муддатеро бо маризи гузаронида вафот кард ва ҳангоме хабари марги ў ба Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод) расонда шуд, ба саҳобагонаш фармуданд: Бархезед ва назди ў биравед. Ҷобир (р.з) мегӯяд: Бо ҳамроҳии Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод) хориҷ шудем ва аз сахтии ҳаракатамон банди кафшоямон парида ридоҳоямон

афтод ва саҳобагон аз саҳт ҳаракат кардани Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод) тааҷҷуб карданд, Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод) фармуданд: Метарсам фариштагон зудтар аз мо ҳозир шуда ва ба монанди Ҳанзала (р.з) ўро ғусл намоянд. Ба хонааш расидем дар ҳоле, ки ў вафот карда буд ва дӯстону ҳамроҳо наш машғули ғусл дорондани ў буданд ва модара什 барои ў гиря мекард, Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу асҳобаш бод) гуфт: Ҳар зани гирёне ба ҷуз модари Саъд дурӯғуст. Сипас Саъд (р.з)-ро ба тарафи қабраш бардоштанд ва Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар

ӯ ва олу асҳобаш бод) ҹанозаи ӯро хонд ва мардуме, ки ҹанозаи ӯро мебардоштанд гуфтанд: Эй Расули Худо то кунун мурдае бо ин сабукиро набардошта будем.

Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод) гуфт:
Иллати сабукии ӯ ба ин сабаб аст,
ки төъдоди зиёде аз фариштагон ба замин поён омаданд, ки дар ягон вақте чунин адад поён наомада буд ва ӯро бо ҳамроҳии шумо мебардоранд. Ва қасам ба он зоте, ки нафси ман дар дasti Ӯст малоикаҳо ба руҳи Саъд башорат додаанд ва арш ба ларза даромадааст.

﴿إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّلِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَثْلُ أَلْفِرْدَوْسِ نُرْزًا ١٠٧ ١٠٨ لِّلَّذِينَ فِيهَا لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حَوْلًا﴾ [الكهف: ١٠٧، ١٠٨]

«Касоне, ки имон оварданд ва корҳои шоиста карданд, меҳмонсарояшон боғҳои фирдавс аст. Дар он ҷо ҷовидонанд ва ҳаргиз ҳаваси кӯчидан накунанд».

Сураи Каҳф, оятҳои 107-108

Аз бузургтарини гуноҳон манъ кардани закот аст

Закот руқни сеюми аз руқнҳои ислом мебошад. Ва дар китоби сахех Муслим ривоят шудааст, **ки:**

"ما من صاحب ذهب ولا فضة لا يؤدي منها حقها، إلا إذا كان يوم القيمة صفت له صفات من نار، فأحمي عليها في نار جهنم، فيكون بها جنبه وجبينه وظهره، كلما بردت أعيت له، في يوم كان مقداره خمسين ألف سنة حتى يقضى بين العباد فيرى سبيله إما إلى الجنة وإما إلى النار"

“Ҳар касе, ки соҳиби тилло ва нуқрае бошад ва закоти онҳоро надиҳад, рӯзи қиёмат он тилло ва нуқра барояш ба варақҳои оташин мубаддал шуда бо оташи ҷаҳаннам гарм мешаванд. Ва бо онҳо паҳлу, пушт ва пешониаш сӯзонида мешавад. Ва ҳаргоҳ онҳо сарду хунук шаванд, дубора гарм карда мешаванд. Ин кор дар рӯзе, ки ба андозаи панҷоҳ ҳазор сол (**соли дунё**) баробар аст, такрор карда мешавад, то ин ки миёни бандагон қазоват карда шавад ва роҳашро ба сӯи биҳишт ва ё дӯзах мушоҳида кунад”.

Имом Бухорӣ ривоят мекунад, ки Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод) фармуданд:

"من آتاه الله مالا فلم يؤد زكاته مثل له يوم القيمة شجاعاً أقرع له زبیبتان یطوقه یوم القيمة ثم يأخذ بهز متیه - يعني شدقیه - ثم يقول: أنا مالک، أنا كنزرک. ثم تلا النبي الآية: ولا يحسين الذين يبخلون بما آتاهم الله من فضله هو خيراً لهم بل هو شر لهم سیطوفون ما بخلوا به يوم القيمة"

“Худованд ба ҳар касе моле ато намояд ва ӯ закоти молро пардохт накунад, молу сармояи ӯ ба монанди мори шохдоре, **ки** дар зери чашманаш сиёҳи дорад мубаддал мегардад ва дар рӯзи қиёмат ба гардани ӯ мепечад ва бо даҳонаш ӯро газида ва мегӯяд: ман молу сармояи ту ҳастам (**ки** закоташро адо нанамуда будӣ).

Сипас Паёмбар (салому дуруди
Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод)
ояти зеринро қироат намуданд:

(وَلَا يَحْسِنُ الَّذِينَ يَبْخَلُونَ بِمَا أَنْتَهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ هُوَ خَيْرٌ لَهُمْ بِلَّا هُوَ شَرٌّ لَهُمْ
سَيُطَوْفُونَ مَا بَخْلُوْا بِهِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ ۝ ۱۸۰) [آل عمران: ۱۸۰]

“Онон, ки дар неъмате, ки Худо ба
онҳо ато кардааст, баҳилӣ мекунанд,
напиндоранд, ки дар баҳилӣ кардан
барояшон хайр аст. На, шарр аст!
Дар рӯзи қиёмат он чиро, ки дар
баҳшиданаш бухл меварзиданд, чун
тавқе ба гарданашон хоҳанд овехт”.

Сураи Оли Имрон, ояти 180

Ва дар поён бародар ва хоҳари
гиromиам

Эй қавми мо, даъвати доъии
Худовандро иҷобат намуда ва ба он

имон биёваред (**дар ин сурат**)
гуноҳони шуморо мебахшад ва аз
азоби дарднок шуморо начот хоҳад
дод. Ва қасам ба Худо, ки ман
насиҳатгари шумо ҳастам ва ҳақ
барои ту ошкор ва ҳувайдо шуд ва
донистӣ, ки дин яктост ва мутааддид
нест, ва Худованд танҳо маъбуди
барҳақ аст, зиндае, ки барпо
кунандаи тамоми мавҷудот ва танҳо
дари талаби ҳочатҳост ва ҳаргиз
розӣ нест ба ӯ касеро шарик қабул
кард. Ва аз ҷумлаи касоне набош, **ки**
мегӯянд: Мо падарони худро дар
роҳе ёфтем ва мо бар асари онҳо
иқтидо менамоем, **балки бигӯ:** Мо
муваҳҳид, итоаткунандагон ва
пайравон ҳастем (**пайравони Қурон**

ва суннати Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод).

Ва ба бисёрии касоне, ки дар назди қабрҳо қурбонӣ мекунанд ва ё дар назди он қабрҳо ибодатҳои ширкиеро анҷом медиҳанд фирефта машав. Ва инчунин туро қиссаҳо ва афсонаҳои бофташудаи бисёре, ки дар бораи мурдагоне, ки онҳо мушкилотро ҳалл ва осон мекунанд ва ё дуоҳо ва дарҳостҳоро бароварда мегардонанд, фиреб надиҳад.

Ба Абутолиб амаки Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод) назар кун! Касе, ки барҳақ будани паёмбарии Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ӯ ва олу асҳобаш бод)-ро қабул дошт ва дини

исломро дини барҳақ дониста ва
бутпарастиро канор гузашта буд ва
ӯ доиман такрор мекард:

Қасам ба Худованд эй
(Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар
ӯ ва олу асҳобаш бод) ҳаргиз
наҳоҳанд ба ту даст дарозӣ кунанд
то вакте, ки хок бароям пушкида
шавад.

Ва ту манро даъват намудӣ ва
донистам, ки ту барои ман
насиҳатгар ҳастӣ, ва ман туро бовар
кардам ва ту дар миёни мо амин
будӣ.

Ва динеро пешниҳод кардӣ, ки
донистам аз бехтарини динҳо
мебошад.

Ва агар тарс аз маломат ва носазогүи (мардум ва қавму қабила) набуд манро ошкоро қабулкунанда (дини ислом) меёфтій.

Тарси мухолифат кардани падарон ва гузаштагонаш, ұро аз пайравій кардани ҳақ манъ кард.

Нигоҳе бар ү биандоз, дар ҳоле, ки дар фироши марг буд ва пиру фарсада ва чисмаш заъиф шуда буд ва Паёмбар (салому дуруди Аллоҳ бар ү ва олу асҳобаш бод) дар канораш истода ва мегуфт: амакам ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾
ло илоҳа иллаллоҳ, бигү, ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾
ло илоҳа иллаллоҳ, бигү. Ва инчунин дар назди ү бузургони қурайш истода буданд ва ҳар бор, ки Абутолиб күшиш мекард, ки

калимаи тавҳидро ба забон орад,
онҳо ба ӯ мегуфтанд: Оё меҳоҳӣ аз
миллат ва дини Абдулмутталиб рӯй
гардонӣ? Оё меҳоҳӣ аз миллат ва
дини Абдулмутталиб рӯй гардонӣ?

Ва Паёмбар (**салому дуруди Аллоҳ
бар ӯ ва олу асҳобаш бод**) низ
калимаи шаҳодатро такрор мекард
то амакаш онро ба забон оварад (**ва
бо тавҳид ва имон вафот кунад**) вале
бузургони қурайш ӯро ташвиқ ба
боқи мондан дар дини
Абдулмутталлиб мекарданд, то ин ки
ӯ чон дод. Дар ҳоле, ки ӯ бар дини
падарон ва қавмаш боқи монд ва бар
ибодати бутҳо ва ширк бар Худои
якто овардан вафот кард. Ӯ вафот
кард ва аз ин дунё куч баст ва

чойгоҳаш ҷаҳаннам, ки бадтарин
ҷои бозгашт аст, мебошад, ва
Худованд ба биҳишт дохил шудани
коғиронро ҳаром намудааст.

Дар саҳех Бухорӣ ва Муслим
ривоят мешавад, ки аз Паёмбар
(салому дуруди Аллоҳ бар ў ва олу
асҳобаш бод) пурсида шуд:

"يا رسول الله إن عمك كان يحوطك وينصرك فهل أغنتت عنه شيئاً؟ **قال:** نعم .. وجدته في
غمرات من النار .. فأخرجته إلى ضحاص من نار .. تحت قدميه جمرتان من نار يغلي منها
دماغه"

“Эй расули Худо! Амакат аз шумо
дифоъ менамуд ва шуморо нусрат
медод, оё барои амаки худ чӣ фоида
расонидед? (Яъне: дар наҷоти
Абутолиб аз оташи дӯзах чӣ
кардед?) Фармуданд: Бале, ўро дар
саҳтарини азоби оташ ёфтам, то ин

ки ўро ба сўи осонтарини азоби оташ баровардам, дар ҳолате, ки дар зери пойҳояш лахчай оташ вучуд дорад, ки аз шиддати он мағзи сара什 мечӯшад”.

Балки ба сарнагункунандаи бутҳо ва бинокунандаи хонаи Худо (**Каъба**), ба Иброҳим (**а**) бингар, он Иброҳиме, ки ба хотири Худованд ба мусибатҳои зиёде гирифтор шуд ва дар роҳи Ўазобҳои зиёдеро таҳаммул кард, наметавонад дар рӯзи қиёмат ба падараш фоидае бирасонад, зоро падари ў дар ҳолати шарик ба Худованд овардан вафот кард.

Бухорӣ (**р.х**) ривоят меқунад, ки Паёмбар (**салому дуруди Аллоҳ** бар

ў ва олу асҳобаш бод) фармуданд:
Иброҳим (а) дар рӯзи қиёмат
падараш Озарро мулокот мекунад,
дар ҳоле, ки рӯи Озар ғубор ва
дудолуд аст, Иброҳим (а) ба ӯ ҳоҳад
гуфт: Падарам магар ба ту нагуфта
будам, **ки аз ман итоат кун ва ба ман**
мухолифати макун? Падараш ба ӯ
ҳоҳад гуфт: Имрӯз ба ту
мухолифати намекунам. Иброҳим
(а) ҳоҳад гуфт: Парвардигоро ту ба
ман ваъда дода буди, ки дар рӯзи
бийсат ва растоҳез туро хор ва залил
наҳоҳам кард ва оё хорӣ ва пастӣ
бузургтар аз дурии падарам
(воридшудани падараш ба
ҷаҳаннам) вучуд дорад? Худованд
дар ҷавоб ҳоҳад гуфт: Ман ҷаннатро
барои коғирон ҳаром гардонидаам.

Ва ба ин таваҷҷуҳ кун ва панд
бигир, **Худованд мефармояд:**

(بِيَوْمٍ يَقُرُّ الْمَرءُ مِنْ أَخِيهِ ۚۖ وَأُمَّةً وَأَبِيهِ ۚۖ وَصِحْبَتَهُ وَبَنِيهِ ۚۖ لِكُلِّ أَمْرٍ يَمْنَهُمْ يَوْمَ ذِي
شَانِ يُعَذِّبُهُ ۚ) [عبس : ۳۷ ، ۳۴] [۸۹]

«Рӯзе, ки одамӣ аз бародараш ва аз
модарашу падараш ва аз занашу
фарзандонаш мегурезад. Ҳар касе
аз онҳо дар он рӯз корест, ки ба худ
машғулаш дорад».

Сураи Абаса, оятҳои 34-37

(يَوْمٌ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ إِلَّا مَنْ أَتَى اللَّهَ بِقُلْبٍ سَلِيمٍ) [الشعراء : ۸۸ ، ۸۹] [۸۹]

«Рӯзе, ки на мол нафъ медиҳад ва на
фарзандон, ғайри он кас, ки бо қалбе
покиза аз ширк ба назди Худо
биёяд!».

Сураи Шуаро, оятҳои 88-89

Бозгашт ба сӯи ҳақро шурӯъ кун ва дигаронро насиҳат бикун ва даъватгарӣ тавҳид бош.

Аз Худованд барои ҳамаи бандагонаш ҳидоят ва роҳнамои меҳоҳам... ва Худованд донотар аст ва салому дуруд бар Расули Худо.

Бо мо савор шав! Киштии наҷот: китобчае аст, ки ҳоли мусулмонҳои ин замонро баён мекунад, ки аз ҷоҳили ва нодони рӯй ба ақоиди фосид ва ширку дуъои ғайри Худованд овардаанд. Ва ибодатҳое ки хос барои Худованд аст, аз ҷумлаи табаррук, тавассул, қурбонӣ ва назрро барои ғайри Худованд ба ҷой меоранд.